Tutkinnon perusteet

Liiketoiminnan erikoisammattitutkinto (luonnos)

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Liiketoiminnan erikoisammattitutkinto (luonnos)

Tutkinnon suorittaneen osaaminen

Liiketoiminnan erikoisammattitutkinnon suorittanut osaa tunnistaa liiketoiminnan strategisia kehittämistarpeita, analysoida toimintaympäristön muutoksia sekä suunnitella, priorisoida, toteuttaa ja arvioida kehittämistoimenpiteitä, joilla vahvistetaan organisaation kilpailukykyä, tuloksellisuutta ja uudistumiskykyä. Hän osaa hyödyntää työssään tietoa, analytiikkaa ja erilaisia kehittämisen menetelmiä. Tutkinnon suorittanut toimii asiantuntijana, kehittäjänä, esihenkilönä tai lvastualueensa toimintavastaavana sekä edistää organisaation tavoitteiden saavuttamista yhteistyössä asiakkaiden, henkilöstön ja muiden sidosryhmien kanssa. Hän osaa johtaa muutosta, kehittää toimintatapoja sekä hyödyntää digitaalisia ratkaisuja, vastuullisuutta ja tekoälyä liiketoiminnan kehittämisessä.

Tutkinnon suorittaneella on valitsemansa osaamisalan mukainen osaaminen joko

- kaupan, myynnin ja markkinoinnin kehittämiseen (Kaupan, myynnin ja markkinoinnin osaamisala),
- kansainvälisen liiketoiminnan kehittämiseen (Kansainvälisen liiketoiminnan osaamisala),
- liiketoiminnan asiantuntija- ja kehittämispalveluihin (Liiketoiminnan asiantuntija- ja kehittämispalveluiden osaamisala),
- henkilöstön ja työyhteisön kehittämiseen (Henkilöstön ja työyhteisön kehittämisen osaamisala) tai
- kiinteistönvälitysalan liiketoiminnan kehittämiseen (Kiinteistönvälitysalan osaamisala).

Kaupan, myynnin ja markkinoinnin osaamisala

Kaupan, myynnin ja markkinoinnin osaamisalan suorittanut osaa kehittää myyntiä, markkinointia, asiakkuuksia ja kaupallisia toimintamalleja liiketoiminnan tavoitteiden mukaisesti. Hän hyödyntää asiakas- ja liiketoimintatietoa päätöksenteossa, kehittää asiakaskokemusta sekä vahvistaa organisaation kilpailukykyä ja kasvua muuttuvassa toimintaympäristössä.

Valitsemiensa tutkinnon osien mukaisesti hänellä on osaamista esimerkiksi myynnin kehittämisestä ja johtamisesta, markkinoinnin strategisesta kehittämisestä, asiakaskokemuksen johtamisesta, palveluliiketoiminnan kehittämisestä, digitaalisen kaupan kehittämisestä sekä yksikön myynnin ja valikoiman kehittämisestä. Lisäksi hänellä voi olla valmiuksia toimia kaupan alan esihenkilötehtävissä ja johtaa tiimin tavoitteellista ja asiakaslähtöistä toimintaa.

Kansainvälisen liiketoiminnan osaamisala

Kansainvälisen liiketoiminnan osaamisalan suorittanut osaa kehittää organisaation kansainvälistä liiketoimintaa ja edistää kilpailukykyä kansainvälisillä markkinoilla. Hän ymmärtää kansainvälisen kaupan toimintaympäristön vaatimuksia ja osaa kehittää kansainvälisiä liiketoimintaprosesseja, asiakkuuksia, kumppanuuksia sekä kaupallisia toimintamalleja.

Valitsemiensa tutkinnon osien mukaisesti hänellä on osaamista tuotteiden ja palvelujen viennistä ja tuonnista, kansainvälisen digitaalisen kaupan kehittämisestä, kansainvälisestä myynnistä ja markkinoinnista, kansainvälisten jakelu- ja toimitusketjujen johtamisesta sekä kansainvälisen hankinta- ja ostotoimen kehittämisestä. Lisäksi hän voi erikoistua asiakaskokemuksen johtamiseen osana kansainvälistä liiketoimintaa.

Liiketoiminnan asiantuntija- ja kehittämispalveluiden osaamisala

Liiketoiminnan asiantuntija- ja kehittämispalveluiden osaamisalan suorittanut osaa kehittää organisaation toimintaa strategisesti ja tavoitteellisesti. Hän hyödyntää analytiikkaa, tiedolla johtamista ja kehittämismenetelmiä liiketoiminnan uudistamisessa sekä tukee organisaation kilpailukykyä, vastuullisuutta ja tuloksellisuutta.

Valitsemiensa tutkinnon osien mukaisesti hänellä on osaamista esimerkiksi strategisesta yrityskehittämisestä, kokeilu- ja innovaatiotoiminnan edistämisestä, liiketoiminnan kannattavuuden kehittämisestä, laadunhallinnasta, muutos- ja uudistumisprosessien johtamisesta, vastuullisuusraportoinnista tai tekoälyn käytön ja elinkaaren hallinnasta liiketoiminnassa. Lisäksi hänellä voi olla valintojensa mukaisesti osaamista taloushallinnosta, hankintatoimesta, yritysverotuksesta, yritysrahoituksesta, yritysten myyntikunnostamisesta tai kansainvälisestä palkkahallinnosta.

Henkilöstön ja työyhteisön kehittämisen osaamisala

Henkilöstön ja työyhteisön kehittämisen osaamisalan suorittanut osaa kehittää henkilöstöjohtamista, työyhteisön toimintaa ja organisaation henkilöstökäytäntöjä strategisten tavoitteiden mukaisesti. Hän toimii johdon ja esihenkilöiden tukena henkilöstöasioissa sekä edistää organisaation uudistumista, työhyvinvointia, osaamisen kehittämistä ja työntekijäkokemusta.

Valitsemiensa tutkinnon osien mukaisesti hänellä on osaamista esimerkiksi strategisesta HR-kumppanuudesta, henkilöstöhallinnosta, palvelussuhdeasioista, rekrytointi- ja perehdytysprosessien kehittämisestä, osaamisen johtamisesta, työhyvinvoinnin ja työntekijäkokemuksen kehittämisestä, työsuojelusta ja yhteistoiminnasta, muutosjohtamisesta tai kokeilu- ja innovaatiokulttuurin edistämisestä. Lisäksi hänellä voi olla osaamista kansainvälisestä palkkahallinnosta tai tekoälyn käytön ja elinkaaren hallinnasta.

Kiinteistönvälitysalan osaamisala

Kiinteistönvälitysalan osaamisalan suorittanut osaa kehittää kiinteistönvälitysliiketoimintaa strategisesti ja tavoitteellisesti. Hän tunnistaa alan toimintaympäristön muutoksia, kehittää palveluja ja toimintamalleja sekä vahvistaa asiakaskokemusta, kilpailukykyä ja liiketoiminnan tuloksellisuutta.

Valitsemiensa tutkinnon osien mukaisesti hänellä on osaamista kiinteistöjen ja osakehuoneistojen arvioinnista, kiinteistönvälitysliikkeen vastaavan hoitajan tehtävistä, vuokraustoiminnan alustatalouden hyödyntämisestä, kiinteistönvälitystoiminnan kehittämisestä, uudiskohteiden rakentajayhteistyöstä ja myyntitoimeksiannoista tai kiinteistöjalostus- ja toimitilamuutoshankkeista. Lisäksi hänellä voi olla valmiuksia johtaa kiinteistönvälitysliiketoimintaa ja vastata sen jatkuvasta kehittämisestä.

Työtehtäviä, joissa tutkinnon suorittanut voi toimia

Liiketoiminnan erikoisammattitutkinnon suorittaneet työskentelevät vaativissa asiantuntija-, kehittämis-, esihenkilö-, johto- ja yrittäjätehtävissä eri toimialoilla. He vastaavat liiketoiminnan, henkilöstön, asiakkuuksien, kansainvälisen kaupan, kiinteistönvälityksen tai organisaation toimintatapojen kehittämisestä ja johtamisesta sekä strategisten tavoitteiden toteuttamisesta.

Osaamisalan ja valittujen tutkinnon osien mukaan he voivat toimia esimerkiksi myynnin ja markkinoinnin kehittämis- ja johtotehtävissä, kansainvälisen liiketoiminnan asiantuntija- ja päällikkötehtävissä, liiketoiminnan kehittämisen, vastuullisuuden, laadunhallinnan ja tiedolla johtamisen asiantuntijatehtävissä, henkilöstöjohtamisen ja HR:n kehittämistehtävissä sekä kiinteistönvälitysalan vaativissa asiantuntija-, esihenkilö- ja yrittäjätehtävissä. Tutkinto antaa valmiuksia vastata organisaation kasvua, uudistumista, kilpailukykyä ja vastuullista liiketoimintaa tukevista kehittämis- ja johtamistehtävistä erilaisissa yksityisen, julkisen ja kolmannen sektorin organisaatioissa.

Perusteen nimi	Liiketoiminnan erikoisammattitutkinto (luonnos)

Korvattavat määräykset	OPH-1950-2018
Koulutukset	Liiketoiminnan erikoisammattitutkinto (437142)
Osaamisalat	Kaupan, myynnin ja markkinoinnin osaamisala
	Kansainvälisen liiketoiminnan osaamisala
	Liiketoiminnan kehittämis- ja asiantuntijapalveluiden osaamisala
	Henkilöstön ja työyhteisön kehittämisen osaamisala
	Kiinteistönvälityksen osaamisala
Pdf luotu	16.11.2026

Sisältö

1. Tutkinnon muodostuminen. 1
2. Tutkinnon osat. 7
2.1. Strategisten kehittämistavoitteiden määrittäminen, 30 osp. 7
2.2. Palveluliiketoiminnan kehittäminen, 30 osp. 8
2.3. Brändin kehittäminen ja hallinta, 30 osp. 10
2.4. Digitaalisen kaupan kehittäminen, 30 osp. 12
2.5. Asiakaskokemuksen johtaminen, 30 osp. 14
2.6. Markkinoinnin strateginen kehittäminen, 30 osp. 15
2.7. Monikanavaisen myynnin kehittäminen, 30 osp. 17
2.8. Myynnin johtaminen, 45 osp. 18
2.9. Ryhmän esihenkilönä toimiminen kaupan alalla, 45 osp. 20
2.10. Yksikön myynnin ja valikoiman kehittäminen, 30 osp. 21
2.11. Tiedolla johtamisen kehittäminen, 30 osp. 23
2.12. Kansainvälisen hankinta- ja ostotoimen kehittäminen, 45 osp. 24
2.13. Kansainvälisten jakelu- ja toimitusketjujen kehittäminen ja johtaminen, 45 osp. 26
2.14. Kansainvälisen digitaalisen kaupan kehittäminen, 30 osp. 27
2.15. Kansainvälisen myynnin ja markkinoinnin kehittäminen, 45 osp. . . . 29
2.16. Tuotteiden tai palvelujen vienti, 30 osp. 30
2.17. Tuotteiden tai palvelujen tuonti, 30 osp. 32
2.18. Yrityksen strateginen kehittäminen, 45 osp. 34
2.19. Talouden hallinta ja liiketoiminnan kannattavuuden parantaminen, 30 osp. 35
2.20. Tekoälyn käytön ja elinkaaren hallinta, 30 osp. 37
2.21. Riskienhallinnan, varautumisen ja jatkuvuudenhallinnan kehittäminen, 30 osp. 39
2.22. Yritysasiakkaiden rahoituspalvelut ja päivittäisrahaliikenne, 45 osp. . 41
2.23. Neuvottelu ja vaikuttaminen, 15 osp. 43
2.24. Yritysverotus, 30 osp. 44
2.25. Osakeyhtiön toiminnan erityispiirteet, 30 osp. 46
2.26. Yrityksen myyntikunnostaminen, 30 osp. 48
2.27. Sisäinen tarkastus toiminnan kehittämisen tukena, 30 osp. 49
2.28. Hankintojen suunnittelu ja toteuttaminen, 30 osp. 51
2.29. Kansainvälisyys palkkahallinnossa, 15 osp. 53
2.30. Vastuullisuusraportoinnin suunnittelu ja toteuttaminen, 30 osp. 54
2.31. Jatkuva parantaminen ja laadunhallinta, 30 osp. 56

2.32. Henkilöstön osaamisen kehittäminen, 30 osp. 58
2.33. HR johdon strategisena kumppanina, 30 osp. 59
2.34. Henkilöstöhallinto ja työnantajavelvoitteet, 45 osp. 61
2.35. Rekrytointi- ja perehdytysprosessien kehittäminen, 15 osp. 63
2.36. Työhyvinvoinnin ja työntekijäkokemuksen kehittäminen, 15 osp. . . . 64
2.37. Työsuojelu ja yhteistoiminta, 30 osp. 66
2.38. Kokeilu- ja innovaatiotoiminnan edistäminen, 30 osp. 67
2.39. Muutos- ja uudistumisprosessin johtaminen, 30 osp. 69
2.40. Kiinteistöjen ja osakehuoneistojen arviokirjojen laatiminen, 45 osp. . 71
2.41. Kiinteistönvälitysyrityksen vastaavana hoitajana toimiminen, 45 osp. 72
2.42. Kiinteistöjalostus ja toimitilojen käyttötarkoituksen muutos, 30 osp. . 74
2.43. Kiinteistönvälitystoiminnan kehittäminen, 30 osp. 76
2.44. Uudiskohteen myyntitoimeksianto, 45 osp. 77
2.45. Vuokraustoiminnan alustatalouden erityispiirteet, 30 osp. 80
2.46. Digitalisaation edistäminen, 30 osp (107656). 81
2.47. Kehittyvien teknologioiden kokeilu, 30 osp (107657). 82
2.48. Kiertotaloustoiminnan kehittäminen, 30 osp (107658). 83
2.49. Kyberturvallisuuden edistäminen, 30 osp (107659). 85
3. Kaupan, myynnin ja markkinoinnin osaamisala. 86
4. Kansainvälisen liiketoiminnan osaamisala. 87
5. Liiketoiminnan kehittämis- ja asiantuntijapalveluiden osaamisala. 88
6. Henkilöstön ja työyhteisön kehittämisen osaamisala. 89
7. Kiinteistönvälityksen osaamisala. 90
8. Liite. Arvoperusta. 91

1. Tutkinnon muodostuminen

Liiketoiminnan erikoisammattitutkinnon laajuus on 180 osaamispistettä. Tutkinnossa on viisi osaamisalaa:

- Kaupan, myynnin ja markkinoinnin osaamisala
- Kansainvälisen liiketoiminnan osaamisala
- Liiketoiminnan kehittämis- ja asiantuntijapalveluiden osaamisala
- Henkilöstön ja työyhteisön kehittämisen osaamisala
- Kiinteistönvälityksen osaamisala.

Tutkinnossa on kaikille osaamisaloille pakollinen tutkinnon osa Strategisten kehittämiskohteiden määrittäminen (30 osaamispistettä). Lisäksi kaikilla osaamisaloilla on kaksi valinnaisten tutkinnon osien kokonaisuutta, joista valitaan tutkinnon osia siten, että tutkinnon kokonaislaajuus 180 osaamispistettä täyttyy.

AMMATILLISET TUTKINNON OSAT | 180 OSP
Pakolliset tutkinnon osat | 30 osp
Strategisten kehittämistavoitteiden määrittäminen, 30 osp, **P**
Kaupan, myynnin ja markkinoinnin osaamisala | 150 osp
Valinnaiset tutkinnon osat | 60-120 osp Tästä valinnaisten tutkinnon osien ryhmästä opiskelija valitsee 60-120 osaamispistettä.
Markkinoinnin strateginen kehittäminen, 30 osp
Monikanavaisen myynnin kehittäminen, 30 osp
Myynnin johtaminen, 45 osp
Tiedolla johtamisen kehittäminen, 30 osp
Asiakaskokemuksen johtaminen, 30 osp
Palveluliiketoiminnan kehittäminen, 30 osp
Yksikön myynnin ja valikoiman kehittäminen, 30 osp
Valinnaiset tutkinnon osat | 30-90 osp Tästä valinnaisten tutkinnon osien ryhmästä opiskelija valitsee 30-90 osaamispistettä.
Brändin kehittäminen ja hallinta, 30 osp
Digitaalisen kaupan kehittäminen, 30 osp
Muutos- ja uudistumisprosessin johtaminen, 30 osp
Ryhmän esihenkilönä toimiminen kaupan alalla, 45 osp
Digitalisaation edistäminen, 30 osp
Kehittyvien teknologioiden kokeilu, 30 osp
Kyberturvallisuuden edistäminen, 30 osp
Kiertotaloustoiminnan kehittäminen, 30 osp
Tutkinnon osa liiketoiminnan erikoisammattitutkinnon toiselta osaamisalalta | 15-45 osp
Tutkinnon osa ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta | 15-45 osp Tutkintoon voi valita tutkinnon perusteissa määritellyn ammatillisen tutkinnon osan tai osia voimassa olevista ammattitutkinnon tai toisen erikoisammattitutkinnon perusteista.
Korkeakouluopinnot | 5-30 osp Tutkinnon osa sisältää tutkintoon liittyvää ammatillista osaamista tukevia korkeakouluopintoja.
Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa | 15-30 osp Tutkinnon osa tai osat sisältävät työelämän paikallisten tarpeiden mukaista tutkintoon tai ammattialaan liittyvää osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin. Koulutuksen järjestäjä nimeää tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää sille laajuuden osaamispisteinä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin muissa tutkinnon osissa.
Kansainvälisen liiketoiminnan osaamisala | 150 osp
Valinnaiset tutkinnon osat | 75-120 osp

Tästä valinnaisten tutkinnon osien ryhmästä opiskelija valitsee 75-120 osaamispistettä.
Tuotteiden tai palvelujen vienti, 30 osp
Tuotteiden tai palvelujen tuonti, 30 osp
Kansainvälisen digitaalisen kaupan kehittäminen, 30 osp
Kansainvälisen hankinta- ja ostotoimen kehittäminen, 45 osp
Kansainvälisen myynnin ja markkinoinnin kehittäminen, 45 osp
Kansainvälisten jakelu- ja toimitusketjujen kehittäminen ja johtaminen, 45 osp
Valinnaiset tutkinnon osat | 30-75 osp Tästä valinnaisten tutkinnon osien ryhmästä opiskelija valitsee 30-75 osaamispistettä.
Digitalisaation edistäminen, 30 osp
Kehittyvien teknologioiden kokeilu, 30 osp
Kiertotaloustoiminnan kehittäminen, 30 osp
Kyberturvallisuuden edistäminen, 30 osp
Tutkinnon osa liiketoiminnan erikoisammattitutkinnon toiselta osaamisalalta | 15-45 osp
Tutkinnon osa ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta | 15-45 osp Tutkintoon voi valita tutkinnon perusteissa määritellyn ammatillisen tutkinnon osan tai osia voimassa olevista ammattitutkinnon tai toisen erikoisammattitutkinnon perusteista.
Korkeakouluopinnot | 5-30 osp Tutkinnon osa sisältää tutkintoon liittyvää ammatillista osaamista tukevia korkeakouluopintoja.
Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa | 15-30 osp Tutkinnon osa tai osat sisältävät työelämän paikallisten tarpeiden mukaista tutkintoon tai ammattialaan liittyvää osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin. Koulutuksen järjestäjä nimeää tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää sille laajuuden osaamispisteinä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin muissa tutkinnon osissa.
Liiketoiminnan kehittämis- ja asiantuntijapalveluiden osaamisala | 150 osp
Valinnaiset tutkinnon osat | 60-120 osp Tästä valinnaisten tutkinnon osien ryhmästä opiskelija valitsee 60-120 osaamispistettä.
Talouden hallinta ja liiketoiminnan kannattavuuden parantaminen, 30 osp
Osakeyhtiön toiminnan erityispiirteet, 30 osp
Kansainvälisyys palkkahallinnossa, 15 osp
Vastuullisuusraportoinnin suunnittelu ja toteuttaminen, 30 osp
Yritysasiakkaiden rahoituspalvelut ja päivittäisrahaliikenne, 45 osp
Riskienhallinnan, varautumisen ja jatkuvuudenhallinnan kehittäminen, 30 osp
Yrityksen strateginen kehittäminen, 45 osp
Jatkuva parantaminen ja laadunhallinta, 30 osp
Yrityksen myyntikunnostaminen, 30 osp
Tiedolla johtamisen kehittäminen, 30 osp

Kokeilu- ja innovaatiotoiminnan edistäminen, 30 osp
Neuvottelu ja vaikuttaminen, 15 osp
Valinnaiset tutkinnon osat | 30-90 osp Tästä valinnaisten tutkinnon osien ryhmästä opiskelija valitsee 30-90 osaamispistettä.
Yritysverotus, 30 osp
Hankintojen suunnittelu ja toteuttaminen, 30 osp
Sisäinen tarkastus toiminnan kehittämisen tukena, 30 osp
Muutos- ja uudistumisprosessin johtaminen, 30 osp
Tekoälyn käytön ja elinkaaren hallinta, 30 osp
Digitalisaation edistäminen, 30 osp
Kehittyvien teknologioiden kokeilu, 30 osp
Kiertotaloustoiminnan kehittäminen, 30 osp
Kyberturvallisuuden edistäminen, 30 osp
Tutkinnon osa liiketoiminnan erikoisammattitutkinnon toiselta osaamisalalta | 15-45 osp
Tutkinnon osa ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta | 15-45 osp Tutkintoon voi valita tutkinnon perusteissa määritellyn ammatillisen tutkinnon osan tai osia voimassa olevista ammattitutkinnon tai toisen erikoisammattitutkinnon perusteista.
Korkeakouluopinnot | 5-30 osp Tutkinnon osa sisältää tutkintoon liittyvää ammatillista osaamista tukevia korkeakouluopintoja.
Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa | 15-30 osp Tutkinnon osa tai osat sisältävät työelämän paikallisten tarpeiden mukaista tutkintoon tai ammattialaan liittyvää osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin. Koulutuksen järjestäjä nimeää tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää sille laajuuden osaamispisteinä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin muissa tutkinnon osissa.
Henkilöstön ja työyhteisön kehittämisen osaamisala | 150 osp
Valinnaiset tutkinnon osat | 90-120 osp Tästä valinnaisten tutkinnon osien ryhmästä opiskelija valitsee 90-120 osaamispistettä.
HR johdon strategisena kumppanina, 30 osp
Henkilöstön osaamisen kehittäminen, 30 osp
Henkilöstöhallinto ja työnantajavelvoitteet, 45 osp
Kokeilu- ja innovaatiotoiminnan edistäminen, 30 osp
Muutos- ja uudistumisprosessin johtaminen, 30 osp
Neuvottelu ja vaikuttaminen, 15 osp
Rekrytointi- ja perehdytysprosessien kehittäminen, 15 osp
Työsuojelu ja yhteistoiminta, 30 osp
Työhyvinvoinnin ja työntekijäkokemuksen kehittäminen, 15 osp
Valinnaiset tutkinnon osat | 30-60 osp

Tästä valinnaisten tutkinnon osien ryhmästä opiskelija valitsee 30-60 osaamispistettä.
Tekoälyn käytön ja elinkaaren hallinta, 30 osp
Vastuullisuusraportoinnin suunnittelu ja toteuttaminen, 30 osp
Kansainvälisyys palkkahallinnossa, 15 osp
Vastuullisuusraportoinnin suunnittelu ja toteuttaminen, 30 osp
Digitalisaation edistäminen, 30 osp
Kiertotaloustoiminnan kehittäminen, 30 osp
Kehittyvien teknologioiden kokeilu, 30 osp
Kyberturvallisuuden edistäminen, 30 osp
Tutkinnon osa liiketoiminnan erikoisammattitutkinnon toiselta osaamisalalta | 15-45 osp
Tutkinnon osa ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta | 15-45 osp Tutkintoon voi valita tutkinnon perusteissa määritellyn ammatillisen tutkinnon osan tai osia voimassa olevista ammattitutkinnon tai toisen erikoisammattitutkinnon perusteista.
Korkeakouluopinnot | 5-30 osp Tutkinnon osa sisältää tutkintoon liittyvää ammatillista osaamista tukevia korkeakouluopintoja.
Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa | 15-30 osp Tutkinnon osa tai osat sisältävät työelämän paikallisten tarpeiden mukaista tutkintoon tai ammattialaan liittyvää osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin. Koulutuksen järjestäjä nimeää tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää sille laajuuden osaamispisteinä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin muissa tutkinnon osissa.
Kiinteistönvälityksen osaamisala | 150 osp
Valinnaiset tutkinnon osat | 75-120 osp Tästä valinnaisten tutkinnon osien ryhmästä opiskelija valitsee 75-120 osaamispistettä.
Kiinteistönvälitysyrityksen vastaavana hoitajana toimiminen, 45 osp
Kiinteistöjen ja osakehuoneistojen arviokirjojen laatiminen, 45 osp
Uudiskohteen myyntitoimeksianto, 45 osp
Kiinteistönvälitystoiminnan kehittäminen, 30 osp
Vuokraustoiminnan alustatalouden erityispiirteet, 30 osp
Kiinteistöjalostus ja toimitilojen käyttötarkoituksen muutos, 30 osp
Valinnaiset tutkinnon osat | 30-75 osp Tästä valinnaisten tutkinnon osien ryhmästä opiskelija valitsee 30-75 osaamispistettä.
Asiakaskokemuksen johtaminen, 30 osp
Neuvottelu ja vaikuttaminen, 15 osp
Tekoälyn käytön ja elinkaaren hallinta, 30 osp
Digitalisaation edistäminen, 30 osp
Kehittyvien teknologioiden kokeilu, 30 osp
Kiertotaloustoiminnan kehittäminen, 30 osp

Kyberturvallisuuden edistäminen, 30 osp
Tutkinnon osa liiketoiminnan erikoisammattitutkinnon toiselta osaamisalalta | 15-45 osp
Tutkinnon osa ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta | 15-45 osp Tutkintoon voi valita tutkinnon perusteissa määritellyn ammatillisen tutkinnon osan tai osia voimassa olevista ammattitutkinnon tai toisen erikoisammattitutkinnon perusteista.
Korkeakouluopinnot | 5-30 osp Tutkinnon osa sisältää tutkintoon liittyvää ammatillista osaamista tukevia korkeakouluopintoja.
Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa | 15-30 osp Tutkinnon osa tai osat sisältävät työelämän paikallisten tarpeiden mukaista tutkintoon tai ammattialaan liittyvää osaamista, joka soveltuu useamman kuin yhden työpaikan tarpeisiin. Koulutuksen järjestäjä nimeää tutkinnon osan työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta ja määrittää sille laajuuden osaamispisteinä. Koulutuksen järjestäjä määrittelee ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arvioinnin vastaavasti kuin muissa tutkinnon osissa.

2. Tutkinnon osat

2.1. Strategisten kehittämistavoitteiden määrittäminen, 30 osp

Ammattitaitovaatimukset

Strateginen tilannekuva
Opiskelija

- selvittää organisaation strategiset tavoitteet ja niiden merkityksen omalla vastuualueellaan
- noudattaa työssään toimialan säädöksiä, viranomaisohjeita ja organisaation ohjeita sekä tietoturvan, tietosuojan ja salassapidon vaatimuksia
- hankkii tilannekuvan muodostamiseksi tarkoituksenmukaista määrällistä ja laadullista tietoa organisaation toiminnasta ja toimintaympäristöstä
- arvioi käyttämänsä tiedon luotettavuutta, ajantasaisuutta ja merkityksellisyyttä
- arvioi tekoälyn, automaation ja muiden kehittyvien teknologian vaikutuksia liiketoimintaan, työhön, kilpailukykyyn ja osaamistarpeisiin
- analysoi vastuualueensa nykytilaa, toimintaa ja tuloksia huomioiden taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun
- tunnistaa toimintaan vaikuttavia muutoksia, kehityssuuntia ja epävarmuustekijöitä
- tunnistaa toimintaan liittyviä kyberturvallisuuden, tietoturvan ja tietosuojan riskejä
- muodostaa analyysien ja johtopäätösten perusteella strategisen tilannekuvan yhteistyössä työyhteisön kanssa
- dokumentoi tilannekuvan

Kehittämiskohteiden tunnistaminen ja analysointi
Opiskelija

- tunnistaa strategisen tilannekuvan perusteella oman vastuualueensa vahvuuksia, kehittämistarpeita ja mahdollisuuksia
- tunnistaa ja arvioi kasvuun, kannattavuuteen, asiakaskokemukseen, tuottavuuteen ja uudistumiseen liittyviä kehittämismahdollisuuksia sekä arvioi vastuualueensa keskeisten kaupallisten ratkaisujen vaikutuksia liiketoiminnan tuloksellisuuteen
- analysoi organisaation keskeisten kumppani- ja toimittajaverkostojen merkitystä liiketoiminnan tavoitteiden, kilpailukyvyn ja kannattavuuden näkökulmasta
- ottaa kehittämiskohteiden tunnistamisessa huomioon toimintaympäristön muutokset
- analysoi kehittämistarpeiden syitä ja seurauksia määrällisen ja laadullisen tiedon perusteella
- arvioi kehittämiskohteiden toteuttamiskelpoisuutta, riskejä, resurssitarpeita ja liiketoimintahyötyjä sekä kyber-, tieto- ja tietosuojavaatimuksia huomioiden
- arvioi kehittämiskohteiden vaikutuksia työhyvinvointiin ja työturvallisuuteen
- kuvaa tunnistamansa kehittämiskohteet selkeästi ja perustellusti

Kehittämiskohteiden ja -tavoitteiden priorisointi
Opiskelija

- priorisoi kehittämiskohteet niiden strategisen merkityksen, vaikuttavuuden, toteutettavuuden, riskien ja resurssitarpeiden perusteella
- määrittelee kehittämistavoitteet organisaation strategian, liiketoiminnan tarpeiden ja strategisen tilannekuvan pohjalta
- arvioi tavoitteiden toteuttamisen taloudellisia vaikutuksia sekä tarvittavia investointeja ja resursseja
- huomioi tulevaisuuden osaamistarpeet ja organisaation kyvykkyyksien vahvistamisen
- tunnistaa riskejä, riippuvuuksia ja epävarmuustekijöitä

- arvioi tekoälyn, automaation ja muiden kehittyvien teknologioiden hyödyntämismahdollisuuksia kehittämistavoitteiden saavuttamisessa
- arvioi kehittämistavoitteiden vaikutuksia kilpailukykyyn
- dokumentoi kehittämistavoitteet ja perustelee tehdyt valinnat

Toteutuksen valmistelu
Opiskelija

- valitsee valmisteltavaksi yhden tai useamman priorisoidun kehittämistavoitteen
- määrittelee tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavat muutokset toimintatapoihin, prosesseihin, osaamiseen, teknologioihin ja tiedonhallintaan
- tunnistaa vaihtoehtoisia toteuttamistapoja ja arvioi toteuttamisvaihtoehtojen soveltuvuutta organisaation tilanteeseen
- ottaa huomioon valmistelussa sosiaalisen, taloudellisen ja ympäristövastuun näkökulmat
- laatii kehittämistavoitteiden toteuttamista tukevan etenemissuunnitelman, jossa on määritelty tavoitteiden toteutumisen tavoitetila ja mittarit
- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa käytännön työtehtävissä muodostamalla organisaation tai oman vastuualueensa strategisen tilannekuvan, tunnistamalla ja analysoimalla keskeiset kehittämismahdollisuudet ja kehittämistarpeet, arvioimalla sekä priorisoimalla kehittämiskohteita ja -tavoitteita sekä valmistelemalla yhden tai useamman kehittämiskohteen kehittämistavoitteiden toteuttamista tukevan etenemissuunnitelman, jossa on tavoitteiden toteutumisen tavoitetila ja mittarit.

Yritysneuvonnan tehtävissä opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä auttamalla yrittäjää analysoimaan ja arvioimaan yritystoiminnan nykytilaa ja muodostamaan strategisen tilannekuvan sekä tunnistamaan ja priorisoimaan kehittämiskohteita. Lisäksi opiskelija tukee yrittäjää strategisten kehittämistavoitteiden asettamisessa ja auttaa valmistelemaan yhden tai useamman priorisoidun kehittämistavoitteen osalta etenemissuunnitelmaa tai päivittämään liiketoimintasuunnitelmaa. Opiskelija dokumentoi työskentelyään sekä analysoi antamansa neuvonnan laatua ja perustelee tunnistamiaan yritystoiminnan strategisia kehittämiskohteita ja -tavoitteita.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.2. Palveluliiketoiminnan kehittäminen, 30 osp

Ammattitaitovaatimukset

Nykytila ja suunnittelu
Opiskelija

- analysoi markkinoita, kilpailutilannetta ja toimintaympäristön muutoksia sekä tunnistaa niiden vaikutuksia vastuualueensa palveluliiketoimintaan

- hyödyntää erilaisia tietolähteitä ja palvelumuotoilun menetelmiä asiakastarpeiden, asiakasodotusten, asiakaskäyttäytymisen ja asiakasarvon selvittämiseksi vastuualueellaan ja tunnistaa kehittämismahdollisuuksia
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa
- muodostaa tai hyödyntää vastuualueensa palveluliiketoiminnan strategista tilannekuvaa ja tunnistaa kehittämismahdollisuuksia sekä arvioi niiden toteuttamiskelpoisuutta
- hyödyntää uusinta tietoa palveluliiketoiminnan kehittämisestä ja hyvistä käytännöistä sekä ideoi uusia palveluita
- arvioi digitalisaation, automaation ja tekoälyn hyödyntämismahdollisuuksia palveluliiketoiminnan kehittämisessä ja tunnistaa hyötyjä, rajoituksia ja vaikutuksia palvelujen toteuttamiseen sekä asiakasarvon tuottamiseen
- tunnistaa palvelukehityksen onnistumiseen vaikuttavia tekijöitä, riskejä sekä määrittää niille hallintatoimenpiteitä
- selvittää yritysrahoitukseen tai yhteistyöverkostoihin liittyviä mahdollisuuksia
- määrittää ja priorisoi vastuualueensa palveluliiketoiminnan kehittämistavoitteet sekä sopii resursseista yhteistyössä johdon kanssa
- laatii palveluliiketoiminnan kehittämissuunnitelman, joka sisältää tavoitteet, toimenpiteet, mittarit, aikataulun ja resurssit

Kehittäminen
Opiskelija

- toteuttaa palveluliiketoiminnan kehittämistyötä suunnitellusti ja seuraa tavoitteiden toteutumista
- työskentelee sujuvassa vuorovaikutuksessa edistäen toiminnallaan työhyvinvointia ja yhdenvertaisuutta sekä jakaa osaamistaan
- noudattaa työssään toimialan säädöksiä ja viranomaisohjeita sekä organisaation ohjeita
- hyödyntää palvelumuotoilun menetelmiä ja kehittää palveluratkaisuja yhteistyössä asiakkaiden, käyttäjien, henkilöstön tai muiden sidosryhmisen edustajien kanssa
- huomioi palveluratkaisujen kehittämisessä ympäristövastuun, sosiaalisen vastuun ja taloudellisen vastuun näkökulmat
- noudattaa työssään toimialan säädöksiä ja viranomaisohjeita sekä organisaation ohjeita
- hyödyntää yhteistyöverkostoja ja kumppanuuksia palveluliiketoiminnan kehittämisessä
- muotoilee palveluratkaisusta selkeän ja toteuttamiskelpoisen kokonaisuuden määrittelemällä asiakaslupauksen, sisällön, toimitusmallin, vastuut, laatutason ja hinnoitteluperiaatteet
- huomioi palvelujen kehittämisessä saavutettavuuden, käytettävyyden ja yhdenvertaisuuden
- arvioi palveluratkaisun toteutettavuutta, kannattavuutta, asiakasarvoa ja liiketoimintapotentiaalia sekä tekee tarvittavat muutokset
- toteuttaa työtehtäviensä mukaisesti palvelua tai palvelun digitalisointia tai kehittää palvelun digitaalisia palvelukanavia, automaatiota ja tekoälyratkaisuja säädösten ja organisaation ohjeiden mukaisesti
- määrittää palveluratkaisun seurantakäytäntöjä asiakas- ja liiketoiminta-arvon arvioimiseksi

Kaupallistaminen ja käyttöönotto
Opiskelija

- suunnittelee palvelun kaupallistamiseen liittyvät toimenpiteet organisaation tavoitteiden ja toimintamallien mukaisesti
- tekee yhteistyötä markkinoinnin, myynnin tai muiden asiantuntijoiden kanssa palvelun kaupallistamisen suunnittelussa ja toteutuksessa
- osallistuu palvelun markkinointi-, myynti- ja viestintätoimenpiteiden suunnitteluun asiakas- ja liiketoimintatavoitteiden mukaisesti
- varmistaa, että palvelun asiakasarvo, kilpailuetu ja kohderyhmälle tuotettava hyöty välittyvät yhtenäisesti markkinoinnissa, myynnissä ja palvelun toteutuksessa

- kehittää palvelujen asiakasarvoa, kilpailuetua ja markkinoille soveltuvuutta
- toteuttaa ja edistää palveluiden käyttöönottoa tavoitteellisesti yhteistyössä asiakkaiden, henkilöstön tai muiden sidosryhmien kanssa
- viestii palveluiden tavoitteista, hyödyistä ja käyttöönotosta eri kohderyhmille
- toimii aloitteellisesti ja vastuullisesti sekä kehittää työskentelyään saamansa palautteen perusteella
- huolehtii työkyvystään ja ergonomiasta sekä noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita työturvallisuudesta
- arvioi palveluratkaisun tuottamaa asiakas- ja liiketoiminta-arvoa hyödyntäen määriteltyjä mittareita
- dokumentoi kehittämistyön tulokset ja raportoi niistä sovitusti

Arviointi ja kehittyminen
Opiskelija

- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne
- seuraa palveluliiketoiminnan ja digitalisaation hyödyntämismahdollisuuksien kehitystä ja kehittää osaamistaan

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä palveluliiketoiminnan kehittämisen työtehtävissä työpaikan työympäristössä.

Jos ammattitaitoa ei voida kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.3. Brändin kehittäminen ja hallinta, 30 osp

Ammattitaitovaatimukset

Brändistrategian kehittäminen
Opiskelija

- arvioi brändin merkitystä organisaation kilpailukyvyn, asiakasarvon ja liiketoiminnan tavoitteiden näkökulmasta
- analysoi toimintaympäristön, markkinoiden, kilpailutilanteen ja asiakaskäyttäytymisen muutoksia sekä ennakoi niiden vaikutuksia brändin kehittämiseen
- kerää, analysoi ja hyödyntää markkina-, kilpailija- ja asiakastietoa brändin kehittämisen tueksi
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa
- määrittelee brändin vision, arvot, ydinlupauksen, tavoitemielikuvan ja strategiset tavoitteet huomioiden liiketoiminnan tavoitteet, vastuullisuuden periaatteet ja toimintaympäristön muutokset
- tunnistaa brändin kilpailuedun lähteet sekä arvioi niiden kestävyyttä muuttuvassa toimintaympäristössä
- laatii brändin kehittämissuunnitelman, jossa määrittelee tavoitteet, toimenpiteet, aikataulun, resurssit, mittarit ja riskienhallinnan periaatteet

Asiakas- ja markkinaymmärryksen hyödyntäminen
Opiskelija

- selvittää kohderyhmien tarpeita, arvoja, odotuksia ja ostokäyttäytymistä tarkoituksenmukaisilla menetelmillä
- hyödyntää asiakasymmärrystä brändin arvolupauksen, asiakaskokemuksen ja kehittämistoimenpiteiden suunnittelussa
- arvioi brändin merkitystä eri kohderyhmille sekä kehittää brändiä asiakaslähtöisesti
- osallistaa henkilöstöä, asiakkaita ja muita sidosryhmiä brändin kehittämiseen tarkoituksenmukaisilla menetelmillä
- työskentelee osana monimuotoista työyhteisöä sujuvassa vuorovaikutuksessa, edistää toiminnallaan työhyvinvointia ja yhdenvertaisuutta sekä jakaa osaamistaan

Brändi-identiteetin ja brändikokemuksen kehittäminen
Opiskelija

- rakentaa ja kehittää brändi-identiteettiä organisaation strategisten tavoitteiden mukaisesti
- kehittää brändin ydinviestiä, persoonallisuutta, arvolupausta, bränditarinaa ja erottuvuustekijöitä organisaation tavoitteita tukevaksi
- kehittää asiakaspolkuja ja asiakaskokemusta brändilupauksen mukaisesti sekä varmistaa brändikokemuksen yhdenmukaisuuden eri kanavissa
- määrittelee visuaalisen identiteetin tavoitteita sekä ohjaa sen kehittämistä yhteistyössä asiantuntijoiden kanssa
- arvioi visuaalisen identiteetin toimivuutta eri kanavissa, materiaaleissa ja asiakaskohtaamisissa ja tekee tarvittavat muutokset
- varmistaa saavutettavuuden, esteettömyyden ja käytettävyyden toteutumisen brändiviestinnässä ja asiakaskokemuksessa
- tuo vastuullisuuden näkyväksi brändi-identiteetissä, asiakaskokemuksessa ja viestinnässä

Brändiviestinnän toteuttaminen
Opiskelija

- suunnittelee, toteuttaa ja arvioi brändin mukaista viestintää eri kohderyhmille organisaation tavoitteiden ja vastuullisen viestinnän mukaisesti
- noudattaa työssään viestintää ja markkinointia, kuluttajansuojaa, tekijänoikeuksia, tavaramerkkejä, tietosuojaa ja saavutettavuutta koskevia säädöksiä sekä viranomaisohjeita ja varmistaa niiden toteutumista brändiviestinnässä
- edistää turvallista ja vastuullista digitaalisia ratkaisujen, tekoälyn ja analytiikan hyödyntämistä brändiviestinnässä organisaation ohjeiden mukaisesti
- tuottaa tai ohjaa työtehtäviensä mukaisesti brändin mukaisia sisältöjä ja viestintämateriaaleja eri viestintä- ja markkinointikanaviin
- varmistaa viestintämateriaalien laadun, yhdenmukaisuuden, saavutettavuuden ja kohderyhmäkohtaisen soveltuvuuden
- huomioi kansainväliset kohderyhmät ja vieraskielisen viestinnän tarpeet brändiviestinnässä ja varmistaa viestintämateriaaleissa kansainvälisen käytettävyyden käyttäen yhtä vierasta kieltä
- seuraa viestinnän osuvuutta ja vaikuttavuutta sekä kehittää toimintaa tulosten perusteella

Brändin hallinta
Opiskelija

- johtaa brändin kehittämistoimenpiteitä tavoitteellisesti yhteistyössä eri toimijoiden kanssa
- varmistaa työtehtävässään tietosuojan, tietoturvan ja kyberturvallisuuden toteutumista brändin kehittämisen ja hallinnan työtehtävissä
- hyödyntää yhteistyöverkostoja, kumppanuuksia tai alihankintaa brändin tunnettuuden, vaikuttavuuden ja asiakaskokemuksen kehittämisessä
- vahvistaa henkilöstön sitoutumista brändiin sekä tukee brändin mukaista toimintakulttuuria ja sisäistä viestintää

- toteuttaa työtehtäviensä mukaisesti brändin uudistamiseen liittyviä kehittämistoimia sekä johtaa niiden käyttöönottoa
- kehittää työskentelyään saamansa palautteen perusteella
- arvioi brändin kehittämistoimenpiteiden kustannuksia, resurssien käyttöä ja tuloksellisuutta
- seuraa ja arvioi brändin tunnettuutta, mielikuvaa, vaikutuksia, asiakasuskollisuutta, brändipääoman kehitystä ja liiketoiminnallisia vaikutuksia määriteltyjen mittareiden avulla
- arvioi brändin kehittämisen tuloksia suhteessa tavoitteisiin

Arviointi ja kehittyminen
Opiskelija

- seuraa brändäyksen kehityssuuntia ja kehittää osaamistaan
- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä brändin kehittämisen ja hallinnan työtehtävissä. Brändin kehittäminen ja hallinta voi kohdistua organisaation, palvelun, tuotteen tai asiantuntijuuden brändiin.

Jos ammattitaitoa ei voida kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.4. Digitaalisen kaupan kehittäminen, 30 osp

Ammattitaitovaatimukset

Nykytilan arviointi
Opiskelija

- hahmottaa vastuualueensa digitaalisen kaupan kokonaisuuden sekä sen yhteydet liiketoimintaan, asiakaskokemukseen ja kannattavuuteen
- analysoi digitaalisen kaupan toimintaympäristöä hyödyntäen asiakas-, markkina-, kilpailija- ja liiketoimintatietoa sekä tunnistaa digitaalisen kaupan kasvun, kannattavuuden ja asiakaskokemuksen kannalta keskeisiä menestystekijöitä sekä tunnistaa kehittämismahdollisuuksia
- analysoi digitaalisen kaupan kannattavuutta huomioiden myynnin ja katteen lisäksi asiakashankinnan, maksamisen, logistiikan, palautusten ja muiden keskeisten kustannusten vaikutukset
- arvioi digitaalisen kaupan keskeisten prosessien, kuten tilaus-, maksu-, toimitus-, palautus- ja asiakaspalveluprosessien toimivuutta hyödyntäen dataa, analytiikkaa ja muita tietolähteitä ja tunnistaa kehittämiskohteita
- arvioi digitaalisen kaupan alustojen, verkkopalvelujen ja digitaalisten kanavien toimivuutta ja käytettävyyttä sekä tieto- ja kyberturvallisuusvaatimusten mukaisuutta
- arvioi digitaalisten sisältöjen, tuote- ja palvelutietojen sekä asiakasviestinnän laatua, löydettävyyttä, vaikuttavuutta ja hyödynnettävyyttä
- arvioi markkinointi-, myynti- ja asiakkuudenhallintatoimenpiteiden tuloksellisuutta sekä niiden vaikutusta näkyvyyteen, asiakashankintaan, asiakaskokemukseen ja myyntiin

Kehittämisen suunnittelu

Opiskelija

- tunnistaa digitaalisen kaupan kehittämiskohteet nykytilan arviointiin perustuen ja priorisoi kehittämiskohteet sekä perustelee valintansa
- hyödyntää suunnittelussa tietoa rakenteisen datan, tuote- ja palvelutiedonhallinnan, digitaalisten rajapintojen sekä kaupallisen datan hyödyntämisestä
- hyödyntää suunnittelussa tietoa uusista digitaalisten myyntikanavien, markkinapaikkojen, teknologioista ja liiketoimintamalleista
- arvioi AI-discoveryn, agentillisen ostamisen, digitaalisten agenttien, automaation ja muiden kehittyvien teknologioiden vaikutuksia digitaalisen kaupan prosesseihin ja liiketoimintamalleihin sekä suunnittelee niiden pohjalta uusia toimintatapoja
- tunnistaa agenttiseen kaupankäyntiin liittyviä valtuutusten, tietojen käyttöoikeuksien, luottamuksen ja vastuunjaon kehittämistarpeita yhteistyössä tarvittavien asiantuntijoiden kanssa
- huomioi kehittämissuunnitelmassa tietosuojan, tietoturvan, kyberturvallisuuden, saavutettavuuden, ympäristövastuun, sosiaalisen vastuun sekä digitaalista kaupankäyntiä koskevan lainsäädännön ja viranomaisohjeistukset
- laatii kehittämissuunnitelman, jossa määrittelee tavoitteet, toimenpiteet, aikataulun, resurssit ja onnistumisen mittarit

Kehittäminen
Opiskelija

- toteuttaa ja koordinoi kehittämistyötä suunnitellusti sekä edistää uusien digitaalisten ratkaisujen, prosessien ja toimintamallien käyttöönottoa sekä varmistaa toiminnallaan niiden juurtumisen osaksi käytännön toimintaa
- tunnistaa käyttöönottoon liittyvät muutostarpeet prosesseissa, vastuissa, osaamisessa ja yhteistyössä sekä toteuttaa tarvittavia muutostoimenpiteitä
- kehittää vastuualueensa digitaalisen kaupan asiakaskokemusta, löydettävyyttä, myyntiä tai palveluprosesseja tavoitteiden mukaisesti
- toteuttaa kehittämistoimenpiteistä digitaalisen kaupan myynnin, katteen, kustannustehokkuuden ja kannattavuuden parantamiseksi sekä seuraa niiden vaikutuksia ja tekee tarvittaessa muutoksia
- hyödyntää suunnitellusti analytiikkaa, tekoälyä, automaatiota ja muita digitaalisia ratkaisuja kehittämistyössä organisaation ohjeita noudattaen
- edistää tuote- ja palvelutietojen sekä digitaalisten sisältöjen laatua, rakenteisuutta tai koneellista hyödynnettävyyttä
- tekee yhteistyötä digitaalisen kaupan, markkinoinnin, myynnin, asiakaspalvelun, logistiikan tai teknologian asiantuntijoiden kanssa
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa
- seuraa kehittämistoimenpiteiden etenemistä ja tavoitteiden toteutumista sovittujen mittareiden avulla ja reagoi poikkeamiin
- viestii sekä raportoi kehittämistyön tuloksista suunnitellusti
- arvioi kehittämistyön tavoitteiden saavuttamista hyödyntäen mittareita sekä tekee perusteltuja johtopäätöksiä ja jatkokehittämistoimenpitetä
- hyödyntää saamaansa palautetta ja kehittää toimintaansa

Arviointi ja kehittyminen
Opiskelija

- seuraa digitaalisen kaupan trendejä ja kehityssuuntia sekä kehittää osaamistaan
- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä kehittämällä digitaalista kauppaa työpaikan työympäristössä.

Jos ammattitaitoa ei voida kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.5. Asiakaskokemuksen johtaminen, 30 osp

Ammattitaitovaatimukset

Asiakaskokemuksen suuntaaminen
Opiskelija

- määrittää työtehtäviensä mukaisesti organisaation tai vastuualueensa asiakaskokemuksen tavoitetilan hyödyntämällä liiketoimintastrategiaa sekä toimintaympäristön analyysiä
- arvioi asiakaskokemuksen vaikutuksia organisaation kilpailukykyyn, asiakasarvoon ja liiketoiminnan tuloksellisuuteen
- tunnistaa asiakaskokemukseen vaikuttavat keskeiset sidosryhmät ja niiden roolit tavoitteiden saavuttamisessa
- asettaa asiakaskokemuksen kehittämiselle mitattavat tavoitteet ja mittarit
- varmistaa, että asiakaskokemuksen tavoitteet tukevat organisaation vastuullisuus-, laatu-, turvallisuus- ja riskienhallintatavoitteita
- noudattaa työssään toimialan säädöksiä ja viranomaisohjeita sekä organisaation ohjeita
- viestii asiakaskokemuksen tavoitetilan organisaation eri toimijoille selkeästi
- huomioi työturvallisuuden vaatimukset asiakaskokemuksen kehittämiseen liittyvässä toiminnassa
- toimii aloitteellisesti ja esittää työhön liittyviä kehittämis- tai parannusehdotuksia sekä perustelee ne

Asiakasymmärrys ja kehittämissuunnitelma
Opiskelija

- hyödyntää laadullisia ja määrällisiä tutkimusmenetelmiä asiakasymmärryksen tuottamisessa sekä arvioi datan laatua, luotettavuutta ja käyttökelpoisuutta asiakaskokemuksen kehittämisessä
- johtaa tiedonkeruuta ja analyysia tai kerää, yhdistää ja analysoi asiakaspalautetta sekä asiakaskäyttäytymisen tietoja tunnistaen asiakkaiden tarpeita ja odotuksia
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa
- analysoi tietoa ja tunnistaa asiakaskokemuksen kehittämisen ja asiakasarvon tuottamisen kannalta keskeisiä ratkaistavia asioita, juurisyitä ja kehittämismahdollisuuksia
- muodostaa analyysin pohjalta perusteltuja asiakaskokemuksen kehittämisehdotuksia sekä laatii niiden pohjalta kehittämissuunnitelman, jossa on tavoitteet, toimenpiteet, mittarit, resurssi ja aikataulu
- ottaa kehittämistoimenpiteiden suunnittelussa huomioon ympäristövastuun, sosiaalisen vastuun ja taloudellisen vastuun näkökulmat
- hyödyntää suunnittelussa tietoa asiakaskokemuksen kehittämisen toimivista käytännöistä ja digitalisaation hyödyntämismahdollisuuksia

Asiakaskokemuksen uudistaminen ja seuranta
Opiskelija

- viestii kehittämistavoitteista ja toimenpiteistä selkeästi ja edistää vastuualueensa työyhteisön osallistumista ja sitoutumista asiakaskokemuksen kehittämiseen suunnitellusti
- työskentelee osana monimuotoista työyhteisöä sujuvassa vuorovaikutuksessa, edistää toiminnallaan työhyvinvointia ja yhdenvertaisuutta sekä jakaa osaamistaan
- johtaa palvelujen, prosessien ja toimintatapojen uudistamistyötä työyhteisössä suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti sekä koordinoi yhteistyötä eri toimijoiden kanssa
- edistää digitaalisten ratkaisujen, automaation tai tekoälyn säädösten mukaista ja turvallista käyttöä asiakaskokemuksen parantamisessa suunnitellusti
- seuraa asiakaspolkujen ja palvelukanavien toimivuutta, saavutettavuutta ja asioinnin sujuvuutta
- seuraa kehittämistyön edistymistä, kustannuksia sekä arvioi kehittämistoimenpiteiden hyötyjä ja tarkoituksenmukaisuutta ja tekee tarvittaessa perusteltuja muutoksia
- seuraa asiakaspolkujen ja palvelukanavien asiakaslähtöisyyttä, saavutettavuutta ja asioinnin sujuvuutta
- hyödyntää mittareita ja arvioi asiakaskokemuksen kehittämisen tavoitteiden toteutumista ja tekee perusteltuja johtopäätöksiä
- raportoi tulokset ja jatkokehittämistoimenpiteet selkeästi ja perustellusti

Arviointi ja kehittyminen
Opiskelija

- seuraa asiakaskokemuksen kehittämisen suuntauksia ja ostokäyttäytymisen muutoksia toimialallaan sekä kehittää osaamistaan
- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelijan osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä johtamalla organisaation tai vastuualueensa asiakaskokemuksen kehittämistä.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.6. Markkinoinnin strateginen kehittäminen, 30 osp

Ammattitaitovaatimukset

Nykytila ja suunnittelu
Opiskelija

- analysoi markkinoinnin kehittämisessä tarvittavaa tietoa erilaisista tietolähteistä, hyödyntää digitaalisia työkaluja ja analytiikkaa tiedon käsittelyssä sekä tekee tiedon pohjalta perusteltuja johtopäätöksiä markkinoinnin kehittämiseksi
- arvioi toimintaympäristön, markkinoiden, kilpailutilanteen ja asiakaskäyttäytymisen muutosten vaikutuksia markkinointiin
- tunnistaa markkinoinnin nykytilan vahvuuksia, kehittämiskohteita, mahdollisuuksia ja riskejä

- analysoi asiakasryhmiä, asiakaspolkuja ja asiakaskokemusta sekä määrittelee markkinoinnin kehittämisen toimenpiteitä
- suunnittelee markkinoinnin ratkaisuja organisaation brändin, kilpailukyvyn ja markkina-aseman vahvistamiseksi
- arvioi modernin markkinoinnin toimintatapoja sekä tekoälyn, automaation ja muiden digitaalisten ratkaisujen hyödyntämismahdollisuuksia ja suunnittelee yhteistyössä eri toimijoiden kanssa vastuualueensa toimintamalleja
- seuraa markkinoinnin kehittämissuuntia ja arvioi toimivien käytäntöjen sekä uusien digitaalisten ratkaisujen, automaation ja tekoälyn hyödyntämismahdollisuuksia markkinoinnin kehittämisessä
- ottaa suunnittelussa huomioon toimialan ja markkinoinnin säädökset, viranomaisohjeet sekä tietosuojaan, salassapitoon, tietoturvaan ja kyberturvallisuuteen liittyvät vaatimukset
- huomioi markkinoinnin suunnittelussa taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun näkökulmat
- määrittelee vastuualueensa markkinoinnin kehittämistyön tavoitteet, mittarit, aikataulun, resurssit, raportointikäytännöt ja budjetin tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa sekä laatii markkinoinnin kehittämissuunnitelman

Toteutus ja seuranta
Opiskelija

- toteuttaa työtehtäviensä mukaisesti markkinoinnin kehittämissuunnitelman mukaisia toimenpiteitä tavoitteellisesti
- noudattaa työssään toimialaa ja markkinointia koskevia säädöksiä sekä viranomaisohjeita ja organisaation ohjeita
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa
- kehittää markkinointiratkaisuja eri kohderyhmien tarpeiden mukaisesti
- kehittää markkinoinnin sisältöjä, viestintää ja asiakaskokemusta organisaation tavoitteita, brändiä ja asiakaslupausta tukeviksi
- hyödyntää markkinoinnin digitaalisia ratkaisuja, automaatiota, tekoälyä ja analytiikkaa markkinoinnin kehittämisessä säädösten sekä organisaation ohjeiden mukaisesti
- koordinoi työtehtäviensä mukaisesti markkinoinnin kehittämistoimenpiteitä sekä toimii yhteistyössä eri toimintojen edustajien kanssa ja yhteensovittaa markkinoinnin toimenpiteitä myynnin ja muiden liiketoimintaprosessien kanssa
- viestii kehittämistyön tavoitteista, etenemisestä ja tuloksista
- toimii aloitteellisesti ja esittää työhön liittyviä kehittämis- tai parannusehdotuksia sekä perustelee ne
- seuraa kehittämistoimenpiteiden toteutumista sovituilla mittareilla ja reagoi poikkeamiin ja sopii muutoksista
- edistää markkinoinnissa yhdenvertaisuutta, saavutettavuutta, vastuullista viestintää ja eettisiä toimintatapoja
- työskentelee osana monimuotoista työyhteisöä sujuvassa vuorovaikutuksessa, edistää toiminnallaan työhyvinvointia ja yhdenvertaisuutta sekä jakaa osaamistaan
- hyödyntää mittareita ja analysoi markkinoinnin tuloksellisuutta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin sekä arvioi markkinointitoimenpiteiden vaikutuksia liiketoimintaan, asiakaskokemukseen, asiakasarvoon ja brändiin
- raportoi kehittämistyön tulokset
- tekee perusteltuja jatkokehittämisehdotuksia

Arviointi ja kehittyminen
Opiskelija

- seuraa markkinoinnin ja teknologioiden kehitystä ja kehittää osaamistaan
- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä markkinoinnin strategisen kehittämisen työtehtävissä työpaikan työympäristössä.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.7. Monikanavaisen myynnin kehittäminen, 30 osp

Ammattitaitovaatimukset

Nykytila, tavoitetila ja toimintamallien suunnittelu
Opiskelija

- kokoaa asiakas-, markkina-, kilpailija- ja myyntitietoa eri tietolähteistä sekä arvioi tiedon luotettavuutta ja merkitystä monikanavaisen myynnin kehittämiseksi
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa
- analysoi vastuualueensa monikanavaisen myynnin kannalta keskeisiä toimintaympäristön, markkinoiden, asiakaskäyttäytymisen ja kilpailutilanteen muutoksia
- arvioi myyntiprosessin, asiakkuudenhallinnan sekä asiakasviestinnän ja -palvelun vahvuuksia ja kehittämiskohteita hyödyntäen asiakas-, myynti- ja laatutietoa sekä tunnistaa kehittämismahdollisuuksia
- segmentoi asiakkuuksia asiakasdatan, tarpeiden ja liiketoiminnallisen arvon perusteella sekä tunnistaa vastuualueensa keskeiset asiakassegmentit
- suunnittelee eri asiakassegmenteille asiakkuuden elinkaaren eri vaiheisiin soveltuvia toimintamalleja asiakkuuksien arvon kasvattamiseksi ja asiakassuhteiden vahvistamiseksi
- selvittää monikanavaisen myynnin uusimpia toimintatapoja sekä tekoälyn, automaation ja muiden digitaalisten ratkaisujen hyödyntämismahdollisuuksia ja suunnittelee niiden pohjalta vastuualueensa toimintamalleja yhteistyössä eri toimijoiden kanssa
- ottaa huomioon toimintamallien suunnittelussa taloudellisen, sosiaalisen vastuun ja ympäristövastuun näkökulmat
- ottaa suunnittelussa huomioon toimialan ja myynnin säädökset ja viranomaisohjeet sekä tietosuojan, salassapidon, tietoturvan ja kyberturvallisuuden vaatimukset
- laskee ja arvioi kehittämistyön toteuttamisen kustannuksia
- esittelee selkeästi suunnittelutyönsä tuloksia ja toimintamalliluonnoksia sekä perustelee valintojaan
- rajaa monikanavaisen myynnin kehittämiskohteen ja määrittelee yhteistyössä kehittämistyön tavoitteet, keskeiset toimenpiteet, aikataulun, budjetin ja mittarit sekä laatii toteutussuunnitelman

Kehittäminen ja toimintamallien käyttöönotto sekä seuranta
Opiskelija

- viestii kehittämistyön tavoitteista selkeästi ja ymmärrettävästi sekä edistää työyhteisön sitoutumista kehittämistyöhön
- toteuttaa työtehtäviensä mukaisesti monikanavaisen myynnin kehittämistoimenpiteitä
- työskentelee osana monimuotoista työyhteisöä sujuvassa vuorovaikutuksessa, edistää toiminnallaan työhyvinvointia ja yhdenvertaisuutta sekä jakaa osaamistaan
- toimii aloitteellisesti ja esittää työhön liittyviä kehittämis- tai parannusehdotuksia sekä perustelee ne

- kerää palautetta, hyödyntää saamaansa palautetta sekä kehittää toimintaansa saamansa palautteen perusteella
- seuraa tavoitteiden toteutumista, reagoi poikkeamiin sekä raportoi edistymisestä sovitusti
- hyödyntää mittareita ja analysoi myynnin, asiakkuuksien arvon, kannattavuuden ja asiakaskokemuksen kehittymistä
- raportoi kehittämistyön tulokset ja perustelee jatkokehittämisehdotukset

Arviointi ja kehittyminen
Opiskelija

- seuraa monikanavaisen myynnin ja teknologioiden kehitystä ja kehittää osaamistaan
- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä kehittämällä monikanavaista myyntiä työpaikan työympäristössä.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.8. Myynnin johtaminen, 45 osp

Ammattitaitovaatimukset

Nykytilan analyysi
Opiskelija

- analysoi toimintaympäristön, markkinoiden, asiakaskäyttäytymisen ja kilpailutilanteen muutoksia sekä analysoi toimintaympäristön, markkinoiden, asiakkaiden käyttäytymisen ja kilpailutilanteen muutoksia sekä tunnistaa niiden vaikutuksia myyntiin ja asiakkuuksiin
- hyödyntää organisaation CRM-järjestelmää, myynnin analytiikkaa, automaatiota tai tekoälyä myynnin ja asiakkuuksien nykytilan analysoinnissa
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa
- arvioi myynnin ja asiakkuuksien nykytilaa, potentiaalia, kehittämistarpeita ja liiketoimintamahdollisuuksia tunnuslukujen, ennusteiden ja analyysien avulla
- tunnistaa kasvumahdollisuuksia ja arvioi niiden hyödyntämismahdollisuuksia
- tunnistaa ja määrittelee strategian toteutumisen kannalta keskeiset asiakkuudet ja sidosryhmät
- tunnistaa myyntitoimintaan liittyviä riskejä ja suunnittelee niihin varautumista myynnin jatkuvuuden turvaamiseksi
- dokumentoi nykytila-analyysin

Myynnin ja asiakkuuksien kehittämisen suunnittelu
Opiskelija

- tekee nykytilan analyysin perusteella johtopäätöksiä myynnin ja asiakkuuksien kehittämiseksi

- määrittää vastuualueensa myynnin ja asiakkuuksien kehittämisen tavoitteet organisaation strategian, liiketoiminnan tavoitteiden ja kannattavuusvaatimusten mukaisesti
- tekee yhteistyötä myyjien ja asiakkuuksista vastaavien kanssa ja laatii vastuualueensa myynnin ja asiakkuuksien kehittämissuunnitelman
- ottaa suunnitelman laatimisessa huomioon asiakkaalle tuotettavan lisäarvon, organisaation vahvuudet sekä menestystekijät
- sitouttaa keskeiset sidosryhmät kehittämissuunnitelman toteuttamiseen

Myynnin ja asiakkuuksien kehittämisen tavoitteellinen johtaminen ja seuranta
Opiskelija

- johtaa asiakkuuksia, myyntiprosesseja ja myyjien toimintaa tavoitteellisesti ja varmistaa kehittämistavoitteiden toteutumista suunnitellusti
- hyödyntää ja kehittää asiakas-, sidosryhmä-, toimittaja- ja kumppaniverkostoja myynnin, kasvun ja kannattavuuden tavoitteiden saavuttamiseksi
- osallistuu myynnin tai avainasiakkuuksien kehittämiseen, asiakkuuksien arvon kasvattamiseen sekä uusien asiakkaiden hankintaan työtehtäviensä mukaisesti
- arvioi vastuualueensa kykyä kehittää asiakkuuksia ja myyntiä suunnitellusti
- viestii tavoitteista, kehittämistoimenpiteistä ja niiden etenemisestä selkeästi työyhteisössä
- varmistaa toimialan ja myynnin säädösten ja viranomaisohjeiden sekä organisaation ohjeiden noudattamista myynnin ja asiakkuuksien kehittämisessä
- vahvistaa yrittäjämäistä toimintatapaa, tuloksellista työskentelyä ja vastuullista toimintakulttuuria vastuualueellaan
- seuraa vastuualueensa myynnin ja asiakkuuksien kehittymistä hyödyntäen keskeisiä tunnuslukuja ja mittareita sekä reagoi poikkeamiin
- tukee henkilöstön osaamisen kehittämistä, jatkuvaa oppimista ja työhyvinvointia
- rakentaa, johtaa ja kehittää liiketoiminnan tavoitteita tukevia verkostoja ja kumppanuuksia sekä arvioi niiden tuottamaa arvoa ja vaikuttavuutta
- varmistaa resurssien riittävyyttä
- arvioi kehittämistoimenpiteiden vaikuttavuutta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin
- tekee perusteltuja jatkokehittämisehdotuksia

Arviointi ja kehittyminen
Opiskelija

- seuraa monikanavaisen myynnin kehitystä ja kehittää osaamistaan
- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä johtamalla myyntiä sekä myynnin ja asiakkuuksien kehittämistä tavoitteellisesti työpaikan työympäristössä.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.9. Ryhmän esihenkilönä toimiminen kaupan alalla, 45 osp

Ammattitaitovaatimukset

Toiminnan suunnittelu
Opiskelija

- seuraa toimialansa toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia ja hyödyntää tietoa toiminnan suunnittelussa
- noudattaa työssään toimialan säädöksiä, viranomaisohjeita sekä tietosuojaan, salassapitoon, tietoturvaan ja kyberturvallisuuteen liittyviä vaatimuksia
- ohjaa ryhmän toimintaa organisaation tavoitteiden mukaisesti
- ohjaa ryhmän toimintaa tuloksellisesti sille asetettuihin tavoitteisiin
- arvioi ryhmän henkilöstötarvetta toiminnan volyymin, työtehtävien ja palvelutarpeiden perusteella
- suunnittelee työvuorot ja henkilöstöresurssien käytön työaikasäädösten, työehtosopimusten ja organisaation toimintaperiaatteiden mukaisesti
- varmistaa riittävän henkilöstömäärän päivittäisessä toiminnassa ja eri työtehtävissä
- suunnittelee työnjaon sujuvan ja tuloksellisen työskentelyn varmistamiseksi
- kohdentaa henkilöstöä työtehtäviin työntekijöiden osaamisen, työkyvyn ja toiminnan tarpeiden perusteella

Osaamisen varmistaminen ja kehittäminen
Opiskelija

- arvioi ryhmän osaamista hyödyntäen työssä saatavaa tietoa, palautetta ja toiminnan tunnuslukuja
- tunnistaa ryhmän nykyisten ja tulevien osaamistarpeiden eroja suhteessa työtehtävien vaatimuksiin ja toimintaympäristön muutoksiin ja määrittelee kehittämistarpeita
- tuntee organisaationsa rekrytointi- ja perehdytyskäytännöt sekä perehdyttää työntekijöitä työtehtäviin, toimintatapoihin, järjestelmiin sekä turvallisiin ja vastuullisiin toimintakäytäntöihin
- varmistaa, että ryhmällä on työtehtävissä tarvittava osaaminen sekä suunnittelee ja toteuttaa osaamisen kehittämistä yhteistyössä työntekijöiden kanssa
- ohjaa työntekijöitä kehittämään osaamistaan ja oppimaan työssä hyödyntäen palautetta, kehityskeskusteluja ja muita arviointimenetelmiä
- tukee moniosaamisen, osaamisen jakamisen ja työkierron toteutumista ryhmässä
- tunnistaa toimintaan liittyviä turvallisuusriskejä ja ohjaa ryhmää toimialan säädösten ja organisaation ohjeiden mukaiseen turvalliseen työskentelyyn
- varmistaa ryhmän valmiuksia toimia oikein erilaisissa uhka- ja riskitilanteissa ja tekee suunnitelmia toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi
- suunnittelee toimenpiteitä, joilla kehittää ryhmän osaamista vastaamaan digitaalisten työvälineiden, palvelujen ja toimintatapojen vaatimuksia ja organisoi niitä
- arvioi ja kehittää omaa esihenkilöosaamistaan palautteen, toimintaympäristön muutosten ja organisaation tavoitteiden perusteella

Päivittäisjohtaminen ja toiminnan kehittäminen
Opiskelija

- vastaa ryhmän päivittäisen toiminnan organisoinnista ja tavoitteiden saavuttamisesta
- organisoi työnjakoa ja työtehtäviä muuttuvissa tilanteissa toiminnan tavoitteiden mukaisesti
- ohjaa ja kannustaa ryhmää tavoitteiden saavuttamisessa sekä seuraa ryhmän suoriutumista ja toteuttaa tarvittavia työnjohdollisia toimenpiteitä
- antaa henkilökohtaista, korjaavaa ja positiivista palautetta työntekijöille
- puuttuu mahdollisiin ongelmatilanteisiin ja hoitaa haastavat tilanteet rakentavasti ja ratkaisukeskeisesti

- organisoi tehtäviensä edellyttämiä palavereita ja varmistaa, että käsitellyt asiat dokumentoidaan organisaation käytäntöjen mukaisesti
- toimii osan työyhteisöä vuorovaikutteisesti ja ottaa vastaan palautetta omasta toiminnastaan sekä kehittää toimintaansa palautteen perusteella
- edistää toiminnallaan ryhmän työhyvinvointia ja huomioi ryhmän monimuotoisuuden sekä edistää yhdenvertaisuuden toteutumista
- vastaa roolinsa mukaisista velvoitteista ja varmistaa palvelun laadun ja toiminnan sujuvuuden vastuualueellaan
- hyödyntää digitaalisia tietojärjestelmiä ja raportointityökaluja toiminnan seurannassa ja kehittämisessä
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa
- hyödyntää toiminnan tunnuslukuja ja arvioi ryhmän toiminnan tuloksellisuutta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin
- dokumentoi työskentelynsä keskeiset tulokset

Arviointi ja kehittyminen
Opiskelija

- seuraa toimialansa työn muutoksia ja muuttuvia osaamistarpeita sekä kehittää osaamistaan
- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä toimimalla kaupan alan työympäristössä ryhmän esihenkilötehtävissä tai vastaavissa kehittämis-, asiantuntija- tai johtotehtävissä kaupan alalla.

Jos ammattitaitoa ei voida kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.10. Yksikön myynnin ja valikoiman kehittäminen, 30 osp

Ammattitaitovaatimukset

Nykytilan analyysi ja kehittämisen toimenpiteiden suunnittelu
Opiskelija

- analysoi yksikön myyntiä, kannattavuutta, asiakaskäyttäytymistä ja toimintaympäristöä koskevia tietoa ja tunnuslukuja sekä tunnistaa kehittämistarpeita
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa
- asettaa myynnin, kannattavuuden ja asiakaskokemuksen kehittämiselle tavoitteita sekä määrittelee niiden saavuttamista tukevat toimenpiteet
- hyödyntää myynti-, asiakas-, varasto- ja markkinatietoa kehittämistoimenpiteiden suunnittelussa
- arvioi vastuualueensa hankintoja huomioiden kysynnän, kustannukset, saatavuuden, varaston kierron, kannattavuuden, vastuullisuuden ja liiketoiminnan kehittämisen tavoitteet
- arvioi hankinta- ja valikoimaratkaisujen vaikutuksia myyntiin, katteeseen, varaston kiertoon, pääoman sitoutumiseen ja hävikkiin

- tunnistaa arvioinnin perusteella hankintoihin ja valikoimaratkaisuihin liittyviä kehittämistarpeita
- suunnittelee valikoiman ja hankintaratkaisujen kehittämistoimenpiteitä ottaen huomioon asiakastarpeet, kysynnän, kausivaihtelut ja liiketoimintatavoitteet
- analysoi tuotteiden, palvelujen ja tuoteryhmien myyntiä, katetta, kannattavuutta, kiertonopeutta, saatavuutta ja kilpailukykyä sekä hyödyntää tietoa valikoimaa, hankintaa ja hinnoittelua koskevissa ratkaisuissa
- tekee perusteltuja ehdotuksia tuotteiden ja palvelujen lisäämisestä, muuttamisesta tai poistamisesta valikoimasta
- suunnittelee valikoimaa huomioiden taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun näkökulmat
- tarkistaa ja suunnittelee hinnoittelua liiketoiminnan tavoitteiden, markkinatilanteen, asiakasarvon ja kannattavuuden näkökulmista
- suunnittelee myyntiä tukevia kampanjoita ja muita myynninedistämistoimenpiteitä liiketoiminnan tavoitteiden mukaisesti
- suunnittelee myynnin, valikoiman ja asiakaskokemuksen kehittämistä monikanavaisessa toimintaympäristössä
- arvioi digitalisaation hyödyntämismahdollisuuksia prosessien kehittämisessä ottaen huomioon tietoturvan, tietosuojan ja kyberturvallisuuden vaatimukset suunnittelutyössä
- dokumentoi suunnittelutyön tulokset ja laatii kehittämissuunnitelman, joka sisältää tavoitteet, toimenpiteet, aikataulun, resurssit ja mittarit

Kehittämistoimenpiteiden toteuttaminen
Opiskelija

- toteuttaa suunnitellusti valikoiman kehittämiseen, hinnoitteluun ja kampanjoihin liittyviä toimenpiteitä
- toteuttaa kampanjoita yhteistyössä henkilöstön, toimittajien ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa
- varmistaa tuotteiden ja palvelujen kaupallisesti houkuttelevan, asiakaslähtöisen ja tavoitteita tukevan esillepanon
- hyödyntää monikanavaisia myynti- ja markkinointiratkaisuja asiakkaiden tavoittamisessa ja palvelemisessa
- toteuttaa toimenpiteitä lisämyynnin, ristiinmyynnin ja asiakasuskollisuuden vahvistamiseksi
- kehittää asiakaskokemusta asiakasymmärryksen ja asiakaspalautteen perusteella
- kehittää toimittaja- ja kumppaniyhteistyötä kaupallisten tavoitteiden saavuttamiseksi sekä arvioi yhteistyön toimivuutta, tuloksellisuutta ja kehittämistarpeita
- valmentaa ja ohjaa henkilöstöä tavoitteelliseen, asiakaslähtöiseen ja vastuulliseen toimintaan
- tukee työyhteisön osaamisen jakamista ja uusien toimintatapojen käyttöönottoa
- toimii aloitteellisesti ja yrittäjämäisesti sekä tunnistaa liiketoiminnan kehittämismahdollisuuksia
- toimii vastuullisesti ja toteuttaa toimenpiteitä hävikin, kustannusten ja tarpeettoman resurssien käytön vähentämiseksi
- kehittää työskentelyään saamansa palautteen perusteella
- noudattaa toimialan säädöksiä ja viranomaisohjeita sekä mahdollisia ketjuohjeistuksia
- huolehtii tietosuojan, tietoturvan ja kyberturvallisuuden toteutumisesta vastuualueellaan
- varmistaa työturvallisuuden sekä edistää työhyvinvointia omalla vastuualueellaan
- arvioi valikoiman, hinnoittelun ja kampanjoiden vaikutuksia myyntiin, asiakaskokemukseen ja kannattavuuteen
- arvioi kehittämistoimenpiteiden vaikutuksia ja tuloksellisuutta hyödyntäen mittareita
- tekee tulosten perusteella kehittämisehdotuksia ja arvioi yhteistyöverkostojen sekä sidosryhmäyhteistyön toimivuutta

Arviointi ja kehittyminen
Opiskelija

- seuraa ostokäyttäytymisen ja toimintaympäristön muutoksia ja kehittää osaamistaa
- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä suunnittelemalla, toteuttamalla ja arvioimalla yksikön myynnin, valikoiman, hinnoittelun, kampanjoiden ja asiakaskokemuksen kehittämiseen liittyviä toimenpiteitä työpaikan työympäristössä.

Jos ammattitaitoa ei voida kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.11. Tiedolla johtamisen kehittäminen, 30 osp

Ammattitaitovaatimukset

Kehittämistarpeen määrittely
Opiskelija

- määrittelee yhteistyössä kehittämistarpeen ja päätöksen tai päätökset, joiden laatua, vaikuttavuutta tai tehokkuutta tiedolla johtamisen kehittämisellä tavoitellaan
- selvittää, kuka päättää, kuka vastaa ja ketkä muut tarvitsevat tai tuottavat tietoa päätöksenteon tueksi
- määrittää, millä aikavälillä päätöksiä tehdään, kuinka usein niitä tarkastellaan ja milloin tuloksia seurataan seuranta-ajankohdat
- sopii kehittämistyön toteutusaikataulusta ja onnistumisen kriteereistä

Tarvittavan tiedon ja analytiikan suunnittelu
Opiskelija

- määrittelee päätöksenteossa tarvittavat tiedot, tietolähteet, mittarit, analyysitarpeet ja tiedon tuottamisen vastuut
- arvioi tiedon laatua, ajantasaisuutta, kattavuutta, luotettavuutta ja käyttökelpoisuutta
- arvioi analyysien, ennusteiden tai tekoälyratkaisujen hyödynnettävyyttä sekä tunnistaa niiden käyttöön liittyvät rajoitteita
- noudattaa toimialan säädöksiä, viranomaisohjeita sekä organisaation ohjeita
- tunnistaa tiedonhallintaan liittyviä riskejä ja toteuttaa toimenpiteitä niiden hallitsemiseksi

Tiedon käsittely ja analysointi
Opiskelija

- kokoaa, yhdistää ja jalostaa tietoa eri tietolähteistä hyödyntäen organisaation tietojohtamisen työkaluja ja teknologioita
- huolehtii, että tiedon kerääminen, analyysi ja käyttö eivät johda syrjiviin tai epäeettisiin toimintatapoihin
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa
- arvioi datan laatua sekä toteuttaa toimenpiteitä tiedon laadun parantamiseksi
- rakentaa ja ylläpitää työtehtävänsä mukaisesti liiketoiminnan tavoitteita tukevia mittaristoja ja tunnuslukukokonaisuuksia

- hyödyntää raportointi-, analytiikka- ja business intelligence -ratkaisuja tiedon analysoinnissa, seurannassa ja visualisoinnissa
- analysoi tietoa ja tunnistaa siitä poikkeamia, kehittämiskohteita, syy-seuraussuhteita, riskejä sekä liiketoiminnan kehittämis- ja kasvumahdollisuuksia
- hyödyntää tekoälyä tiedon käsittelyssä, analysoinnissa ja ennakoinnissa vastuullisesti sekä arvioi kriittisesti sen tuottamia tuloksia

Päätöksenteko, seuranta ja arviointi
Opiskelija

- määrittelee tarkoituksenmukaisen työnjaon ihmisten, digitaalisten järjestelmien, tekoälyratkaisujen ja automaation välillä päätöksenteon tekemisessä ja tukemisessa sekä tunnistaa riskit
- tuottaa päätöksenteon tueksi selkeitä raportteja, visualisointeja, ennusteita ja tilannekuvia
- perustelee päätösehdotukset analysoidulla tiedolla ja toiminnan tavoitteilla
- yhdistää ja hyödyntää asiakas-, markkina-, talous- ja prosessitietoa liiketoiminnan kehittämiseksi sekä päätöksenteon tueksi
- suunnittelee ja tukee päätösten toimeenpanoa sekä varmistaa, että päätökset muuttuvat käytännön toimenpiteiksi
- edistää tiedon hyödyntämiseen perustuvaa toimintakulttuuria sekä dataohjautuvaa päätöksentekoa omalla vastuualueellaan
- seuraa päätösten ja toimenpiteiden vaikutuksia sovittujen mittareiden ja tunnuslukujen avulla sekä arvioi tavoitteiden toteutumista sekä vaikutuksia päätöksenteon laatuun

Arviointi ja kehittyminen
Opiskelija

- seuraa tiedolla johtamisen käytäntöjen ja teknologian sekä sääntelyn kehitystä ja kehittää osaamistaan
- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä kehittämällä tiedolla johtamista työpaikan työympäristössä.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.12. Kansainvälisen hankinta- ja ostotoimen kehittäminen, 45 osp

Ammattitaitovaatimukset

Kansainvälisen hankintatoimen analysointi ja suunnittelu
Opiskelija

- arvioi kansainvälisen hankintatoimen nykytilaa ja analysoi hankintakategorioiden hankintavolyymia, markkinatilannetta ja liiketoiminnan tarpeita sekä tunnistaa kehittämiskohteita
- hyödyntää vastuualueensa hankintojen kehittämistoimenpiteiden suunnittelussa monipuolisesti tietoa kansainvälisistä toimittajamarkkinoista, toimitusketjuista ja liiketoimintaympäristöistä sovittujen kohdemaiden osalta
- tekee tarkoituksenmukaista yhteistyötä ja hyödyntää saatavilla olevaa dataa eri tietolähteistä sekä tunnistaa hankintatoimen riskejä ja suunnittelee riskienhallintatoimenpiteitä toimitusketjun jatkuvuuden turvaamiseksi
- ottaa suunnittelussa huomioon toimialan säädökset sekä kansainvälisiä hankintoja koskevat säädökset ja viranomaisohjeet sekä organisaation vastuullisuusvaatimukset
- ottaa suunnittelussa huomioon digitalisaation hyödyntämismahdollisuukset hankintaprosessin kehittämisessä
- laatii kansainvälisen hankintatoimen kehittämissuunnitelman, joka sisältää tavoitteet, mittarit, toimenpiteet, resurssit ja aikataulun

Hankinta- ja ostoprosessin kehittäminen ja toimittajaverkosto
Opiskelija

- kehittää vastuualueensa prosessia suunnitellusti
- noudattaa kansainväliseen hankinta- ja ostotoimeen liittyvää säädös-, sopimus- tai kauppakäytäntöjä
- selvittää ja arvioi kansainvälisiä toimittajia ennalta määriteltyjen laatu-, kustannus-, vastuullisuus- ja toimitusvarmuuskriteerien mukaisesti
- toteuttaa työtehtävänsä mukaisesti toimittajien kilpailutus- ja valintaprosesseja organisaation hankintaperiaatteiden mukaisesti
- neuvottelee työtehtäviensä mukaisesti toimittajien kanssa tehtävistä kaupallisista sopimuksista sekä vastuullisuus- ja turvallisuusvaatimuksista
- viestii työtehtävänsä mukaisesti vieraalla kielellä ja muodostaa ja ylläpitää tavoitteellisesti yhteistyösuhteita kansainvälisessä toimintaympäristössä
- arvioi toimittajien vastuullisuuden toteutumista huomioimalla ympäristövastuun, sosiaalisen vastuun, eettiset toimintatavat ja toimitusketjujen läpinäkyvyyden
- hyödyntää kansainvälisen kaupan toimituslausekkeita, logistiikkaratkaisuja ja maksuehtoja hankintojen toteuttamisessa
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa
- arvioi hankinta- tai ostoprosessin ja toimitusketjun toimivuutta ja taloudellisuutta sekä vastuullisuutta sekä tunnistaa ja perustelee kehittämiskohteita
- seuraa tavoitteiden toteutumista määriteltyjen mittareiden avulla sekä raportoi tuloksista suunnitellusti
- työskentelee osana monimuotoista työyhteisöä sujuvassa vuorovaikutuksessa, edistää toiminnallaan työhyvinvointia ja yhdenvertaisuutta sekä jakaa osaamistaan
- huolehtii työkyvystään ja ergonomiasta sekä noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita työturvallisuudesta

Arviointi ja kehittyminen
Opiskelija

- seuraa toimintaympäristön ja sääntelyn muutoksia sekä ylläpitää ja kehittää ammattitaitoaan tavoitteellisesti
- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä kehittämällä organisaation tai vastuualueensa kansainvälistä hankinta- tai ostotoimea työpaikan työympäristössä.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.13. Kansainvälisten jakelu- ja toimitusketjujen kehittäminen ja johtaminen, 45 osp

Ammattitaitovaatimukset

Jakelu- ja toimitusketjujen analysointi ja kehittämistoimenpiteet
Opiskelija

- analysoi organisaation tai vastuualueensa kansainvälisen jakelu- ja toimitusketjun nykytilaa hyödyntäen tarkoituksenmukaisesti saatavilla olevaa toiminta-, markkina-, asiakas- ja toimitusketjutietoa
- hyödyntää suunnittelussa ja noudattaa työssään toimialan sekä kansainvälistä kauppaa ja jakelu- ja toimitusketjuja koskevia säädöksiä ja viranomaisohjeita
- arvioi geopoliittisten muutosten, kauppapoliittisten päätösten, markkinahäiriöiden ja muiden toimintaympäristön muutosten vaikutuksia toimitusketjuun
- hyödyntää saatavilla olevaa kysyntä-, varasto-, toimitus- tai hintatietoa toimitusketjun optimoimiseksi
- tunnistaa toimitusketjun keskeiset kehittämiskohteet ja riskit sekä perustelee ne ja määrittelee riskienhallintakeinoja
- kehittää toimitusketjun jatkuvuus- ja palautumissuunnitelmia häiriötilanteiden varalle
- tunnistaa oman roolinsa ja vastuunsa toimitusketjussa ja ottaa työssään huomioon siihen liittyvät vastuullisuusnäkökulmat
- suunnittelee toimenpiteitä, joilla parantaa toimitusketjun läpinäkyvyyttä vastuullisuuden näkökulmasta
- arvioi toimitusketjun ympäristövaikutuksia ja suunnittelee toimenpiteitä päästöjen, materiaalihävikin tai muiden haitallisten vaikutusten vähentämiseksi
- selvittää erilaisten digitaalisten ratkaisujen hyödyntämismahdollisuuksia toimitusketjun optimoimiseksi sekä vertailee eri ratkaisuja ja tunnistaa soveltuvia
- priorisoi ja perustelee kehittämiskohteen merkityksellisyyden
- laati kehittämissuunnitelman, joka sisältää tavoitteet ja kehittämistoimenpiteet, mittarit sekä aikataulun ja resurssit

Kehittäminen
Opiskelija

- toteuttaa kansainvälisen jakelu- ja toimitusketjun kehittämistoimenpiteitä suunnitellusti
- seuraa tavoitteiden edistymistä, aikataulujen pitävyyttä ja resurssien riittävyyttä sekä tekee tarvittaessa perusteltuja muutoksia
- toimii aloitteellisesti ja esittää työhön liittyviä kehittämis- tai parannusehdotuksia sekä perustelee ne
- neuvottelee toimitusketjuun liittyviä hankinta-, kuljetus-, varastointi- tai palvelusopimuksia vastuualueellaan
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa
- varmistaa toimitusketjun toiminnan toimialan säädösten, kansainvälisten määräysten, sopimusten ja organisaation ohjeiden mukaisesti

Kansainväliset kumppanuudet ja verkostot

Opiskelija

- raportoi sovitusti kehittämistyön edistymisestä työyhteisössä tai yhteistyökumppaneille
- toimii sujuvassa vuorovaikutuksessa ja viestii sovitusti kansainvälisten toimittajien, asiakkaiden, logistiikkapalvelujen tuottajien tai muiden sidosryhmien kanssa
- tekee tarkoituksenmukaista yhteistyötä ja työskentelee sujuvassa vuorovaikutuksessa, edistää toiminnallaan työhyvinvointia ja yhdenvertaisuutta sekä jakaa osaamistaan
- kehittää kumppanuuksia pitkäjänteisesti liiketoiminnallisen arvon ja yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi
- arvioi yhteistyökumppaneiden suorituskykyä, vastuullisuutta ja riskitasoa ja tarvittaessa tekee perusteltuja muutoksia

Arviointi ja kehittyminen
Opiskelija

- seuraa kansainvälisen toimintaympäristön ja sääntelyn muutoksia sekä kehittää osaamistaan
- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa vastuualueensa kansainvälisen jakelu- ja toimitusketjun kehittämistehtävissä.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.14. Kansainvälisen digitaalisen kaupan kehittäminen, 30 osp

Ammattitaitovaatimukset

Toimintaympäristön analysointi
Opiskelija

- analysoi kansainvälisen digitaalisen kaupan toimintaympäristöä, markkinoita, kilpailutilannetta, asiakaskäyttäytymistä ja kulutustrendejä hyödyntäen ajantasaista markkina-, asiakas- ja toimialatietoa
- tunnistaa kansainvälisen digitaalisen kaupan liiketoimintamahdollisuuksia ja arvioi niiden vaikutuksia organisaation kasvuun, kilpailukykyyn ja kannattavuuteen
- arvioi kansainväliseen digitaaliseen kauppaan liittyviä riskejä, mahdollisuuksia ja toimintaympäristön muutoksia sekä niiden vaikutuksia liiketoimintaan
- hyödyntää data-analytiikkaa, tekoälyä ja muita digitaalisia ratkaisuja päätöksenteon ja kehittämistyön tukena
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa
- hyödyntää työssään kansainväliseen digitaaliseen kauppaan liittyvien säädösten ja viranomaisohjeiden sekä sopimusten ja verotuksen tuntemusta

Suunnittelu, tavoitteet ja kehittämissuunnitelma
Opiskelija

- suunnittelee kohdemarkkinoille soveltuvia digitaalisia kaupankäynti-, myynti- ja asiakaskokemusratkaisuja
- arvioi eri markkinapaikkojen liiketoimintapotentiaalia ja soveltuvuutta
- arvioi digitaalisen kaupan ratkaisujen taloudellista kannattavuutta sekä suunnittelee kehittämistoimenpiteitä liiketoiminnan tuloksellisuuden parantamiseksi
- valitsee kansainväliseen digitaaliseen kauppaan soveltuvat digitaaliset kanavat, markkinapaikat, teknologiat ja palvelualustat sekä perustelee valintansa
- suunnittelee sisältöjen, palveluiden ja asiakaspolkujen kehittämisen eri kohdemarkkinoiden tarpeet huomioiden
- suunnittelee asiakaspolkuja hyödyntäen konversio-optimoinnin menetelmiä, kokeiluja ja asiakasdatan analysointia
- ottaa suunnittelussa huomioiden ympäristövastuun, taloudellisen ja sosiaalisen vastuun näkökulmat
- suunnittelee logistiikka-, toimitus- ja palautusprosesseja ottaen huomioon asiakaskokemuksen, kustannustehokkuuden ja vastuullisuuden
- määrittelee kansainvälisen digitaalisen kaupan kehittämistavoitteet organisaation strategian ja liiketoimintatavoitteiden mukaisesti
- määrittelee digitaalisen kaupan keskeiset suorituskykymittarit sekä seuranta- ja raportointimenetelmät tavoitteiden saavuttamisen arvioimiseksi
- laatii kansainvälisen digitaalisen kaupan kehittämissuunnitelman, joka sisältää tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit, resurssit sekä aikataulun

Kehittäminen
Opiskelija

- kehittää kansainvälisen digitaalisen kaupan prosesseja asiakaslähtöisesti
- toteuttaa ja koordinoi kehittämistyötä suunnitellusti sekä edistää uusien digitaalisten ratkaisujen, prosessien ja toimintamallien käyttöönottoa sekä varmistaa toiminnallaan niiden juurtumisen osaksi käytännön toimintaa
- hyödyntää monikanavaisen myynnin, digitaalisen markkinoinnin ja asiakkuuksien johtamisen menetelmiä kansainvälisen kaupan kasvattamisessa
- toteuttaa kehittämistoimenpiteistä digitaalisen kaupan myynnin, katteen, kustannustehokkuuden ja kannattavuuden parantamiseksi sekä seuraa niiden vaikutuksia ja tekee tarvittaessa muutoksia
- hyödyntää tekoälyratkaisuja digitaalisen kaupan asiakaskokemuksen, sisältöjen, analytiikan ja liiketoiminnan kehittämisessä vastuullisesti ja organisaation ohjeiden mukaisesti
- varmistaa digitaalisten kaupankäyntiratkaisujen käytettävyyden, saavutettavuuden, tietoturvan ja asiakaskokemuksen laadun
- tunnistaa digitaaliseen kaupankäyntiin liittyviä kyberturvallisuusuhkia ja toteuttaa niiden hallintaa tukevia toimenpiteitä omalla vastuualueellaan
- johtaa työtehtäviensä mukaisesti kansainvälisen digitaalisen kaupan kehittämiseen osallistuvien kumppanien, palveluntuottajien tai muiden sidosryhmien yhteistyötä tavoitteellisesti
- huolehtii työkyvystään ja ergonomiasta sekä noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita työturvallisuudesta
- analysoi kansainvälisen digitaalisen kaupan tavoitteiden saavuttamista hyödyntäen mittareita ja arvioi toteutettujen kehittämistoimenpiteiden vaikutuksia

Arviointi ja kehittyminen
Opiskelija

- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne
- seuraa digitaalisen kaupan ja teknologioiden kehitystä ja kehittää osaamistaan

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä kehittämällä kansainvälistä digitaalista kauppaa työpaikan työympäristössä.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.15. Kansainvälisen myynnin ja markkinoinnin kehittäminen, 45 osp

Ammattitaitovaatimukset

Toimintaympäristön analysointi ja tilannekuva
Opiskelija

- analysoi kansainvälisiä markkinoita hyödyntäen markkina-, kilpailija-, asiakas- ja toimialatietoa sekä tunnistaa liiketoiminnan kehittämis- ja kasvumahdollisuuksia
- arvioi kansainvälisen toimintaympäristön muutoksia sekä tunnistaa niiden vaikutuksia organisaation myyntiin, markkinointiin ja kilpailukykyyn
- kokoaa tai hyödyntää saatavilla olevaa vastuualueensa tilannekuvatietoa ja tunnistaa kohdemarkkinoiden asiakastarpeita, ostokäyttäytymistä ja kulttuurisia erityispiirteitä

Kansainvälisen myynnin ja markkinoinnin suunnittelu ja tavoitteet
Opiskelija

- hyödyntää toimintaympäristön analyysitietoja kansainvälisten myynti- ja jakelukanavien kehittämisen suunnittelussa kohdemarkkinoiden vaatimusten mukaisesti
- valitsee kohdemarkkinoille soveltuvia myynnin, markkinoinnin ja asiakkuuksien kehittämisen toimintatapoja ja perustelee ne
- hyödyntää kansainväliseen kaupankäyntiin, vientiin, logistiikkaan ja maksuliikenteeseen liittyvää tietoa suunnittelussa
- hyödyntää suunnittelussa toimialan sekä kansainväliseen liiketoimintaan liittyvää säädös-, sopimus- ja viranomaistietoa sekä arvioi liiketoimintaan liittyviä riskejä ja mahdollisuuksia
- suunnittelee monikanavaista markkinointia ja myyntiä, joissa hyödynnetään digitaalisia ratkaisuja, analytiikkaa, tekoälyä tai automaatiota ja määrittelee niiden hyödyntämistavat
- huomioi suunnittelussa tietosuojaan, tietoturvaan, kyberturvallisuuteen, vastuullisuuteen ja eettiseen liiketoimintaan liittyvät vaatimukset
- määrittelee kehittämistavoitteet ja laskee sekä arvioi suunniteltujen toimenpiteiden kustannuksia ja tarkoituksenmukaisuutta
- sopii resursseista ja rajauksesta sekä laatii suunnitelman kansainvälisen myynnin ja markkinoinnin kehittämisen tavoitteista, toimenpiteistä, mittareista sekä resursseista ja aikataulusta

Kansainvälisen myynnin toteuttaminen
Opiskelija

- ylläpitää ja kehittää kansainvälisiä asiakas-, kumppani- tai sidosryhmäverkostoja tavoitteellisesti
- toteuttaa asiakaslähtöistä myyntityötä eri kanavissa huomioiden kohdemarkkinoiden toimintatavat ja kulttuuriset erityispiirteet

- toimii aloitteellisesti, valmistelee, toteuttaa sekä dokumentoi kansainvälisiä asiakas- ja yhteistyöneuvotteluja
- hyödyntää kansainvälisen kaupan sopimus-, toimitus- ja maksuehtojen tuntemusta myyntiprosessissa
- käyttää asiakkuudenhallinta- ja muita digitaalisia järjestelmiä myynnin toteutuksessa ja seurannassa
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa
- huolehtii työkyvystään ja ergonomiasta sekä noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita työturvallisuudesta

Kansainvälisen markkinoinnin toteuttaminen
Opiskelija

- toteuttaa suunnitellusti kohdemarkkinoille soveltuvia markkinointitoimenpiteitä
- hyödyntää digitaalisen markkinoinnin kanavia sekä analytiikkaa, automaatiota tai tekoälyratkaisuja kohdemarkkinoiden mukaisesti
- tuottaa tai ohjaa asiakaslähtöisen markkinointisisällön toteutusta sekä varmistaa markkinointitoimenpiteiden yhdenmukaisuuden organisaation brändin kanssa
- toteuttaa markkinointia vastuullisesti sekä noudattaa markkinointiin liittyviä säädöksiä ja viranomaisohjeita ottaen huomioon myös kohdemarkkinan erityispiirteitä
- seuraa tavoitteiden toteutumista tunnuslukujen ja analytiikan avulla sekä tekee tarvittaessa korjaavia toimenpiteitä

Arviointi ja kehittyminen
Opiskelija

- arvioi myynnin ja markkinoinnin kehittämistoimenpiteiden tavoitteiden saavuttamista hyödyntäen mittareita
- seuraa kohdemarkkinan toimintaympäristön ja sääntelyn kehitystä toimialallaan sekä kehittää osaamistaan
- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä kehittämällä organisaation kansainvälistä myyntiä ja markkinointia työpaikan työympäristössä.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.16. Tuotteiden tai palvelujen vienti, 30 osp

Ammattitaitovaatimukset

Vientitoiminnan suunnittelu
Opiskelija

- hyödyntää tietoa kansainvälisen liiketoiminnan muutoksista ja arvioi niiden vaikutuksia vientitoimintaan

- tunnistaa uusia liiketoimintamahdollisuuksia kansainvälisillä markkinoilla ja arvioi kohdemarkkinoiden liiketoimintamahdollisuuksia hyödyntäen tarkoituksenmukaisesti markkina-, kilpailija- ja asiakastietoa sekä säädös-, tullaus-, vientivalvonta- tai sopimustietoa
- analysoi organisaation tuotteiden tai palvelujen soveltuvuutta kohdemarkkinnan säädöksiin, pakotesääntelyyn ja vientivalvontavaatimuksiin sekä tunnistaa vientitoiminnan edellyttämät toimenpiteet
- tunnistaa ja hyödyntää vientitoiminnan asiantuntijapalveluita ja verkostoituu vientitoimintaa tekevien kanssa
- selvittää ja arvioi kohdemaan vientitoimintaan liittyviä liiketoiminta-, vastuullisuus-, turvallisuus- ja geopoliittisia riskejä sekä suunnittelee toimenpiteitä niiden hallitsemiseksi
- selvittää oman ja yhteistyökumppaneiden rooleja toimitusketjussa ja vastuullisuutta ottaen huomioon vastuullisuusvaatimukset ja säädöksiä
- suunnittelee tuotteiden tai palvelujen hinnoittelua sekä arvioi vientitoiminnan taloudellista kannattavuutta pitkällä tähtäimellä
- laatii tuotteelle tai palvelulle vientisuunnitelman, jossa on määritelty vientitoiminnan tavoitteet, mittarit, resurssit ja seurannan menettelyt

Asiakastyö ja viennin edistäminen
Opiskelija

- toteuttaa vientiä suunnitellusti
- työskentelee osana monimuotoista työyhteisöä sujuvassa vuorovaikutuksessa, edistää toiminnallaan työhyvinvointia ja yhdenvertaisuutta sekä jakaa osaamistaan
- hyödyntää asiakkuudenhallinta-, toiminnanohjaus-, analytiikka- ja muita digitaalisia järjestelmiä
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa
- tunnistaa vientitoimintaan liittyviä mahdollisia väärinkäytöksiä ja petoksia ja ehkäisee niitä toiminnallaan
- valmistelee työtehtävänsä mukaisesti vientikauppaa tukevia markkinointia ja myyntiä tukevia materiaaleja
- viestii tavoitteellisesti vieraalla kielellä työtehtävänsä mukaisesti asiakkaiden, yhteistyökumppaneiden tai viranomaisten kanssa eri viestintäkanavissa ottaen huomioon kulttuurien erityispiirteet
- toimii aloitteellisesti ja esittää työhön liittyviä kehittämis- tai parannusehdotuksia sekä perustelee ne
- ylläpitää asiakas- ja yhteistyöverkostoja kansainvälisessä toimintaympäristössä sekä hankkii uusia asiakkuuksia hyödyntämällä tarkoituksenmukaisia myynti-, markkinointi- tai verkostoitumiskanavia
- huolehtii työkyvystään ja ergonomiasta sekä noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita työturvallisuudesta
- esittelee työtehtävänsä mukaisesti tuotteita tai palveluja kansainvälisille asiakkaille

Vientikauppa
Opiskelija

- noudattaa kansainvälisen kaupan toimitus-, maksu-, vakuutus-, alkuperä- ja tullikäytäntöjä sekä varmistaa vientiin liittyvien lupien, määräysten, pakotteiden ja vientivalvontavaatimusten täyttymisen
- hyödyntää toimituslausekkeisiin, kuljetuksiin, vakuutuksiin ja maksuliikenteeseen liittyvää tietoa ja valmistelee vientikauppaan liittyvät tarjoukset, sopimukset sekä muut tarvittavat tullaus-, alkuperä-, toimitusasiakirjat voimassa olevien säädösten mukaisesti
- huolehtii vientikauppaan liittyvien asiakirjojen oikeellisuudesta
- koordinoi vientitoimituksen tai palveluviennin yhteistyössä eri toimijoiden kanssa sekä seuraa vientiprosessin etenemistä ja ratkaisee ongelmatilanteita

- seuraa ja raportoi viennin kannattavuutta hyödyntäen mittareita sekä tunnistaa vientiprosessin ja toimitusketjun kehittämiskohteita ja tekee perusteltuja kehittämisehdotuksia

Arviointi ja kehittyminen
Opiskelija

- seuraa vientitoiminnan sääntelyn ja toimintaympäristön muutoksia ja kehittää ammattitaitoaan
- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä tekemällä tuotteiden tai palvelujen vientiin liittyviä työtehtäviä työpaikan työympäristössä. Henkilö voi työskennellä esimerkiksi myynti- tai markkinointitehtävissä yrityksessä, joka aloittaa tai laajentaa toimintaansa ulkomaille tai yrityksessä, joka tekee tuote- tai palveluvientiä.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.17. Tuotteiden tai palvelujen tuonti, 30 osp

Ammattitaitovaatimukset

Tuonnin valmistelu
Opiskelija

- arvioi tuotteiden tai palveluiden tuontitarpeita organisaation liiketoimintatavoitteiden, asiakastarpeiden ja markkinatilanteen perusteella
- analysoi kansainvälisen liiketoimintaympärtistön muutoksia ja hyödyntää tietoa ulkomaankauppaan, hankintaan ja toimitusketjuihin liittyen tuontiratkaisujen valmistelussa
- tunnistaa ja hallitsee tuontiin liittyvät liiketoiminta-, toimitusketju-, vastuullisuus- ja maakohtaiset riskit
- selvittää oman ja yhteistyökumppaneiden rooleja toimitusketjussa ja vastuullisuutta ottaen huomioon vastuullisuusvaatimukset ja säädöksiä
- huomioi tuontiratkaisuissa ympäristövastuun, sosiaalisen ja taloudellisen vastuun näkökulmat
- selvittää tuotavien tuotteiden tuoteturvallisuuden ja tuotteiden vaatimustenmukaisuuden tai palveluiden osalta palveluiden turvallisuusvaatimukset ja palvelua koskevat vaatimukset säädösten mukaisesti
- kartoittaa ja vertailee tuotteiden tai palveluiden toimittajia organisaation valintakriteerien mukaisesti
- laatii suunnitelman tuontiprosessin vaiheista, aikataulusta ja vastuista sekä budjetista tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä

Toimittajayhteistyö ja tuontiprosessi
Opiskelija

- työskentelee osana monimuotoista työyhteisöä sujuvassa vuorovaikutuksessa, edistää toiminnallaan työhyvinvointia ja yhdenvertaisuutta sekä jakaa osaamistaan
- toteuttaa tuontiprosessia suunnitellusti ja toimii ennakoivasti sekä ratkaisukeskeisesti muuttuvissa kansainvälisen liiketoiminnan tilanteissa
- ylläpitää ja kehittää toimittajasuhteita tavoitteellisesti
- huolehtii tuontiin liittyvien asiakirjojen ja tietojen oikeellisuudesta
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa
- käyttää toiminnanohjaus-, hankinta-, raportointi- tai muita digitaalisia järjestelmiä tuontiprosessin hallinnassa
- seuraa toimitusten etenemistä, ratkaisee poikkeamia ja tiedottaa niistä tarkoituksenmukaisesti
- viestii tuontiin liittyvissä työtehtävissä työtehtävän edellyttämällä vieraalla kielellä
- tekee kehittämisehdotuksia tuontiprosessin laadun, tehokkuuden, vastuullisuuden, toimitusvarmuuden ja asiakasarvon parantamiseksi
- huolehtii työkyvystään ja ergonomiasta sekä noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita työturvallisuudesta

Toimitusketjun ja kannattavuuden hallinta
Opiskelija

- hallitsee toimitusketjun eri vaiheiden yhteensovittamisen tuotteiden tai palveluiden saatavuuden varmistamiseksi
- arvioi tuonnin kokonaiskustannuksia, kannattavuutta ja liiketoimintavaikutuksia sekä hyödyntää tietoa päätöksenteossa
- seuraa toimittajien suorituskykyä sovittujen mittareiden avulla ja osallistuu kehittämistoimenpiteiden toteuttamiseen
- ennakoi toimitusketjun häiriöitä ja toteuttaa riskienhallintatoimenpiteitä toimitusvarmuuden ylläpitämiseksi
- toimii taloudellisesti ja edistää tuontitoiminnan kustannustehokkuutta organisaation tavoitteiden mukaisesti
- edistää vastuullisia hankinta- ja toimitusketjukäytäntöjä osana päivittäistä toimintaa

Arviointi ja kehittyminen
Opiskelija

- seuraa tuontiprosessin tuloksellisuutta mittareiden avulla sekä raportoi havainnoistaan
- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toteuttamalla tuotteiden tai palveluiden tuontiprosessin tai sen merkittävän osa-alueen työpaikan työympäristössä. Henkilö voi työskennellä esimerkiksi hankinta- tai ostotoimentehtävissä yrityksessä, joka tuo kotimaahan tuotteita tai palveluita.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.18. Yrityksen strateginen kehittäminen, 45 osp

Ammattitaitovaatimukset

Strateginen suunnittelu
Opiskelija

- arvioi tunnistettujen kehittämiskohteiden ja -tavoitteiden vaikutuksia yrityksen tavoitteisiin, kilpailukykyyn, kasvuun ja uudistumiseen
- täsmentää kehittämiskohteita ja -tavoitteita yhteistyössä yrityksen johdon, henkilöstön tai muiden keskeisten toimijoiden kanssa
- suunnittelee ja priorisoi kehittämistoimenpiteitä yrityksen strategisten tavoitteiden pohjalta
- arvioi kehittämiseen liittyviä mahdollisuuksia, riskejä ja riippuvuuksia
- arvioi kehittämistoimenpiteiden taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia
- hyödyntää liiketoiminta-, asiakas- ja taloustietoa kehittämistoimenpiteiden suunnittelussa
- tunnistaa uusia liiketoiminta-, palvelu- tai markkinamahdollisuuksia ja arvioi niiden toteuttamiskelpoisuutta
- suunnittelee kehittämistyölle tavoitteet, mittarit ja seurantatavat huomioiden liiketoiminnallisen ja vastuullisuuteen liittyvän vaikuttavuuden
- hyödyntää yritysrahoitukseen, kehittämispalveluihin ja yhteistyöverkostoihin liittyviä mahdollisuuksia kehittämistoimenpiteiden suunnittelussa
- suunnittelee tietoturvan, tietosuojan ja kyberturvallisuuden toteuttamisen säädösten sekä organisaation ohjeiden mukaisesti
- määrittelee kehittämistyölle tavoitteet, toimenpiteet, mittarit, resurssit ja aikataulun
- laatii kehittämissuunnitelman yhteistyössä yrityksen johdon tai muiden keskeisten sidosryhmien kanssa

Kehittämistoimenpiteiden toteuttaminen
Opiskelija

- toimii yrityksen strategisena kehittäjäkumppanina tai johtaa ja toteuttaa kehittämistyötä suunnitellusti työtehtäviensä mukaisesti
- seuraa kehittämistyön edistymistä ja reagoi poikkeamiin
- kehittää liiketoimintamalleja, palveluja, prosesseja tai toimintatapoja tavoitteiden mukaisesti
- hyödyntää digitaalisia ratkaisuja, analytiikkaa tai tekoälyratkaisuja kehittämistyössä säädösten ja organisaation ohjeiden mukaisesti
- rakentaa ja hyödyntää alueellisia, kansallisia tai kansainvälisiä yhteistyöverkostoja kehittämistavoitteiden saavuttamiseksi
- koordinoi työtehtäviensä mukaisesti yhteistyötä yrityksen, asiantuntijoiden, rahoittajien tai muiden sidosryhmien välillä
- viestii kehittämistyön tavoitteista ja etenemisestä eri kohderyhmille tarkoituksenmukaisesti
- edistää vastuullisten toimintatapojen käyttöönottoa sekä huomioi toteutuksessa taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun näkökulmat
- toimii aloitteellisesti, ratkaisukeskeisesti ja yrittäjämäisesti kehittämistyössä sekä esittää perusteltuja kehittämisehdotuksia työhön liittyen
- noudattaa toimialaa koskevia säädöksiä, viranomaisohjeita sekä organisaation toimintaperiaatteita
- huolehtii työkyvystään ja ergonomiasta sekä noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita työturvallisuudesta

Vaikutusten seuranta ja arviointi
Opiskelija

- seuraa kehittämistoimenpiteiden toteutumista asetettujen tavoitteiden ja mittareiden avulla
- arvioi kehittämistoimenpiteiden vaikutuksia yrityksen kilpailukykyyn ja kannattavuuteen
- tekee perusteltuja ehdotuksia jatkokehittämisestä

- viestii ja raportoi kehittämistyön tuloksista tarkoituksenmukaisesti eri kohderyhmille

Arviointi ja kehittyminen
Opiskelija

- seuraa toimintaympäristön ja sääntelyn muutoksia sekä kehittää osaamistaan
- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä yrityksen strategisen kehittämisen työtehtävissä. Hän toteuttaa liiketoiminnan kehittämiseen liittyvän kokonaisuuden, joka voi liittyä esimerkiksi yrityksen kannattavuuden ja kilpailukyvyn parantamiseen, vastuullisuuden edistämiseen tai palvelujen ja toimintatapojen uudistamiseen. Opiskelija voi toimi esimerkiksi yrittäjänä tai organisaatiossa kehittäjänä tai kehittämisestä vastaavana tai johtavana henkilönä tai yrityksen strategisena kehittäjäkumppanina.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.19. Talouden hallinta ja liiketoiminnan kannattavuuden parantaminen, 30 osp

Ammattitaitovaatimukset

Nykytilanteen arviointi
Opiskelija

- arvioi vastuualueensa tai yrityksensä liiketoiminnan kannattavuutta suhteessa tavoitteisiin, toimintaympäristöön ja tulevaisuuden näkymiin
- hyödyntää taloudellisia tunnuslukuja, raportteja, ennusteita tai muuta liiketoiminta- ja talousdataa toiminnan kannattavuuden arvioinnissa
- varmistaa liiketoiminta- ja taloustiedon luotettavuuden, ajantasaisuuden ja jäljitettävyyden
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa
- arvioi työtehtävänsä mukaisesti tuotteiden, palveluiden, asiakkuuksien, projektien, toimintojen tai liiketoiminta-alueiden kannattavuutta
- tunnistaa kannattavuuteen vaikuttavat tulonmuodostuksen, kustannusrakenteen, hinnoittelun, tuottavuuden ja resurssien käytön tekijät
- arvioi työ-, palvelu- tai liiketoimintaprosessien tuottavuutta, laatua ja asiakaskokemusta kannattavuuden näkökulmasta
- tunnistaa kannattavuutta heikentäviä tekijöitä sekä niiden syy-seuraussuhteita
- tekee tarkoituksenmukaista yhteistyötä ja työskentelee sujuvassa vuorovaikutuksessa, edistää toiminnallaan työhyvinvointia ja yhdenvertaisuutta sekä jakaa osaamistaan
- huolehtii työkyvystään ja ergonomiasta sekä noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita työturvallisuudesta

Kannattavuuden parantamisen suunnittelu

Opiskelija

- tulkitsee kannattavuuden arvioinnin tuloksia ja määrittää kehittämistarpeita
- asettaa kannattavuuden parantamiselle tavoitteita liiketoiminnan tavoitteiden mukaisesti
- arvioi vaihtoehtoisten kehittämistoimenpiteiden taloudellisia vaikutuksia ja toteuttamiskelpoisuutta
- suunnittelee kannattavuutta parantavia toimenpiteitä perustellen ne tiedolla
- arvioi investointien, hankintojen, hinnoitteluratkaisujen tai muiden liiketoimintapäätösten vaikutuksia kannattavuuteen
- huomioi suunnittelussa taloudelliset riskit, maksuvalmiuden ja liiketoiminnan jatkuvuuden
- huomioi kehittämistoimenpiteiden vaikutukset henkilöstöön, asiakkaisiin, yhteistyökumppaneihin ja muihin sidosryhmiin
- huomioi suunnittelussa ympäristövastuun, sosiaalisen vastuun, hyvän hallintotavan sekä resurssitehokkuuden periaatteet
- varmistaa, että suunnitellut toimenpiteet ovat toimialan säädösten, viranomaisohjeiden ja organisaation toimintaperiaatteiden mukaisia

Kannattavuuden parantaminen ja talouden ohjaus
Opiskelija

- toteuttaa kannattavuutta parantavia toimenpiteitä omalla vastuualueellaan tai yritystoiminnassaan suunnitellusti
- kehittää toimintatapoja, tuotteita, palveluita tai prosesseja kannattavuuden parantamiseksi
- kehittää kustannustehokkuutta säilyttäen toiminnan laadun ja asiakasarvon
- tunnistaa ja vähentää toiminnan hukkaa, tarpeettomia kustannuksia ja päällekkäistä työtä
- kehittää hinnoittelua, resurssien käyttöä tai työmenetelmiä kannattavuuden parantamiseksi
- hyödyntää digitalisaation, automaation, analytiikan ja tekoälyn mahdollisuuksia vastuullisesti ja turvallisesti ja organisaation ohjeiden mukaisesti
- hyödyntää käytössä olevia taloushallinnon ja liiketoiminnan digitaalisia järjestelmiä toiminnan seurannassa ja kehittämisessä
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa
- viestii taloudellisista tavoitteista, toimenpiteistä ja tuloksista tarkoituksenmukaisesti

Seuranta ja raportointi
Opiskelija

- seuraa taloudellisten tavoitteiden ja kehittämistoimenpiteiden toteutumista vastuualueellaan ja reagoi poikkeamiin
- arvioi toteutettujen toimenpiteiden vaikutuksia kannattavuuteen, tuottavuuteen ja liiketoiminnan tavoitteisiin sekä henkilöstöön tai asiakkaisiin
- raportoi tuloksista sovitusti ja varmistaa taloudellisen tiedon oikeellisuuden, luotettavuuden ja jäljitettävyyden raportoinnissa

Arviointi ja kehittyminen
Opiskelija

- seuraa toimintaympäristön ja sääntelyn muutoksia ja kehittää osaamistaan
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä liiketoiminnan tai sen osa-alueen tai tietyn toiminnon talouden hallinnan ja kannattavuuden parantamisen työtehtävissä työpaikan työympäristössä tai yrittäjänä. Opiskelija voi vastata joko organisaation, liiketoimintayksikön, palvelun, tuoteryhmän tai asiakkuuksien talouden hallinnasta ja kannattavuuden parantamisesta.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.20. Tekoälyn käytön ja elinkaaren hallinta, 30 osp

Ammattitaitovaatimukset

Käyttötapausten suunnittelu ja hallinta
Opiskelija

- selvittää vastuualueensa toimintaan soveltuvia tekoälyn käyttötapauksia, arvioi niiden tarkoituksenmukaisuutta, toiminnallista ja taloudellista hyötyä sekä määrittelee tekoälyn käytön tavoitteet perustellen ne hyödyillä
- määrittelee vastuualueensa käyttötapauksen laajuuden, toimintaympäristön, kehittäjät ja käyttäjät sekä käyttötapauksen ja sen testauksen
- määrittelee ja arvioi tekoälyratkaisussa käytettävää dataa ja sen laatua sekä datan alkuperää, käyttöoikeuksia, luotettavuutta ja soveltuvuutta käyttötarkoitukseen

Riski- ja vaikutusten arviointi sekä vaatimustenmukaisuus
Opiskelija

- noudattaa työssään toimialan ja tekoälyn käyttöön liittyviä säädöksiä, viranomaisohjeita ja organisaation ohjeita sekä tietosuojaan, salassapitoon, tietoturvaan ja kyberturvallisuuteen liittyviä vaatimuksia
- tietää kielletyt käyttökohteet ja tunnistaa tekoälyn käyttökohteisiin liittyviä oikeudellisia, eettisiä, toiminnallisia ja liiketoiminnallisia riskejä ja tekee toimenpiteitä niiden hallitsemiseksi
- tunnistaa tekoälyratkaisun palveluntuottajiin ja sopimuksiin liittyvät vaatimukset ja varmistaa niiden toteutumisen
- määrittelee tekoälyn käyttötapaukseen liittyvät velvoitteet riskiluokan ja sovellettavan sääntelyn perusteella ja toteuttaa tarvittavat arvioinnit

Hallintamallit
Opiskelija

- määrittelee tekoälyn käyttötapauksiin liittyvät roolit, vastuut ja päätöksentekovaltuudet vastuualueensa osalta
- suunnittelee tarkoituksenmukaisen ihmisvalvonnan eri käyttötilanteisiin
- suunnittelee ja dokumentoi riskienhallintatoimenpiteet sekä vaatimustenmukaisuuden osoittamisen

Käyttöönotto
Opiskelija

- suunnittelee tekoälyn käyttötapauksien testauksen ja käytön seurannan
- kerää palautetta ja arvioi tekoälyratkaisun toimivuutta, luotettavuutta ja käyttökelpoisuutta sekä testaa poikkeus- ja virhetilanteiden hallinnan
- dokumentoi arvioinnit ja testaustulokset sekä tekee hyväksymismenettelyt organisaation menettelyjen mukaisesti

- laati tai päivittää organisaation tekoälyn käytön ohjetta
- määrittelee tekoälyn käytön seurannan ja tarvittavan toiminnan testauksen
- huolehtii työkyvystään ja ergonomiasta sekä noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita työturvallisuudesta

Tekoälylukutaidon varmistaminen
Opiskelija

- määrittelee tekoälyratkaisun käyttäjien osaamisvaatimukset ja riittävän tekoälylukutaidon tason
- ohjaa vastuualueena tekoälyratkaisun käyttäjiä turvalliseen, vastuulliseen ja tarkoituksenmukaiseen tekoälyn käyttöön
- työskentelee osana monimuotoista työyhteisöä sujuvassa vuorovaikutuksessa, edistää toiminnallaan työhyvinvointia ja yhdenvertaisuutta sekä jakaa osaamistaan

Poikkeamat ja elinkaari sekä seuranta
Opiskelija

- käsittelee vastuualueensa tekoälyn käyttöön liittyviä poikkeamia, virheitä ja riskejä organisaation menettelyjen mukaisesti tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä
- toimii aloitteellisesti ja esittää työhön liittyviä kehittämis- tai parannusehdotuksia sekä perustelee ne
- osaa toteuttaa tarvittavat toimenpiteet riskitilanteissa, mukaan lukien käytön rajoittaminen tai keskeyttäminen
- huolehtii dokumentaation ylläpidosta, säilyttämisestä ja arkistoinnista
- ennakoi ja suunnittelee tekoälyratkaisun hallitun käytöstä poistamisen
- huomioi työturvallisuuden sekä työntekijöiden hyvinvointiin liittyvät vaikutukset tekoälyn käytössä
- arvioi tekoälyratkaisun toimintaa hyödyntäen asettuja mittareita ja käyttäjäpalautetta sekä raportoi tekoälyn käytön hyödyistä, riskeistä ja kehittämistarpeista

Arviointi ja kehittyminen
Opiskelija

- seuraa tekoälyn kehitystä ja toimintaympäristön muutoksia sekä kehittää osaamistaan
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä hallitsemalla oman vastuualueensa tekoäly käyttöä ja elinkaarta työpaikan työympäristössä.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.21. Riskienhallinnan, varautumisen ja jatkuvuudenhallinnan kehittäminen, 30 osp

Ammattitaitovaatimukset

Toimintaympäristön analysointi ja tilannekuva
Opiskelija

- seuraa ja arvioi geopolitiikan, kauppapolitiikan ja turvallisuusympäristön muutoksia sekä niiden vaikutuksia organisaation toimintaan, toimitusketjuihin, energiahuoltoon, logistiikkaan ja toiminnan jatkuvuuteen
- tunnistaa riskienhallinnan, varautumisen ja jatkuvuudenhallinnan näkökulmasta keskeiset viranomaiset, yhteistyötahot ja sidosryhmät sekä toimii niiden kanssa yhteistyössä
- hyödyntää työssään toimialan turvallisuutta, riskienhallintaa ja jatkuvuudenhallintaa koskevaa tietoa sekä säädöksiä, viranomaisohjeita ja organisaation ohjeita
- arvioi organisaation sisäisen ja ulkoisen toimintaympäristön, toimialan sääntelyn, turvallisuusuhkien ja toimintaympäristön muutosten vaikutuksia riskienhallintaan, varautumiseen ja jatkuvuuden turvaamiseen omalla vastuualueellaan
- muodostaa tai päivittää vastuualueensa riskienhallinnan, varautumisen ja jatkuvuudenhallinnan tilannekuvaa päätöksenteon ja kehittämisen tueksi
- määrittää yhteistyössä riskienhallinnan, varautumisen ja jatkuvuudenhallinnan kehittämisen tavoitteet, vastuut, resurssit, menettelytavat, raportointikäytännöt ja arviointiperusteet

Riskienhallinta
Opiskelija

- noudattaa toimialan säädöksiä, viranomaisohjeita ja organisaation ohjeita
- hyödyntää kehittämisessä tietoa riskienhallinnasta, varautumisesta ja jatkuvuudenhallinnasta organisaation toiminnan jatkuvuuden ja taloudellisen kestävyyden varmistamiseksi
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa
- tunnistaa ja arvioi vastuualueensa olennaiset riskit tarkastellen toimintaa, taloutta, henkilöstöä, toimitusketjuja, ympäristöä, tietojärjestelmiä, tietovarantoja ja mainetta
- tunnistaa tieto- ja kyberturvallisuuteen sekä tietosuojaan liittyviä riskejä sekä huomioi tietosuojariskien arvioinnissa vaikutukset rekisteröityjen oikeuksiin ja vapauksiin
- analysoi riskien syitä, toteutumisen todennäköisyyttä, vaikutuksia ja keskinäisiä riippuvuuksia sekä arvioi riskienhallintakeinojen toimivuutta
- priorisoi riskit sovittujen arviointiperusteiden mukaisesti
- tunnistaa suojattavia kohteita ja suunnittelee toiminnan kannalta keskeiset vakuutukset
- määrittää keinoja hallita riskejä ja varautua niihin
- laatii tai päivittää riskienhallintasuunnitelman, joka sisältää riskien ehkäisy- ja hallintatoimenpiteet
- huomioi taloudellisuuden suunnitelmia laatiessaan sekä arvioi kustannusvaikutuksia
- suunnittelee, miten riskienhallinta on systemaattista toimintaa ja miten valmiutta toimia häiriö- ja onnettomuustilanteissa ylläpidetään

Varautuminen ja jatkuvuudenhallinta
Opiskelija

- hyödyntää organisaation jatkuvuudenhallinnan toimintamalleja, ohjeita tai yleisesti käytettyjä viitekehyksiä ja standardeja suunnitellessaan varautumista erilaisiin häiriö- ja poikkeustilanteisiin
- analysoi häiriötilanteista, poikkeamista, harjoituksista ja palautteista saatua tietoa sekä hyödyntää sitä varautumisen ja jatkuvuudenhallinnan kehittämisessä

- arvioi organisaation tai vastuualueensa toimintakykyä, toimintavarmuutta ja resilienssiä varautumisen ja jatkuvuudenhallinnan tavoitteiden näkökulmasta
- arvioi riskienhallinnan, varautumisen ja jatkuvuudenhallinnan yhteensovittamisen vaikuttavuutta
- tunnistaa liiketoiminnan kannalta kriittiset tuotteet, palvelut, prosessit, resurssit ja niiden jatkuvuuden kannalta olennaiset riippuvuudet
- arvioi toiminnan keskeytysten vaikutuksia sekä määrittää kriittiset tuotteet, palvelut, prosessit ja resurssit
- määrittää yhteistyössä kriittisten toimintojen vähimmäistasot, palautumistavoitteet ja tietojen hyväksyttävät menetysrajat
- arvioi kriittisten toimittajien, palveluntuottajien ja yhteistyökumppaneiden kykyä toimia häiriötilanteissa
- suunnittelee ja ylläpitää jatkuvuutta tukevia varajärjestelyjä sekä tietojen ja järjestelmien palautumisratkaisuja
- määrittää häiriötilanteiden toimintamalleja, vastuita, päätösvaltuuksia ja käyttöönoton kriteerejä
- suunnittelee häiriötilanteiden tilannekuvan ylläpidon sekä sisäisen ja ulkoisen viestinnän menettelyt
- laatii tai päivittää liiketoiminnan tarpeisiin perustuvia riskienhallinnan, varautumisen ja jatkuvuudenhallinnan suunnitelmia yhteistyössä eri toimijoiden kanssa
- perehdyttää ja ohjeistaa henkilöstöä varautumiseen, häiriötilanteisiin sekä jatkuvuudenhallinnan toimintamalleihin
- osallistuu häiriötilanteiden sekä tietoturva- ja kyberturvallisuuspoikkeamien hallintaan tehtävänsä mukaisesti

Harjoittelu ja jatkuva parantaminen
Opiskelija

- testaa varajärjestelyjen ja palautumisratkaisujen toimivuutta
- toteuttaa työtehtäviensä mukaisesti riskienhallintaan, varautumiseen ja jatkuvuudenhallintaan liittyviä harjoituksia
- dokumentoi harjoitusten, testien ja häiriötilanteiden havainnot sekä määrittää tarvittavat korjaavat ja ehkäisevät toimenpiteet
- huomioi työ- ja henkilöturvallisuuden vaatimukset riskienhallinnan, varautumisen ja häiriötilanteiden hallinnan kaikissa vaiheissa
- viestii riskienhallintaan, varautumiseen ja jatkuvuudenhallintaan liittyvistä asioista selkeästi eri kohderyhmille

Arviointi ja kehittyminen
Opiskelija

- seuraa toimialan sääntelyn, turvallisuusympäristön sekä riskienhallinnan, varautumisen ja jatkuvuudenhallinnan käytäntöjen kehittymistä ja kehittää osaamistaan
- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä työskentelemällä organisaation tai liiketoimintayksikön riskienhallinnan, varautumisen ja jatkuvuudenhallinnan kehittämisen

työtehtävissä sekä laatimalla tai päivittämällä näihin liittyviä suunnitelmia, menettelyjä tai arviointeja.

Yritysneuvonnan, yrityskehittämisen tai finanssipalveluiden työtehtävissä opiskelija osoittaa ammattitaitonsa analysoimalla yrityksen riskienhallinnan, varautumisen ja jatkuvuudenhallinnan nykytilaa yhteistyössä liiketoiminta-alueesta vastaavan tai yrittäjän kanssa. Lisäksi hän analysoi saatavilla olevia suunnitelmia, menettelyjä ja arviointeja sekä tukee riskienhallinnan, varautumisen ja jatkuvuudenhallinnan kehittämisessä ja suunnitelman laatimisessa tai päivittämisessä. Opiskelija dokumentoi työprosessinsa ja työnsä tulokset.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.22. Yritysasiakkaiden rahoituspalvelut ja päivittäisrahaliikenne, 45 osp

Ammattitaitovaatimukset

Finanssialan toimintaympäristö
Opiskelija

- seuraa finanssialan toimintaympäristön muutoksia, korkokehitystä ja sääntelyn muutoksia sekä hyödyntää niitä asiakastyössä
- noudattaa työssään toimialan säädöksiä ja viranomaisohjeita sekä organisaation ohjeita
- noudattaa työssään luotonantoon, asiakkaan tuntemiseen, rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseen liittyviä vaatimuksia sekä seuraa pakote- ja sanktiosääntelyä
- tuntee vastuualueensa palveluita ja käytössä olevia palvelukanavia
- hyödyntäen työssään työtehtävänsä mukaisesti organisaation digitaalisia palveluja ja asiakkuudenhallintajärjestelmiä
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa
- työskentelee osana monimuotoista työyhteisöä sujuvassa vuorovaikutuksessa, edistää toiminnallaan työhyvinvointia ja yhdenvertaisuutta sekä jakaa osaamistaan
- huolehtii työkyvystään ja ergonomiasta sekä noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita työturvallisuudesta

Asiakkuuden analysointi
Opiskelija

- hyödyntää yritysasiakkuustietoja palvelupyynnön mukaisesti sekä perehtyy yritysasiakkaan liiketoimintaan, taloudelliseen tilanteeseen, kassanhallintaan, käyttöpääomatarpeisiin ja investointeihin arvioidakseen asiakkaan palvelu- ja rahoitustarpeita
- huolehtii asiakkaan tunnistamisesta ja tuntemisesta organisaation toimintaohjeiden sekä säädösten mukaisesti ja varmistaa asiakkuuteen liittyvien tietojen ajantasaisuuden ja oikeellisuuden
- selvittää yritysasiakkaan päivittäisrahaliikenteeseen, rahoitukseen, vakuuksiin ja riskienhallintaan liittyvät tarpeet hyödyntämällä asiakas- ja taloustietoja
- arvioi rahoitukseen, vakuuksiin ja asiakkuuksiin liittyviä riskejä sekä tekee riskienhallintaa tukevia toimenpiteitä oman vastuualueensa mukaisesti
- analysoi yrityksen tilinpäätös-, tunnusluku-, kassavirta- ja muuta taloudellista informaatiota arvioidessaan yrityksen maksukykyä ja rahoitustarpeita
- osaa tunnistaa poikkeavia liiketoimia ja toimia organisaation valvonta- ja ilmoitusmenettelyjen mukaisesti

Päivittäisrahaliikenteen palvelut
Opiskelija

- tuottaa yritysasiakkaan päivittäisrahaliikenteen palveluja organisaation toimintamallien mukaisesti
- ohjaa yritysasiakasta maksuliike-, tili-, kortti-, verkkopalvelu- ja kassanhallintaratkaisujen tarkoituksenmukaisessa ja turvallisessa käytössä
- neuvoo yritysasiakasta digitaalisten pankki- ja maksuliikenneratkaisujen turvallisessa hyödyntämisessä ja kertoo riskeistä ja kyberuhista
- varmistaa maksuliikenteeseen liittyvien toimeksiantojen oikeellisuutta, laatua ja sujuvuutta
- tunnistaa maksuliikenteeseen liittyviä riskejä, poikkeamia ja väärinkäytösepäilyjä sekä toimii organisaation ohjeiden mukaisesti
- ratkaisee yritysasiakkaan päivittäisrahaliikenteeseen liittyviä asiakastilanteita laadukkaasti, asiakaslähtöisesti ja palvelun jatkuvuutta tukevalla tavalla

Rahoitusratkaisut
Opiskelija

- selvittää yrityksen käyttöpääoma-, investointi-, kasvu- tai kassanhallintarahoituksen tarvetta ja arvioi yritysasiakkaan rahoitustarpeita suhteessa liiketoiminnan tavoitteisiin, kannattavuuteen, maksuvalmiuteen ja investointisuunnitelmiin
- analysoi yrityksen tilinpäätös-, kannattavuus-, vakavaraisuus- ja maksuvalmiustietoja rahoitusratkaisujen valmistelussa
- arvioi yrityksen kassavirtaa ja takaisinmaksukykyä hyödyntäen taloudellisia tunnuslukuja ja muuta käytettävissä olevaa taloustietoa
- arvioi luotonannon edellytyksiä käytettävissä olevan taloudellisen tiedon, vakuuksien ja riskitekijöiden perusteella
- noudattaa luotonantoon liittyvää lainsäädäntöä, vastuullisen luotonannon periaatteita sekä organisaation riskienhallintakäytäntöjä rahoitusratkaisuja valmistellessaan
- hyödyntää rahoitustuotteita, rahoitusmuotoja ja niiden ehtoja valmistellessaan asiakkaalle soveltuvia ratkaisuja organisaation ohjeiden ja säädösten mukaisesti
- osaa tarvittaessa toteuttaa myyntisaamisten rahoitukseen liittyviä palveluja, kuten laskurahoitus- ja myyntilaskujen myyntiratkaisuja asiakkaan tarpeiden mukaisesti
- osaa tarvittaessa toteuttaa leasingrahoituksen palveluja ja arvioi niiden soveltuvuutta yrityksen investointitarpeisiin
- osaa tarvittaessa yrityksille suunnattuja lyhytaikaisia rahoitusratkaisuja vastuullisesti asiakkaan maksukyky ja liiketoiminnan edellytykset huomioiden
- valmistelee rahoituspäätöksen edellyttämän dokumentaation huolellisesti ja säädösten mukaisesti
- esittelee rahoitusratkaisujen kustannukset, ehdot, riskit ja vaikutukset asiakkaan liiketoimintaan selkeästi ja ymmärrettävästi

Asiakkuuden kehittäminen ja myynti
Opiskelija

- rakentaa ja ylläpitää pitkäjänteisiä yritysasiakassuhteita organisaation asiakasstrategian mukaisesti
- myy yritysasiakkaalle lisäarvoa tuottavia palveluratkaisuja asiakaslähtöisesti ja tavoitteellisesti
- toimii vastuullisen liiketoiminnan periaatteiden mukaisesti huomioiden taloudellisen vastuun, hyvän hallintotavan, eettiset toimintaperiaatteet sekä ympäristö- ja sosiaalisen vastuun näkökulmat asiakastyössä
- tunnistaa asiakkaan liiketoiminnan muutoksista syntyviä uusia palvelu-, rahoitus- ja vakuustarpeita
- hyödyntää työssään tarkoituksenmukaisesti ja myönteistä asiakaskokemusta edistävästi organisaation digitaalisia palveluja ja tekoälyratkaisuja

Arviointi ja kehittyminen
Opiskelija

- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne
- seuraa korko- ja rahoitusmarkkinoiden, sääntelyn sekä digitalisaatiokehitystä ja kehittää osaamistaan

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä tuottamalla yritysasiakkaiden rahoituspalveluja ja päivittäisrahaliikenteen palveluja.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.23. Neuvottelu ja vaikuttaminen, 15 osp

Ammattitaitovaatimukset

Valmistautuminen
Opiskelija

- toimii sujuvassa yhteistyössä erilaisten ihmisten kanssa, asettaa yhteistyö- ja neuvottelutilanteille selkeät tavoitteet sekä huomioi eri osapuolten tarpeita, tavoitteita ja toimintaympäristöä
- toimii vastuullisesti ja organisaation arvojen mukaisesti huomioiden ympäristövastuun sekä sosiaalisen ja taloudellisen vastuun näkökulmia
- käyttää työtehtäviensä mukaisesti organisaation tietojärjestelmiä ja muita digitaalisia palveluja tiedonhankinnassa
- arvioi ja hyödyntää päätöksenteon kannalta olennaista tietoa eri lähteistä
- hyödyntää organisaation toiminnan, palvelujen tai tuotteiden tuntemusta tavoitteiden saavuttamiseksi
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa
- valmistautuu neuvotteluun huolellisesti suunnittelemalla sen tavoitteet, etenemisen ja vaihtoehtoiset toimintatavat

Neuvottelu ja vaikuttaminen
Opiskelija

- rakentaa luottamuksellista yhteistyötä, antaa tilaa erilaisille näkemyksille ja pitää kiinni sovitusta
- esiintyy luottamusta herättävästi erilaisissa kokous-, neuvottelu-, sidosryhmä- tai vaikuttamistilanteissa
- viestii selkeästi, vakuuttavasti ja tilanteeseen sopivalla tavalla huomioiden osapuolten tarpeita, näkökulmia ja toimintaympäristön
- kuuntelee aktiivisesti, varmistaa yhteisen ymmärryksen ja hyödyntää kuulemaansa tavoitteiden saavuttamiseksi
- käyttää tavoitteellisesti kysymisen, kuuntelun, argumentoinnin ja palautteenannon menetelmiä
- hyödyntää tilannetajua ja mukauttaa vuorovaikutus- ja vaikuttamistapansa ottaen huomioon kohderyhmän

- edistää päätöksentekoa, yhteistyötä ja yhteisten tavoitteiden toteutumista oman vastuualueensa mukaisesti
- rakentaa myönteistä vuorovaikutusilmapiiriä, käsittelee ristiriitoja, vastaväitteitä ja näkemyseroja rakentavasti edistäen yhteistyötä myös haastavissa tilanteissa
- hyödyntää digitaalisia neuvottelu- ja yhteistyöympäristöjä tarkoituksenmukaisesti ja vastuullisesti

Sopiminen ja raportointi
Opiskelija

- tunnistaa osapuolten tavoitteita yhdistäviä vaihtoehtoja ja rakentaa yhteisiä tavoitteita tukevia ratkaisuehdotuksia sekä arvioi niiden taloudellisia ja toiminnallisia vaikutuksia
- toimii aloitteellisesti ja tunnistaa kehittämis- ja yhteistyömahdollisuuksia sekä tekee perusteltuja ehdotuksia niiden toteuttamiseksi
- neuvottelee tavoitteellisesti ja saavuttaa osapuolia hyödyttäviä ratkaisuja sekä varmistaa, että sovitut ratkaisut ovat toteuttamiskelpoisia ja asianmukaisesti dokumentoituja
- raportoi ratkaisuista ja jatkotoimenpiteistä organisaation käytäntöjen mukaisesti

Arviointi ja kehittyminen
Opiskelija

- kehittää neuvottelu- ja vaikuttamiskäytäntöjään saamansa palautteen perusteella
- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa käytännön työtehtävissä valmistautumalla, neuvottelemalla ja sopimalla yhteisistä tavoitteista ja ratkaisuista sekä arvioimalla ja kehittämällä neuvottelu- ja vaikuttamistaitojaan.

Jos ammattitaitoa ei voida kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.24. Yritysverotus, 30 osp

Sopii yritysneuvojille ja yrittäjille/pienyrityksille syventäväksi, sisältää yrityksen ja henkilön verotuksen yhdistämistä ja eri yhtiömuotoja

Ammattitaitovaatimukset

Toimintaympäristö
Opiskelija

- tekee tarkoituksenmukaista yhteistyötä ja työskentelee sujuvassa vuorovaikutuksessa asiantuntijoiden, viranomaisten tai muiden sidosryhmien kanssa verotukseen liittyvissä tehtävissä
- selvittää yrityksen toimintaan vaikuttavia verotuksellisia velvoitteita, oikeuksia ja mahdollisuuksia ottaen huomioon säädökset, viranomaisohjeet ja organisaation toiminnan

- hyödyntää yritysverotukseen liittyvää tietoa ja arvioi veroratkaisujen vaikutuksia liiketoimintaan, kannattavuuteen ja taloudelliseen asemaan
- tunnistaa yritystoimintaan liittyviä veroriskejä ja seuraa yritysverotuksen muutoksia sekä arvioi näiden vaikutuksia vaatimustenmukaiseen liiketoimintaan, riskienhallintaan ja toiminnan kehittämistarpeisiin
- käyttää työtehtävänsä mukaisesti taloushallinnon järjestelmää tai muita työssä tarvittavia digitaalisia palveluita tai sovelluksia
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa
- huolehtii työkyvystään ja ergonomiasta sekä noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita työturvallisuudesta

Verotuksen suunnittelu
Opiskelija

- laatii yritysverotuksen suunnittelua tukevia laskelmia, vertailuja, ennusteita tai vaikutusarvioita hyödyntäen yrityksen talous- ja verotustietoja
- arvioi liiketoimintapäätösten verovaikutuksia kokonaisvaltaisesti ottaen huomioon toiminnan tavoitteet, riskit ja toimintaympäristön muutokset, huomioi myös mahdolliseen kansainväliseen liiketoimintaan liittyviä verovaikutuksia
- suunnittelee verotukseen liittyviä toimenpiteitä ja tekee vastuullisesti ennakoivaa verosuunnittelua yrityksen päätöksenteon ja riskienhallinnan tueksi
- arvioi veroriskien hallinnan mahdollisuuksia liiketoiminnassa
- arvioi yritysmuodon, rahoitusratkaisujen, investointien, omistusjärjestelyjen tai yritysjärjestelyjen verovaikutuksia liiketoiminnan näkökulmasta ja tunnistaa liiketoiminnan kannalta tarkoituksenmukaiset kehittämiskohteet
- toimii aloitteellisesti, kehittää työtään ja jakaa osaamistaan
- dokumentoi työskentelynsä tulokset ja viestii sovitusti verotukseen liittyvistä etenemisvaihtoehdoista, riskeistä ja vaikutuksista asiakkaalle, johdolle tai yhteistyökumppanille

Yritysverotuksen toteuttaminen
Opiskelija

- laskee yrityksen verotettavaan tuloon vaikuttavia eriä ja verotettavan tuloksen ottaen huomioon ajantasaiset säädökset ja viranomaisohjeet
- käsittelee yrityksen verotukseen liittyviä tapahtumia oikein kirjanpidon ja verotuksen vaatimukset huomioiden
- ratkaisee arvonlisäverotuksen tulkintatilanteita ja varmistaa niiden oikean verotuksen
- laatii tarvittavat veroilmoitukset ja niihin liittyvät selvitykset huolellisesti, oikea-aikaisesti ja säädösten mukaisesti
- tarkistaa verotukseen liittyvien tietojen oikeellisuuden sekä varmistaa niiden luotettavuuden ennen toimittamista viranomaisille
- ratkaisee verotukseen liittyviä erityiskysymyksiä hyödyntäen lainsäädäntöä, viranomaisohjeita ja muuta asiantuntijatietoa
- laatii verotukseen liittyviä analyysejä, laskelmia ja raportteja johdon sekä muiden sidosryhmien päätöksenteon tueksi
- hoitaa viranomaisasiointia asianmukaisesti sekä dokumentoi verotukseen liittyvät toimenpiteet organisaation käytäntöjen mukaisesti
- valmistelee verotarkastuksiin, viranomaiskyselyihin tai verotuksen muutoksenhakutilanteisiin liittyviä selvityksiä
- hyödyntää verotuksen digitaalisia palveluita ja verotusta tukevia taloushallinnon raportointityökaluja tai muita digitaalisia työvälineitä turvallisesti ja tarkoituksenmukaisesti
- seuraa yrityksen verotuksellisten ratkaisujen vaikutuksia ja arvioi niiden tarkoituksenmukaisuutta liiketoiminnan tavoitteiden näkökulmasta

Arviointi ja kehittyminen

Opiskelija

- seuraa verotuksen sääntelyn ja viranomaisohjeiden sekä toimintaympäristön muutoksia sekä kehittää osaamistaan
- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä yritysverotuksen työtehtävissä työpaikan työympäristössä, esimerkiksi yrityksessä, tilitoimistossa, taloushallinnon palveluyrityksessä tai julkisen sektorin organisaatiossa.

Yritysneuvonnan tehtävissä opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä auttamalla ja neuvomalla yrittäjää verotuksen suunnittelussa ja suunnitelmien, laskelmien tai raporttien sekä veroilmoituksen ja verotukseen liittyvien digitaalisten palvelujen käytössä. Opiskelija dokumentoi työskentelyään ja laatimansa dokumentit sekä analysoi antamansa neuvonnan laatua.

Jos ammattitaitoa ei voida kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.25. Osakeyhtiön toiminnan erityispiirteet, 30 osp

Ammattitaitovaatimukset

Toiminnan suunnittelu ja ominaispiirteet
Opiskelija

- tunnistaa osakeyhtiömuodon keskeiset ominaispiirteet sekä niiden vaikutukset liiketoimintaan
- arvioi osakeyhtiömuodon oikeuksia, velvollisuuksia ja vastuita erilaisissa liiketoimintatilanteissa
- tunnistaa osakeyhtiön ja muiden yritysmuotojen keskeiset erot liiketoiminnan, vastuiden ja päätöksenteon näkökulmasta
- huomioi toiminnan suunnittelussa taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun näkökulmat
- toimii aloitteellisesti, kehittämisorientoituneesti ja yrittäjämäisesti työtehtävissään

Hallinto
Opiskelija

- tunnistaa osakkeenomistajien, hallituksen ja toimitusjohtajan tehtävät, toimivallan ja vastuut osakeyhtiössä
- noudattaa osakeyhtiöitä koskevaa lainsäädäntöä sekä toimialan säädöksiä ja viranomaisohjeita sekä organisaation ohjeita työtehtävissään
- osallistuu työtehtävänsä mukaisesti yhtiökokouksen tai hallituksen päätöksentekoon liittyvien asiakirjojen valmisteluun ja käsittelyyn
- varmistaa päätösten dokumentoinnin ja jäljitettävyyden sekä huolehtii hallinnollisten asiakirjojen käsittelystä, säilyttämisestä, tietosuojasta ja tietoturvallisuudesta hyvän hallintotavan mukaisesti

- huomioi osakkeenomistajien yhdenvertaisen kohtelun sekä tietää johdon ja hallituksen vastuut sekä niihin liittyvät seuraamukset

Talous
Opiskelija

- tunnistaa osakeyhtiön pääomarakenteeseen, varojenjakoon ja verotukseen liittyvät keskeiset periaatteet
- selvittää osingonjaon, vapaan oman pääoman rahaston käytön ja muiden varojenjakotapojen edellytyksiä
- huomioi osakeyhtiöön liittyvät keskeiset verotukselliset periaatteet työtehtävissään
- hyödyntää tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja talousraporttien tietoja työtehtävissään
- seuraa oman vastuualueensa taloudellista kehitystä ja tunnistaa toimenpiteitä edellyttävät tilanteet
- arvioi liiketoimintapäätösten vaikutuksia yhtiön taloudelliseen asemaan ja vastuulliseen toimintaan
- huomioi taloudellisen vastuun osana osakeyhtiön toimintaa

Viestintä ja yhteistyö
Opiskelija

- neuvoo asiakkaita, työyhteisöä tai sidosryhmiä osakeyhtiön toimintaperiaatteisiin liittyvissä kysymyksissä
- viestii työtehtävänsä mukaisesti osakeyhtiön hallintoon ja toimintaan liittyvistä asioista selkeästi, tarkoituksenmukaisesti ja tietosuojavaatimukset huomioiden
- hyödyntää käytössä olevia digitaalisia järjestelmiä tarkoituksenmukaisesti osakeyhtiön hallinnollisissa ja taloudellisissa prosesseissa
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa
- tekee työtehtävänsä mukaisesti yhteistyötä viranomaisten, omistajien, johdon, asiakkaiden ja muiden sidosryhmien kanssa
- arvioi sopimusten ja sitoumusten vaikutuksia osakeyhtiön toimintaan omalla vastuualueellaan

Arviointi ja kehittyminen
Opiskelija

- hyödyntää saamaansa palautetta sekä kehittää toimintaansa ja osaamistaan
- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toimimalla osakeyhtiön hallintoon, talouteen, yritysneuvontaan, asiantuntijapalveluihin tai liiketoiminnan tukipalveluihin liittyvissä työtehtävissä, joissa edellytetään osakeyhtiön toiminnan erityispiirteiden tuntemusta. Ammattitaitoa voi osoittaa esimerkiksi toimitusjohtajan tehtävissä, omistajayrittäjänä, hallituksen sihteerinä tai hallintoasiantuntijana, talouspäällikön tai controllerin tehtävissä, yritysneuvojana, tilitoimiston asiantuntijana, yrityspalveluiden asiantuntijana sekä muissa liiketoiminnan kehittämis- ja asiantuntijatehtävissä.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.26. Yrityksen myyntikunnostaminen, 30 osp

Ammattitaitovaatimukset

Yrityksen ja liiketoiminnan nykytilan analyysi ja suunnittelu
Opiskelija

- arvioi yrityksen liiketoiminnan, markkina-aseman, kilpailukyvyn ja kasvumahdollisuuksien vaikutuksia yrityksen myyntikelpoisuuteen
- tietää yrityksen myyntikuntoon vaikuttavat keskeiset tekijät ja hyödyntää tietoa yrityksen arvonmäärityksen perusteista
- ottaa yrityksen myyntikunnostamisessa huomioon yritystoimintaan, omistajanvaihdoksiin, sopimuksiin, verotukseen, tietosuojaan ja muihin yrityksen arvoon vaikuttaviin velvoitteisiin liittyvät säädökset ja ohjeet
- analysoi yrityksen nykytilaa hyödyntäen taloudellista, toiminnallista ja markkinoita koskevaa tietoa
- arvioi henkilöstöön, osaamiseen ja johtamiseen liittyviä tekijöitä sekä niiden vaikutuksia yrityksen myyntikuntoon
- tunnistaa yrityksen arvon muodostumiseen vaikuttavat aineelliset ja aineettomat tekijät sekä arvioi niiden merkitystä yrityksen arvon kannalta
- arvioi yrityksen sopimusten, vastuiden, riskien, immateriaalioikeuksien ja sitoumusten vaikutuksia yrityksen arvoon ja myyntivalmiuteen sekä tunnistaa myynnin näkökulmasta kehittämistarpeita
- analysoi yrityksen taloudellista tilannetta, tulkitsee yrityksen tuloslaskelmaa ja tasetta yrityskaupan näkökulmasta sekä analysoi yrityksen taloudellista tilannetta hyödyntämällä tilinpäätös-, kannattavuus-, kassavirta- ja tunnuslukutietoja
- tunnistaa yrityksen vahvuudet, riskit ja kehittämiskohteet omistajanvaihdoksen näkökulmasta
- suunnittelee yrityksen myyntikuntoa parantavia toimenpiteitä huomioiden taloudellisen kannattavuuden, toiminnan jatkuvuuden sekä ympäristö- ja sosiaalisen vastuun näkökulmat
- laatii yrityksen myyntikuntoa parantavan kehittämissuunnitelman, jossa tavoitteet, toimenpiteet, vastuut, resurssit ja aikataulun

Yrityksen arvon ja myyntikunnon kehittäminen
Opiskelija

- kehittää yrityksen myyntikuntoa suunnitellusti
- kehittää liiketoimintaprosesseja yrityksen toiminnan jatkuvuuden, kannattavuuden ja houkuttelevuuden vahvistamiseksi
- kehittää asiakkuuksien hallintaa ja asiakasarvon tuottamista yrityksen kilpailukyvyn parantamiseksi
- toimii tavoitteellisesti, oma-aloitteisesti ja yrittäjämäisesti yrityksen kehittämisessä
- tunnistaa taloudellisia riskejä ja suunnittelee toimenpiteitä niiden hallitsemiseksi
- varmistaa, että yrityksen keskeiset toimintatavat, prosessit ja hiljainen tieto on dokumentoitu tarkoituksenmukaisesti

Omistajanvaihdoksen valmistelu
Opiskelija

- arvioi omistajanvaihdoksen toteuttamiseen liittyviä vaihtoehtoja ja niiden vaikutuksia
- vertailee osakekaupan ja liiketoimintakaupan keskeisiä ominaisuuksia sekä arvioi niiden vaikutuksia yrityksen omistukseen, vastuisiin ja verotukseen

- tietää omistajanvaihdosekosysteemin keskeiset toimijat ja heidän roolinsa omistajanvaihdosprosessissa
- hyödyntää tarvittaessa omistajanvaihdokseen liittyviä asiantuntija- ja tukipalveluja
- valmistelee omistajanvaihdosta tai osallistuu omistajanvaihdoksen valmisteluun yhteistyössä yrityksen omistajien, asiantuntijoiden ja muiden keskeisten sidosryhmien kanssa
- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa käytännön työtehtävissä arvioimalla yrityksen myyntikuntoa sekä suunnittelemalla ja toteuttamalla kehittämistoimenpiteitä. Opiskelija voi toimia esimerkiksi yrittäjänä, yritysneuvonnan tai yrityskehittämisen tehtävissä. Työtehtävät voivat liittyä yrityksen omistajanvaihdokseen tai sen valmisteluun.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.27. Sisäinen tarkastus toiminnan kehittämisen tukena, 30 osp

Ammattitaitovaatimukset

Suunnittelu
Opiskelija

- suunnittelee tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä yrityksen vastuuhenkilöiden kanssa sisäisen tarkastuksen tavoitteet riskienhallinnan, sisäisen valvonnan, hallintojärjestelmän ja toimintaprosessien kehittämiseksi
- arvioi sisäisen tarkastuksen kohdentamiseksi organisaation toimintaympäristöä, strategisia tavoitteita sekä toimintaa uhkaavia ja mahdollistavia tekijöitä sekä tunnistaa kehityskohteita ja toimivia käytänteitä
- määrittelee tarkastuksen tavoitteet, laajuuden, arviointikriteerit ja menetelmät tarkoituksenmukaisesti
- ottaa tarkastuksessa huomioon tarkastuskohteeseen ja sen toimialaan liittyvät säädökset, viranomaismääräykset, sopimusvelvoitteet ja organisaation sisäiset ohjeet
- varmistaa tarkastuksen riippumattomuuden, objektiivisuuden ja eettisten toimintaperiaatteiden toteutumisen
- hyödyntää tarkastuksen suunnittelussa ajantasaista tietoa toimialan kehityksestä, riskeistä ja toimintaympäristön muutoksista
- suunnittelee tarkastuksen resurssit, aikataulun ja tiedonhankinnan tarkoituksenmukaisesti ja taloudellisesti
- laatii riskiperusteisen tarkastussuunnitelman organisaation tavoitteiden ja riskienhallinnan tarpeiden mukaisesti

Toteuttaminen
Opiskelija

- hankkii, analysoi ja arvioi tarkastusaineistoa systemaattisesti luotettavia tarkastusmenetelmiä käyttäen

- toimii rakentavasti ja sujuvassa vuorovaikutuksessa tarkastuskohteen edustajien tai muiden sidosryhmien edustajien kanssa
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa
- arvioi sisäisen valvonnan menettelyjen toimivuutta, tehokkuutta ja riittävyyttä
- arvioi organisaation riskienhallinnan käytäntöjen vaikuttavuutta ja tunnistaa niiden kehittämistarpeita
- arvioi organisaation hallinto-, ohjaus- ja valvontajärjestelmien tarkoituksenmukaisuutta, toimivuutta ja luotettavuutta
- arvioi sääntelyn noudattamiseen liittyvien menettelyjen ja kontrollien toimivuutta
- tunnistaa toimintaan liittyviä väärinkäytös-, petos-, tietoturva-, tietosuoja- ja kyberturvallisuusriskejä
- arvioi toiminnan lainmukaisuutta sekä organisaation toimintaperiaatteiden ja ohjeiden noudattamista
- tarkastaa prosessien tehokkuutta, laatua, taloudellisuutta ja vaikuttavuutta
- arvioi ympäristövastuun, sosiaalisen vastuun ja hyvän hallintotavan toteutumista tarkastuskohteessa
- hyödyntää työtehtävänsä mukaisesti käytössä olevia digitaalisia työkaluja ja tietojärjestelmiä tarkastuksen toteuttamisessa
- hyödyntää kansallisia ja kansainvälisiä sisäisen tarkastuksen ammattikäytäntöjä työssään
- toimii aloitteellisesti ja esittää työhön liittyviä kehittämis- tai parannusehdotuksia sekä perustelee ne
- työskentelee osana monimuotoista työyhteisöä sujuvassa vuorovaikutuksessa, edistää toiminnallaan työhyvinvointia ja yhdenvertaisuutta sekä jakaa osaamistaan
- dokumentoi tarkastushavainnot selkeästi, johdonmukaisesti ja jäljitettävästi

Johtopäätökset ja raportointi
Opiskelija

- analysoi tarkastushavainnot suhteessa tarkastuksen tavoitteisiin ja arviointikriteereihin
- arvioi havaintojen merkittävyyttä, vaikutuksia ja riskejä organisaation toiminnalle
- muodostaa perusteltuja johtopäätöksiä tarkastusaineiston pohjalta
- laatii selkeän, objektiivisen ja kehittämistä tukevan tarkastusraportin
- esittää toteuttamiskelpoisia suosituksia riskienhallinnan, sisäisen valvonnan, hallintojärjestelmän ja toimintaprosessien kehittämiseksi
- tuottaa organisaation käyttöön riippumatonta arviointi- ja varmistustietoa
- viestiä tarkastuksen tuloksista ymmärrettävästi ja vaikuttavasti eri kohderyhmille

Seuranta
Opiskelija

- seuraa sovittujen korjaavien ja kehittävien toimenpiteiden toteutumista sekä arvioida niiden vaikuttavuutta
- arvioi sisäisen tarkastuksen laatua ja kehittää tarkastusmenetelmiä saadun palautteen ja tulosten perusteella
- edistää organisaation riskitietoisuutta, hyvää hallintotapaa ja vastuullista toimintakulttuuria

Arviointi ja kehittyminen
Opiskelija

- seuraa toimintaympäristön ja sääntelyn muutoksia ja kehittää osaamistaan
- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toteuttamalla sisäisen tarkastuksen tai laajan tarkastuskokonaisuuden työpaikan työympäristössä.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.28. Hankintojen suunnittelu ja toteuttaminen, 30 osp

Ammattitaitovaatimukset

Hankintojen suunnittelu ja toteuttaminen
Opiskelija

- selvittää vastuualueensa hankintatarpeet sekä määrittelee niiden laajuuden, kiireellisyyden ja vaikutukset toiminnan tavoitteiden saavuttamiseen
- arvioi hankintojen taloudellisia ja toiminnallisia vaikutuksia sekä niiden merkitystä organisaation kilpailukyvylle, asiakasarvon tuottamiselle ja toiminnan jatkuvuuden turvaamiselle
- hyödyntää hankintatoimeen liittyvää markkina-, kustannus-, toimittaja- ja toimintaympäristötietoa hankintojen suunnittelussa
- arvioi hankintakokonaisuuksien elinkaarikustannuksia, hyötyjä, riskejä, laatuvaikutuksia ja vastuullisuusvaikutuksia
- arvioi hankinnan laajuutta, arvoa, strategista merkitystä ja riskitasoa sekä määrittää niiden perusteella tarkoituksenmukaiset toimintatavat
- valitsee hankinnan tavoitteisiin, markkinatilanteeseen, riskeihin ja sovellettavaan lainsäädäntöön perustuen tarkoituksenmukaisen hankintamenettelyn ja perustelee valintansa
- laatii organisaation käytäntöjen mukaisesti hankintasuunnitelman määrittämällä hankinnan tavoitteet, resurssit, aikataulun, riskienhallintatoimenpiteet, elinkaarikustannukset ja tavoitellut hyödyt sekä sovittaa suunnitelman organisaation strategisiin tavoitteisiin

Hankintojen valmistelu
Opiskelija

- noudattaa hankinnan suunnittelussa ja toteutuksessa toimialaan ja hankintoihin liittyviä säädöksiä, viranomaisohjeita, sopimuskäytäntöjä sekä organisaation ohjeita
- hyödyntää markkinakartoituksia ja toteuttaa markkinavuoropuhelua hankinnan tarpeiden, tavoitteiden, vaatimusten ja tarkoituksenmukaisen toteutustavan määrittelyssä sekä varmistaa tarjoajien tasapuolisen kohtelun
- määrittelee hankinnan kohteelle tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä liiketoiminnan tavoitteita tukevat laatu-, vastuullisuus- sekä mahdolliset tietoturva-, tietosuoja- ja kyberturvallisuusvaatimukset
- arvioi hankintoihin liittyviä liiketoiminta-, toimittaja-, sopimus- ja tietoturvariskejä sekä suunnittelee toimenpiteitä niiden hallitsemiseksi
- selvittää, miten hankinnoista saatavaa tietoa, tekoälyratkaisuja tai digitaalisia työkaluja voi hyödyntää hankintatoimen kehittämisessä

- hyödyntää saatavilla olevaa hankintadataa ja käyttää hankintojen valmistelussa tarkoituksenmukaisia digitaalisia palveluita ja järjestelmiä hankintatietojen hallintaan, dokumentointiin, viestintään ja valmisteluprosessin toteuttamiseen
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa
- toimii aloitteellisesti ja esittää työhön liittyviä kehittämis- tai parannusehdotuksia sekä perustelee ne
- tekee tarkoituksenmukaista yhteistyötä hankinnan valmisteluun osallistuvien toimijoiden kanssa sekä määrittelee hankinnan tavoitteisiin, kohteeseen ja laajuuteen perustuvat soveltuvuusvaatimukset sekä arviointi- ja vertailukriteerit huomioiden kokonaistaloudellisuuden, syrjimättömyyden ja tasapuolisen kohtelun
- tekee huolellisesti selkeän tarjouspyynnön, jossa kerrotaan, mitä toimittajalta vaaditaan ja miten tarjouksista valitaan paras sekä varmistaa, että soveltuvuusvaatimukset ja valintaperusteet tukevat hankinnan tavoitetta

Toimittajien arviointi ja valinta
Opiskelija

- selvittää toimittajamarkkinoita ja tunnistaa organisaation tavoitteiden kannalta soveltuvia toimittajia
- arvioi toimittajien taloudellista vakautta, toimituskykyä ja vastuullisuutta sosiaalisen, taloudellisuuden sekä ympäristövastuun näkökulmista
- arvioi tarjoajien soveltuvuuden sekä vertailee tarjoukset ennalta määriteltyjen arviointi- ja vertailukriteerien mukaisesti ja perustelee hankintaratkaisunsa läpinäkyvästi
- neuvottelee työtehtävänsä mukaisesti hankintaan liittyvistä kaupallisista, toiminnallisista ja sopimuksellisista ehdoista
- neuvottelee työtehtäviensä mukaisesti hankintaan liittyvistä kaupallisista, toiminnallisista ja sopimuksellisista ehdoista sekä arvioi niiden vaikutuksia hankinnan tavoitteiden toteutumiseen, riskeihin ja kokonaistaloudellisuuteen
- valitsee toimittajan hankinnan tavoitteiden, elinkaarikustannusten, odotettavien hyötyjen, laadun, riskien ja kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteella
- rakentaa ja ylläpitää työtehtäviensä mukaisesti tavoitteellista yhteistyötä toimittajien ja muiden hankintaprosessin sidosryhmien kanssa

Hankintojen toteuttaminen ja sopimusten hallinta
Opiskelija

- laatii tai osallistuu hankintasopimusten valmisteluun ja varmistaa sopimusten tarkoituksenmukaisuuden, toteuttamiskelpoisuuden ja hankinnan tavoitteiden mukaisuuden
- hallinnoi sopimusten elinkaarta sekä seuraa sopimusehtojen, palvelutason, laadun, toimitusvarmuuden ja vastuullisuusvaatimusten toteutumista
- huolehtii hankintaprosessin dokumentoinnista, tiedonhallinnasta ja jäljitettävyydestä organisaation käytäntöjen mukaisesti
- seuraa toimitusten tai palvelujen ja sopimusvelvoitteiden toteutumista sekä käsittelee poikkeamia, reklamaatioita ja muutostarpeita säädösten sekä organisaation ohjeiden mukaisesti
- seuraa hankintojen tuloksellisuutta sekä tuottaa ja analysoi hankintatoimen tunnuslukuja organisaation tarpeiden mukaisesti

Arviointi ja kehittyminen
Opiskelija

- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne
- ylläpitää ja kehittää ammattitaitoaan hyödyntämällä palautetta, verkostoja sekä ajantasaista hankintoihin liittyvää tietoa

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä suunnittelemalla, toteuttamalla sekä seuraamalla organisaation tai vastuualueensa hankintoja työpaikan työympäristössä.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.29. Kansainvälisyys palkkahallinnossa, 15 osp

Ammattitaitovaatimukset

Toimintaympäristö ja työprosessien hallinta
Opiskelija

- suunnittelee ja aikatauluttaa palkkahallinnon työtehtäviään
- noudattaa kansainväliseen palkkahallintoon liittyviä säädöksiä ja viranomaisohjeita sekä sopimusvelvoitteita ja hoitaa työtehtäviä laadukkaasti, oikea-aikaisesti ja vastuullisesti
- ottaa huomioon kansainvälisiin työ- tai virkasuhteisiin liittyvät palkanmaksun, verotuksen, sosiaalivakuuttamisen ja työnantajavelvoitteiden vaatimukset sekä raportoinnin vaatimukset

Toteutus
Opiskelija

- seuraa työtehtävänsä mukaisesti kansainvälisen palkkahallinnon sääntelyn muutoksia ja toimintaympäristön muutoksia, kuten vero- ja sosiaaliturvasopimuksia
- käyttää organisaation palkkahallinnon järjestelmiä ja hyödyntää käytössä olevia raportointi- ja analysointiratkaisuja työnsä tukena
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa
- tunnistaa kansainvälisiin palkkahallinnon prosesseihin liittyviä riskejä ja toimia organisaation riskienhallintakäytäntöjen mukaisesti
- ottaa huomioon työssään lähtömaan ja kohdemaan viranomaisvelvoitteet
- käsittelee tarvittessa eri valuutoissa toteutuvia palkkatapahtumia organisaation käytäntöjen mukaisesti
- selvittää ja ratkaisee palkkahallinnon erityistilanteita, jotka poikkeavat tavanomaisesta sekä hyödyntää tarvittaessa asiantuntija-apua
- työskentelee osana monimuotoista työyhteisöä sujuvassa vuorovaikutuksessa, edistää toiminnallaan työhyvinvointia ja yhdenvertaisuutta sekä jakaa osaamistaan
- toimii aloitteellisesti ja esittää työhön liittyviä kehittämis- tai parannusehdotuksia sekä perustelee ne
- huolehtii työkyvystään ja ergonomiasta sekä noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita työturvallisuudesta

Viestintä ja yhteistyö
Opiskelija

- viestii ja tuottaa kansainvälisessä toimintaympäristössä tarvittavia palkkahallinnon asiakirjoja ja raportteja työtehtävän edellyttämällä vieraalla kielellä
- huomioi eri maiden toimintakulttuurien väliset erot ja niiden vaikutukset yhteistyöhön

Arviointi ja kehittyminen
Opiskelija

- kehittää toimintaansa palautteen perusteella
- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä kansainvälisissä palkkahallinnon työtehtävissä työpaikan työympäristössä.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.30. Vastuullisuusraportoinnin suunnittelu ja toteuttaminen, 30 osp

Ammattitaitovaatimukset

Vastuullisuusraportoinnin käyttötarkoitus, rajaukset ja vastuut
Opiskelija

- selvittää organisaation kokoon, toimialan ja toiminnan kannalta tarkoituksenmukaisia vastuullisuusraportoinnin vaatimuksia ja toteutustapoja
- määrittelee vastuullisuusraportoinnin käyttötarkoituksen, laajuuden, rajaukset ja raportointijakson VS-standardin vaatimusten mukaisestin (EU:n vapaaehtoista vastuullisuusraportointistandardi)
- suunnittelee vastuullisuusraportointiprosessin vastuut, aikataulun ja resurssit yhteistyössä organisaation eri toimintojen kanssa
- suunnittelee ja sopii vastuullisuusraportointiprosessin, aikataulun, vastuut ja resurssit
- varmistaa johdon sitoutumisen raportointiin sekä raportin hyväksymismenettelyyn

Toteutuksen suunnittelu
Opiskelija

- noudattaa vastuullisuusraportointia koskevia säädökset, standardeja, viranomaisohjeita sekä organisaation ohjeita
- tunnistaa organisaation olennaiset ympäristöön, sosiaaliseen vastuuseen ja hyvään hallintotapaan liittyvät vaikutukset hyödyntäen olennaisuusarvioinnin menetelmiä
- kartoittaa raportoinnissa tarvittavat tietolähteet sekä määritellä tiedoille vastuuhenkilöt, laskentaperusteet ja saatavuuden
- arvioi raportointivaatimusten soveltuvuutta organisaation toimintaan ja soveltaa valittua VS-standardin moduulia kokonaisuutena
- hyödyntää digitaalisia järjestelmiä ja tiedonhallinnan ratkaisuja raportointiprosessin suunnittelussa

Tiedonkeruu ja vastuullisuustietojen laskeminen
Opiskelija

- kerää vastuullisuustietoja organisaation tietojärjestelmistä, dokumenteista, laskuista, mittarilukemista, henkilöstö- ja taloushallinnon aineistoista sekä palveluntuottajien raporteista
- tunnistaa raportointitiedot, jotka ovat saatavilla, laskettavia, puuttuvia tai organisaation toimintaan soveltumattomia
- dokumentoi tietolähteet, rajaukset, laskentaperusteet, oletukset ja vastuuhenkilöt siten, että tiedot ovat jäljitettävissä ja todennettavissa
- laskee vastuullisuusmittareita ja tunnuslukuja VS-standardin vaatimusten mukaisesti
- erottaa mitatut tiedot, laskennalliset tiedot ja arvioihin perustuvat tiedot toisistaan sekä käyttää arvioita tarkoituksenmukaisesti
- tunnistaa kasvihuonekaasupäästöjen laskennan keskeiset periaatteet, erottaa Scope 1- ja Scope 2 -päästöt toisistaan sekä dokumentoida laskennassa käytetyt lähtötiedot ja päästökertoimet
- hyödyntää data-analytiikkaa sekä digitaalisia ratkaisuja vastuullisuustiedon käsittelyssä ja analysoinnissa
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa

Tietojen tarkistus ja johtopäätösten valmistelu
Opiskelija

- arvioi vastuullisuustietojen oikeellisuutta, luotettavuutta, kattavuutta ja johdonmukaisuutta
- tarkastaa raportoitavien tietojen yksiköt, raportointijaksot, organisaatiorajaukset ja laskentaperusteet sekä tunnistaa mahdolliset päällekkäisyydet
- vertailee vastuullisuustietoja aiempiin raportointikausiin ja taloushallinnon aineistoihin sekä analysoi havaittujen muutosten syitä
- dokumentoi poikkeamat, korjaukset ja niiden perustelut jäljitettävästi
- valmistelee vastuullisuustietojen pohjalta johtopäätöksiä ja kehittämisehdotuksia organisaation päätöksenteon tueksi

Vastuullisuuden kehittämistoimenpiteet
Opiskelija

- arvioi vastuullisuustuloksia suhteessa organisaation tavoitteisiin ja toimintaympäristöön
- tunnistaa vastuullisuuden kehittämiskohteita sekä suunnitella toteuttamiskelpoisia kehittämistoimenpiteitä
- edistää digitaalisen tuotepassin käyttöä tai käyttöönottoa
- arvioi kehittämistoimenpiteiden taloudellisia, ympäristöön liittyviä ja sosiaalisia vaikutuksia
- määritellä vastuullisuustavoitteita, mittareita, vastuita ja seurantakäytäntöjä organisaation jatkuvan kehittämisen tueksi

Vastuullisuusraportin hyväksyntä ja dokumentointi
Opiskelija

- laatii vastuullisuusraportin tarkastetun ja dokumentoidun tietoaineiston perusteella VS-standardin mukaisesti
- erottaa raportoinnissa toteutuneet tulokset, nykyiset toimintatavat, tulevaisuuden tavoitteet ja suunnitteilla olevat toimenpiteet toisistaan
- esittää vastuullisuustiedot täsmällisesti, todennettavasti ja raportoinnin tausta-aineiston mukaisesti
- tarkistaa raportin standardinmukaisuutta koskevat väittämät sekä varmistaa luottamuksellisten tietojen ja henkilötietojen asianmukaisen käsittelyn
- valmistelee raportin hyväksyttäväksi, dokumentoi hyväksymismenettelyn sekä säilyttää hyväksytyn raportin ja tausta-aineiston organisaation käytäntöjen mukaisesti
- suunnittelee vastuullisuusraportoinnin vuosikellon sekä sovittaa raportointiprosessin organisaation johtamis- ja tilinpäätösprosesseihin

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä suunnittelemalla ja toteuttamalla organisaation tai sen osan vastuullisuusraportointiprosessin VS-standardia hyödyntäen.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.31. Jatkuva parantaminen ja laadunhallinta, 30 osp

Ammattitaitovaatimukset

Vaatimukset ja nykytila
Opiskelija

- arvioi vastuualueensa toimintaa koskevien säädösten, viranomaisohjeiden ja standardien laatuvaatimuksien toteutumista sekä huomioi asiakkaiden ja sidosryhmien vaatimukset ja odotukset toiminnan, tuotteiden ja palvelujen laadun kehittämisessä ja varmistamisessa
- kuvaa, määrittää ja jäsentää vastuualueensa prosessit, työvaiheet, vastuut ja rajapinnat organisaation toimintamallin mukaisesti
- arvioi prosessien, palvelujen tai toimintojen nykyistä suorituskykyä hyödyntämällä tarkoituksenmukaisia mittareita, laatudataa ja palautetietoa
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa
- tunnistaa toiminnan vahvuuksia, kehittämiskohteita ja laadun toteutumiseen vaikuttavia tekijöitä ja määrittelee toimenpiteet kehittämiskohteisiin

Riskien arviointi ja laadunhallinnan käytäntöjen suunnittelu
Opiskelija

- arvioi toimintaan liittyviä riskejä sekä niiden vaikutuksia laatuun, asiakaskokemukseen, vaatimustenmukaisuuteen ja toiminnan tavoitteisiin ja tunnistaa kehittämiskohteita sekä suunnittelee toimenpiteitä
- määrittelee vastuualueensa laatutavoitteita, suorituskykymittareita ja seurantakäytäntöjä ottaen huomioon organisaation tavoitteita
- noudattaa työssään toimialan säädöksiä ja viranomaisohjeita sekä organisaation ohjeita
- hyödyntää toimintaan soveltuvia laadunhallinnan viitekehyksiä, toimintamalleja ja laatutyökaluja ja perustelee valintojaan
- suunnittelee toiminnan kannalta tarkoituksenmukaiset laadunvarmistuksen kontrollit, tarkastukset, testaukset, auditoinnit ja muut arviointimenettelyt
- määrittelee laadunvarmistuksen vastuut, hyväksymiskriteerit ja raportointikäytännöt
- huomioi suunnittelussa taloudellisen vastuun, ympäristövastuun, sosiaalisen vastuun näkökulmat sekä tietosuojan, tietoturvan ja kyberturvallisuuden vaatimukset
- laatii työskentelynsä tuloksena vastuualueensa laadunvarmistamisen ja laadunhallinnan suunnitelman sekä esittelee ja hyväksyttää sen organisaation käytäntöjen ja yhteisesti sovittujen toimintatapojen mukaisesti

Laadun varmistaminen
Opiskelija

- hyödyntää ja edistää laadunhallintaa tukevien prosessikuvausten, työohjeiden, toimintamallien ja digitaalisten ratkaisujen käyttöä laadun varmistamisessa sekä varmistaa niiden yhdenmukaista soveltamista omalla vastuualueellaan
- ohjaa ja perehdyttää työtehtäviensä mukaisesti henkilöstöä laadunhallinnan toimintatapoihin sekä varmistaa, että niitä sovelletaan organisaation tavoitteiden ja toimintamallien mukaises
- työskentelee osana monimuotoista työyhteisöä sujuvassa vuorovaikutuksessa, edistää toiminnallaan työhyvinvointia ja yhdenvertaisuutta sekä jakaa osaamistaan
- toteuttaa laadunvarmistuksen tarkastuksia, testauksia, dokumentointia ja seurantaa suunnitellusti
- varmistaa dokumentaation asianmukaisen käsittelyn, säilyttämisen ja saatavuuden säädösten, tietosuoja- ja tiedonhallintavaatimusten sekä organisaation toimintatapojen mukaisesti

Laadun seuranta ja arviointi
Opiskelija

- toteuttaa tai osallistuu työtehtäviensä mukaisesti auditointeihin ja muihin laadun arviointimenettelyihin
- seuraa laatutavoitteiden toteutumista hyödyntämällä sovittuja mittareita ja raportointimenetelmiä
- arvioi vastuualueensa toimittajien, kumppaneiden tai muiden sidosryhmien vaikutuksia laatuun
- analysoi vastuualueensa laadun seurantatietoa, asiakaspalautetta, prosessien suorituskykyä ja laatukustannuksia sekä tekee niiden perusteella kehittämisehdotuksia päätöksenteon tueksi

Laatupoikkeamien hallinta
Opiskelija

- tunnistaa, kirjaa ja arvioi poikkeamia organisaation toimintatapojen mukaisesti
- arvioi poikkeamien vaikutuksia asiakkaisiin, toimintaan, laatuun ja liiketoimintaan
- toteuttaa välittömiä korjaavia toimenpiteitä poikkeamien vaikutusten rajaamiseksi
- analysoi poikkeamien ja laatuongelmien juurisyitä tarkoituksenmukaisilla menetelmillä
- määrittelee korjaavia ja ehkäiseviä toimenpiteitä juurisyiden poistamiseksi
- määrittelee toimenpiteille vastuut, aikataulut ja seurantamenettelyt
- toteuttaa korjaavat ja ehkäisevät toimenpiteet tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä
- käsittelee reklamaatioita ja muuta palautetta säädösten ja organisaation toimintaohjeiden mukaisesti
- ilmoittaa vakavat poikkeamat ja riskit sovituille vastuuhenkilöille ja vie ne tarvittaessa johdon päätettäväksi

Laadun jatkuva parantaminen
Opiskelija

- seuraa mittareiden avulla laadunhallinnan tavoitteet toteutumista ja reagoi poikkeamiin
- arvioi korjaavien ja ehkäisevien toimenpiteiden vaikuttavuutta
- varmistaa, että juurisyyt on poistettu eikä muutoksista ole syntynyt uusia poikkeamia tai riskejä
- päivittää prosessit, työohjeet, riskien arvioinnit ja muun dokumentaation muutosten mukaisesti
- jakaa kehittämistyössä syntyneitä oppeja ja hyviä käytäntöjä työyhteisössä
- vakiinnuttaa toimiviksi todetut laadunhallinnan käytännöt osaksi organisaation toimintaa
- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä jatkuvan parantamisen ja laadunhallinnan työtehtävissä työpaikan ympäristössä. Opiskelija kehittää ja varmistaa organisaation, yksikön tai oman vastuualueen toiminnan laatua. Opiskelija voi kehittää organisaation, yksikön tai oman vastuualueensa laadunhallinnan käytäntöjä.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.32. Henkilöstön osaamisen kehittäminen, 30 osp

Ammattitaitovaatimukset

Henkilöstön osaamistarpeiden tunnistaminen ja analysointi
Opiskelija

- tunnistaa ja analysoi tietoa organisaation liiketoiminnan kehityssuunnista, toimintaympäristön muutoksista ja strategisista tavoitteista sekä arvioi niiden vaikutuksen henkilöstön osaamistarpeisiin
- selvittää organisaation osaamisen kehittämisen prosesseja ja käytäntöjä sekä eri osapuolten rooleja ja vastuita henkilöstön osaamisen kehittämisessä
- tunnistaa henkilöstön osaamisvaatimukset ja tukee osaamisen ajantasaisuuden ylläpitämistä lainsäädännön, toimialan vaatimusten ja organisaation tavoitteiden mukaisesti
- hyödyntää soveltuvia osaamisen kartoittamisen tapoja ja arvioi monipuolisesti henkilöstön osaamisen nykytilaa ja tulevaisuuden osaamistarpeita
- hyödyntää saatavilla olevaa henkilöstödataa osaamisen kehittämistarpeiden selvittämisessä tai selvittää osaamistarpeita vastuualueellaan
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa
- laatii koosteen tunnistetuista osaamisen kehittämistarpeista

Osaamisen kehittämisen menetelmät
Opiskelija

- seuraa osaamisen kehittämisen tapojen ja menetelmien kehityssuuntia
- selvittää vaihtoehtoisia osaamisen kehittämistapoja ja -menetelmiä
- arvioi erilaisten osaamisen kehittämismenetelmien soveltuvuutta organisaatioon, perustelee valintojaan ja esittelee niitä osaamisen kehittämisestä vastaavalle henkilölle

Osaamisen kehittämissuunnitelma
Opiskelija

- sopii osaamisen kehittämisestä vastaavan henkilön kanssa strategian mukaisista osaamisen kehittämisen tavoitteista huomioiden liiketoiminnan muutoksia
- ottaa kehittämissuunnitelman laatimisessa huomioon tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden vaatimuksia
- huomioi henkilöstön kehittämisessä osaamistarpeet, jotka tukevat toimialan ympäristövaikutusten vähentämistä ja kestävää toimintaa
- laatii tai päivittää osaamisen kehittämisen suunnitelman hyödyntäen yhteistoimintalain mukaista työyhteisön kehittämissuunnitelman sisältöä

- asettaa aikataulut ja laatii tai päivittää tavoitteet ja seurantamittarit osaamisen kehittämiselle ja sisällyttää ne suunnitelmaan
- varmistaa että suunnitelma on organisaation strategian mukainen ja hyväksyttää suunnitelman henkilöstön osaamisen kehittämisestä vastaavalla henkilöllä

Osaamisen kehittämissuunnitelman toteuttaminen
Opiskelija

- osallistuu osaamisen kehittämissuunnitelman toimeenpanoon työtehtävänsä mukaisesti
- työskentelee osana monimuotoista työyhteisöä sujuvassa vuorovaikutuksessa, edistää toiminnallaan työhyvinvointia ja yhdenvertaisuutta sekä jakaa osaamistaan
- soveltaa työssään osaamisen kehittämisessä ajantasaisia tietoja ja menetelmiä sekä huomioi digitalisaation mahdollisuuksia
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa
- viestii selkeästi osaamisen kehittämisen suunnitelman tavoitteista ja toimenpiteistä
- tekee yhteistyötä henkilöstön osaamisen kehittämisestä vastaavan kanssa
- toimii vastuullisesti, edistää yrittäjämäistä toimintatapaa sekä kannustaa henkilöstöä oma-aloitteisuuteen ja innovatiivisuuteen
- seuraa osaamisen kehittämissuunnitelman toteutumista ja reagoi poikkeamiin
- hyödyntää yhteisöllisiä osaamisen jakamisen tapoja ja edistää henkilöstön jatkuvaa oppimista ja osaamisen uudistamista
- arvioi osaamisen kehittämisen tavoitteiden toteutumista hyödyntäen mittareita

Arviointi ja kehittyminen
Opiskelija

- seuraa toimialan sääntelyn ja työn muutoksia sekä niiden vaikutuksia osaamistarpeisiin ja kehittää osaamistaan
- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä henkilöstön osaamisen kehittämisen tehtävissä työpaikan työympäristössä.

Jos ammattitaitoa ei voida kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.33. HR johdon strategisena kumppanina, 30 osp

Ammattitaitovaatimukset

Toimintaympäristön analyysi
Opiskelija

- analysoi ja ennakoi toimintaympäristön, työelämän, osaajamarkkinoiden ja osaamistarpeiden muutoksia sekä arvioi niiden vaikutuksia organisaation henkilöstöön ja liiketoimintaan

- hyödyntää liiketoimintastrategiaa, henkilöstötietoja ja henkilöstöanalytiikkaa sekä keskeisiä tunnuslukuja henkilöstöstrategian valmistelussa
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa
- tunnistaa teknologisen kehityksen, tekoälyn ja uusien työn tekemisen tapojen vaikutuksia toimialan osaamis- ja kyvykkyystarpeisiin
- määrittelee osaamisen johtamisen tavoitteita, tapoja ja kehittämistoimenpiteitä
- valmistelee henkilöstöön liittyviä tavoitteita, mittareita ja kehittämisohjelmia huomioiden organisaation taloudelliset tavoitteet ja vastuullisuustavoitteet
- noudattaa toimialan säädöksiä ja viranomaisohjeita sekä organisaation ohjeita
- arvioi henkilöstöriskejä sekä suunnittelee toimenpiteitä henkilöstön saatavuuden, sitoutumisen ja motivaation, työkyvyn, osaamisen ja jatkuvuuden varmistamiseksi

Strateginen kumppanuus
Opiskelija

- toimii johdon strategisena kumppanina ja kehittää henkilöstötoimintoja tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä
- hyödyntää käytössä olevaa HR-järjestelmää tai muuta henkilöstöanalytiikkaa, sekä tuottaa, analysoi ja tulkitsee henkilöstöön liittyvää tietoa päätöksenteon, henkilöstön kehittämisen tueksi
- valmistelee henkilöstöön liittyviä kehittämisehdotuksia hyödyntäen henkilöstödataa, tutkimustietoa ja organisaation tavoitteita
- arvioi ja tarvittaessa päivittää sekä toteuttaa henkilöstön osaamisen kehittämisohjelmaa työtehtävänsä mukaisesti yhteistyössä johdon, esihenkilöiden ja henkilöstön kanssa
- kehittää työntekijäkokemusta, edistää henkilöstön sitoutumista ja motivaatiota sekä myönteistä työnantajakuvaa
- organisoi työtehtävänsä mukaisesti henkilöstön kehittämiseen liittyviä osallistavia ja tavoitteellisia työpajoja, valmennuksia tai yhteiskehittämisen tilaisuuksia
- kehittää henkilöstöjohtamisen käytäntöjä, jotka edistävät työyhteisön monimuotoisuutta, yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa, osallisuutta sekä sosiaalisen vastuun toteutumista
- tunnistaa organisaation muutostilanteita ja varautuu niihin laatimalla ohjeistuksen, jossa otetaan huomioon sisäinen viestintä ja muutoksen vaikutukset henkilöstöön
- edistää työhyvinvointia, työturvallisuutta, työkykyä ja ergonomiaa tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä
- ohjaa ja tukee esihenkilöitä henkilöstöjohtamisen, osaamisen johtamisen ja suorituksen johtamisen käytännöissä organisaation tavoitteiden, säädösten ja organisaation ohjeiden mukaisesti
- edistää taloudellisen vastuun, ympäristövastuun ja sosiaalisen vastuun sekä hyvän hallintotavan toteutumista henkilöstöjohtamisen käytännöissä
- verkostoituu tarkoituksenmukaisesti ja hyödyntää asiantuntijaverkostoja
- arvioi henkilöstön kehittämistoimenpiteiden vaikutuksia tunnuslukujen, analytiikan ja palautetiedon avulla
- tuottaa johdolle henkilöstöä koskevia analyysejä, ennusteita ja kehittämisehdotuksia päätöksenteon tueksi

Arviointi ja kehittyminen
Opiskelija

- seuraa toimialansa toimintaympäristön muutoksia, teknologian ja sääntelyn kehitystä sekä kehittää osaamistaan
- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä työskentelemällä johdon strategisena kumppanina henkilöstöhallinnon työtehtävissä työpaikan työympäristössä.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.34. Henkilöstöhallinto ja työnantajavelvoitteet, 45 osp

Ammattitaitovaatimukset

Organisaation henkilöstöresurssien tarpeen selvittäminen ja rekrytoinnin valmistelu
Opiskelija

- arvioi organisaatiossa tai tietyllä vastuualueella tarvittavan henkilöstöresurssin määrää
- vertailee ja laskee oman tai ulkopuolisen työvoiman palkkaamisesta aiheutuvia kuluja ja perustelee organisaation palkanmaksukyvyn ja työvoiman tarpeen huomioiden sopivimman vaihtoehdon
- varautuu ennakoimattomiin henkilöstökuluihin ja selvittää palkkaukseen saatavia tukia ja korvauksia sekä niiden vaikutuksia henkilöstökuluihin
- selvittää, vaativatko työtehtävät työsuojeluviranomaisen lupaa tai ammattipätevyyttä
- osaa hoitaa rekrytointiin liittyvää viestintää ja laati tarvittavat asiakirjat
- selvittää eri rekrytointikanavien hyödyntämismahdollisuuksia
- määrittää työtehtävissä tarvittavaa osaamista ja työtehtävän sisällön sekä asettaa tarkoituksenmukaiset valintakriteerit hyödynnettäväksi rekrytoinnissa
- suunnittelee ja valmistautuu työhaastatteluprosessiin
- noudattaa työvoiman palkkaamiseen liittyviä säädöksiä sekä huomioi ulkomaalaisten ja alaikäisten työntekijöiden palkkaamista koskevat vaatimukset
- osaa laatia organisaation toimialan työhön sopivan, lainmukaisen työsopimuksen ottaen huomioon työsuhteen keskeiset ehdot sekä mahdollisen työehtosopimuksen

Työnantajavelvoitteet ja -oikeudet
Opiskelija

- varmistaa, että työnantajan ja työntekijän oikeudet ja velvollisuudet toteutuvat henkilöstöasioiden hoidossa lainsäädännön, työehtosopimusten ja organisaation käytäntöjen mukaisesti
- noudattaa palkanmaksuun, verotukseen, sosiaalivakuutuksiin, ulosottoon, työterveyshuoltoon, työsuojeluun ja työturvallisuuteen liittyviä keskeisiä säädöksiä
- edistää yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon liittyviä lakisääteisiä työnantajavelvoitteita sekä huolehtii palkka-avoimuudesta
- tuntee organisaatiossa sovellettavan työehtosopimuksen sekä ymmärtää paikallisen sopimisen mahdollisuuksia
- osaa tehdä tarvittavat ilmoitukset työnantajana toimimisesta, kuten luvanvaraiset toimialat ja työnantajarekisteri
- osaa perehdyttää työntekijän organisaation toimintatapoihin ja käytäntöihin
- ylläpitää organisaation perehdytyssuunnitelmaa

- laatii tai ylläpitää työterveyshuollon toimintasuunnitelmaa, työsuojelun toimintaohjelmaa sekä organisaation koon huomioiden henkilöstösuunnitelmia, kuten työyhteisön kehittämissuunnitelmaa, tasa-arvosuunnitelmaa, yhdenvertaisuussuunnitelmaa
- laatii työtehtäviensä mukaisesti työvuoroluettelon määräaikoja noudattaen ja pitää määräysten mukaista työaikakirjanpitoa
- varmistaa työtehtäviensä mukaisesti töiden sujumista muuttuvissa tilanteissa sijais- ja varajärjestelmien etukäteissuunnittelulla
- noudattaa työnantajan palkan, työajan, vuosilomien ja korvausten maksuun liittyviä säädöksiä ja sopimuksia
- tietää lakisääteiset sosiaalivakuutukset ja osaa hallinnoida niitä (työeläkevakuutus (TyEL), työtapaturmavakuutus, työttömyysvakuutus, ryhmähenkivakuutus ja sairausvakuutusmaksu)
- kunnioittaa kanssaihmisten arvoja ja oikeuksia sekä edistää toiminnallaan työyhteisön monimuotoisuutta, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta
- huolehtii työkyvystään ja ergonomiasta sekä noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita työturvallisuudesta
- tunnistaa tilanteet, joissa tarvitaan ulkopuolista asiantuntemusta ja hyödyntää tarkoituksenmukaisia asiantuntijapalveluita

Työyhteisön kehittäminen ja arviointi
Opiskelija

- hyödyntää HR-järjestelmiä henkilöstöprosessien toteuttamisessa, seurannassa, raportoinnissa ja kehittämisessä.
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa
- tuottaa, analysoi ja hyödyntää HR-järjestelmistä saatavaa henkilöstötietoa päätöksenteon ja toiminnan kehittämisen tukena organisaation tarpeiden mukaisesti
- ohjeistaa ja tukee henkilöstöä ja esihenkilöitä HR-järjestelmien käytössä sekä osallistuu järjestelmien kehittämiseen
- määrittelee työtehtäviensä mukaisesti eri tehtävissä toimivien henkilöiden työnkuvia ja tarvittavan ammatillisen osaamisen
- tunnistaa tekoälyratkaisujen käyttöönoton vaikutuksia henkilöstöön, osaamistarpeisiin ja työn organisointiin sekä tunnistaa riskejä ja mahdollisuuksia
- edistää työtehtäviensä mukaisesti henkilöstön sitouttamista ja motivointia ja toimii esihenkilöiden tukena
- hyödyntää henkilöstökokouksia henkilöstön osallistamisen ja tiedonkulun tukena sekä huolehtii, että kokousten dokumentointi ja tiedon jakaminen toteutetaan organisaation käytäntöjen mukaisesti
- viestii työyhteisölle selkeästi ja tarkoituksenmukaisesti
- varmistaa työntekijöiden ja esihenkilöiden välisten säännöllisten tavoite- ja seurantakeskustelujen toteutumista sekä ohjeistaa ja tukee esihenkilöitä kehityskeskustelujen toteuttamisessa
- osaa antaa palautetta ja tietää, miten tukea työntekijän työssä suoriutumista ja ammatillista kehittymistä
- työskentelee osana monimuotoista työyhteisöä sujuvassa vuorovaikutuksessa, edistää toiminnallaan työhyvinvointia ja yhdenvertaisuutta sekä jakaa osaamistaan
- kerää palautetta ja kehittää toimintaansa saamansa palautteen perusteella

Arviointi ja kehittyminen
Opiskelija

- seuraa toimialan ja sääntelyn kehitystä ja kehittää osaamistaan
- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä henkilöstöhallinnon tehtävissä työpaikan työympäristössä tai toimimalla työnantajana tai vastaavassa roolissa työnantajan edustajana.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.35. Rekrytointi- ja perehdytysprosessien kehittäminen, 15 osp

Ammattitaitovaatimukset

Nykytila ja kehittämisen suunnittelu
Opiskelija

- seuraa rekrytoinnin ja perehdytyksen käytäntöjen muutosta ja hyödyntää tietoa kehityksestä muutos tarpeiden tunnistamiseksi
- hyödyntää eri tietolähteitä ja arvioi rekrytointi- ja perehdytysprosessien yhdenvertaisuuden, saavutettavuuden, vastuullisuuden ja asiakaslähtöisyyden toteutumista
- arvioi rekrytoinnin arviointi-, valinta- ja viestintäkäytäntöjen kehittämistarpeita
- arvioi rekrytointiprosessin tietosuoja-, tietoturva- ja kyberturvallisuuskäytäntöjen säädösten mukaisuutta
- arvioi perehdytysprosessin sisältöjä, toimintamalleja ja materiaaleja työssä suoriutumisen sekä työyhteisöön kiinnittymisen tukemisen näkökulmasta
- arvioi vastuualueensa perehdytyskäytäntöjä vastuullisen toiminnan ja työturvallisuuden, ergonomian, tietoturvan ja tietosuojan sekä kyberturvallisuuden edistämisen näkökulmista
- arvioi rekrytointi- ja perehdytysprosessien toimivuutta saatavilla olevan tunnuslukutietojen ja palautetiedon perusteella
- tunnistaa rekrytointi- ja perehdytysprosessien vahvuuksia ja kehittämiskohteita sekä perustele ne
- hyödyntää kehittämistoimenpiteiden suunnittelussa tietoa rekrytointiprosessin toimintatavoista, joilla edistetään osaajien tavoittamista, hakijakokemuksen sekä työnantajakuvan vahvistamista
- ottaa kehittämistoimenpiteiden suunnittelussa huomioon toimialan ja henkilöstöalan säädöksen ja viranomaisohjeet sekä organisaation ohjeet
- määrittelee rekrytointi- ja perehdytysprosessien kehittämistavoitteet ja mittarit tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä
- laatii kehittämissuunnitelman, jossa määrittelee toimenpiteet, vastuut, aikataulut ja resurssit

Kehittämistoimenpiteiden toteuttaminen
Opiskelija

- toimii aloitteellisesti, viestii ja tiedottaa kehittämistyöstä sekä toteuttaa itse tai koordinoi kehittämistoimenpiteitä vastuualueellaan suunnitellusti
- työskentelee osana monimuotoista työyhteisöä sujuvassa vuorovaikutuksessa, edistää toiminnallaan työhyvinvointia ja yhdenvertaisuutta sekä jakaa osaamistaan
- hyödyntää digitaalisia järjestelmiä, analytiikkaa ja tekoälyratkaisuja rekrytointi- ja perehdytysprosessien kehittämisessä

- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa
- edistää työyhteisön monimuotoisuutta, tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta sekä työhyvinvointia
- huolehtii työkyvystään ja ergonomiasta sekä noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita työturvallisuudesta
- työskentelee resurssiviisaasti ja ympäristövaikutuksia minimoiden
- seuraa ja raportoi kehittämistyön edistysestä sovitusti ja tekee tarvittaessa muutoksia suunnitelmaan ja perustelee ne
- ohjaa henkilöstöä tai yhteistyökumppaneita uusien toimintatapojen käyttöönotossa

Arviointi ja kehittyminen
Opiskelija

- hyödyntää palautetta ja kehittää toimintaansa palautteen perusteella
- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä kehittämällä organisaation tai vastuualueensa rekrytointi- ja perehdytysprosesseja työpaikan työympäristössä.

Jos ammattitaitoa ei voida kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.36. Työhyvinvoinnin ja työntekijäkokemuksen kehittäminen, 15 osp

Ammattitaitovaatimukset

Nykytila ja kehittämistarpeet
Opiskelija

- tunnistaa työhyvinvointiin, työssä suoriutumiseen, työkykyyn, työyhteisön toimivuuteen ja työntekijäkokemukseen vaikuttavia tekijöitä
- arvioi työhyvinvoinnin ja työntekijäkokemuksen nykytilaa hyödyntämällä henkilöstö-, työhyvinvointi- ja liiketoimintatietoa sekä organisaation käytössä olevia mittareita sekä tunnistaa kehittämistarpeita
- tunnistaa työhyvinvoinnin ja työntekijäkokemuksen vaikutuksia organisaation tuloksellisuuteen, henkilöstön sitoutumiseen, tuottavuuteen ja työnantajakokemukseen
- ennakoi työn murroksen, teknologisen kehityksen, tekoälyn ja uusien työn tekemisen tapojen vaikutuksia työhyvinvointiin ja työntekijäkokemukseen ja tunnistaa kehittämistarpeita
- analysoi henkilöstöön liittyvää tietoa ja tunnuslukuja sekä määrittelee niiden pohjalta tarvittavia kehittämistoimenpiteitä
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa
- työskentelee osana monimuotoista työyhteisöä sujuvassa vuorovaikutuksessa, edistää toiminnallaan työhyvinvointia ja yhdenvertaisuutta sekä jakaa osaamistaan

- suunnittelee kehittämistoimenpiteitä, jotka edistävät yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa, osallisuutta, monimuotoisuutta, saavutettavuutta ja sosiaalista vastuullisuutta työyhteisössä
- noudattaa suunnittelussa toimialan säädöksiä viranomaisohjeistuksia ja organisaation ohjeita
- arvioi kehittämistoimenpiteiden taloudellisia vaikutuksia ja perustelee valintansa liiketoiminnan tavoitteiden näkökulmasta
- asettaa kehittämistyölle tavoitteet, mittarit ja seurannan ottaen huomioon strategisten tavoitteet
- sopii työhyvinvoinnin ja työntekijäkokemuksen kehittämiskohteista ja työnjaosta tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä
- laatii aikataulutetun kehittämissuunnitelman sisältäen käytettävissä olevat resurssit ja mittarit

Kehittäminen
Opiskelija

- toteuttaa kehittämistoimenpiteitä suunnitelman mukaisesti sovitussa aikataulussa
- analysoi henkilöstöön liittyvää tietoa ja tunnuslukuja sekä määrittelee niiden pohjalta tarvittavia kehittämistoimenpiteitä
- hyödyntää digitaalisia yhteistyöympäristöjä tarkoituksenmukaisesti yhteiskehittämisen ja henkilöstön osallistamisen tukena
- kehittää yhdessä henkilöstön kanssa työn sujuvuutta, työn organisointia ja työprosesseja tukevia toimintatapoja sekä tukee niiden käyttöönottoa työyhteisössä
- tunnistaa työkyvyn tukemisen keinoja ja hyödyntää niitä yhteistyössä esihenkilöiden, työterveyshuollon ja muiden keskeisten toimijoiden kanssa
- tukee esihenkilöitä työhyvinvointia, työkykyä ja myönteistä työntekijäkokemusta edistävien toimintatapojen toteuttamisessa
- edistää työhyvinvointia ja työkykyä tukemalla fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia sekä turvallisten ja ergonomisten työskentelytapojen toteutumista työyhteisössä
- huolehtii työkyvystään ja ergonomiasta sekä noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita työturvallisuudesta
- edistää turvallista ja yhdenvertaista työympäristöä tunnistamalla kiusaamisen, häirinnän ja epäasiallisen kohtelun tilanteita sekä tukemalla niiden asianmukaista käsittelyä
- edistää myönteistä työntekijäkokemusta huomioimalla henkilöstön tarpeet rekrytoinnissa, perehdytyksessä, osaamisen kehittämisessä, urakehityksessä, palkitsemisessa ja työuran päättyessä
- edistää jatkuvaa oppimista ja osaamisen kehittämistä tunnistamalla tulevaisuuden osaamistarpeita sekä tukemalla henkilöstön valmiuksia toimia muuttuvassa työelämässä
- seuraa kehittämistoimien toteutumista ja arvioi niiden vaikutuksia sovituilla mittareilla
- raportoi kehittämistyön tuloksista sovitusti ja tekee perusteltuja kehittämisehdotuksia

Arviointi ja kehittyminen
Opiskelija

- seuraa työhyvinvoinnin ja työntekijäkokemuksen kehitystä ja hyödyntää toimivia käytänteitä sekä kehittää osaamistaan
- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä työhyvinvoinnin ja työntekijäkokemuksen kehittämisen työtehtävissä työpaikan työympäristössä.

Jos ammattitaitoa ei voida kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.37. Työsuojelu ja yhteistoiminta, 30 osp

Ammattitaitovaatimukset

Toimintamallien suunnittelu
Opiskelija

- arvioi työympäristöön, työolosuhteisiin, työn sisältöön, työn organisointiin, työaikajärjestelyihin, työprosesseihin ja työyhteisön toimivuuteen liittyviä turvallisuus-, terveys- ja kuormitustekijöitä yhteistyössä henkilöstön ja sidosryhmien kanssa
- arvioi fyysiseen työympäristöön, ergonomiaan, psykososiaaliseen kuormitukseen, väkivallan uhkaan, häirintään ja epäasialliseen kohteluun liittyviä riskejä sekä suunnittelee niiden hallintaa tukevia toimintamallej
- ylläpitää ja kehittää vaarojen arvioinnin, työsuojelun, työhyvinvoinnin ja työkyvyn tuen toimintamalleja sekä varmistaa, että vaarojen arviointi on ajan tasalla ja kattaa työn fyysiset, psykososiaaliset ja organisatoriset kuormitustekijät
- noudattaa työssään toimialan sekä työsuojelun, työturvallisuuden sekä yhteistoiminnan säädöksiä ja viranomaisohjeita sekä organisaation ohjeita huomioiden organisaation koon
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa
- hyödyntää työssään työnantajan, johdon, esihenkilöiden ja työntekijöiden työsuojeluvastuiden tuntemusta sekä huomioi toimivallan ja vastuiden jakautumisen organisaatiossa
- hyödyntää työssään tietoa toimialan työelämän ja työn muutoksista sekä muuttuvista osaamistarpeista ja arvioi niiden vaikutuksia henkilöstöön, työolosuhteisiin, työhyvinvointiin ja turvallisuuteen
- suunnittelee työsuojelun ja yhteistoiminnan tavoitteita, mittareita ja kehittämistoimenpiteitä
- työskentelee osana monimuotoista työyhteisöä sujuvassa vuorovaikutuksessa, edistää toiminnallaan työhyvinvointia ja yhdenvertaisuutta sekä jakaa osaamistaan
- huolehtii työkyvystään ja ergonomiasta sekä noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita työturvallisuudesta

Työsuojelu
Opiskelija

- ohjaa ja tukee johtoa ja esihenkilöitä työoikeudellisten velvoitteiden, työsuojeluvastuiden, työhyvinvoinnin, työkyvyn ja turvallisen työn organisoinnin toteuttamisessa
- tunnistaa tilanteita, joissa työntekijän kuormitus, häirintä tai epäasiallinen kohtelu voi edellyttää työnantajalta selvittämis- ja toimenpidevelvollisuutta, sekä tarvittaessa osaa käynnistää asian käsittelyn organisaation toimintamallien mukaisesti
- edistää varhaisen tuen toimintamallien toteutumista yhteistyössä esihenkilöiden ja työterveyshuollon kanssa
- varmistaa työsuojeluun liittyvän dokumentoinnin, päätöksenteon ja seurannan jäljitettävyyden organisaation toimintatapojen mukaisesti
- arvioi työsuojelutoimenpiteiden kustannusvaikutuksia, vaikuttavuutta sekä resurssien tarkoituksenmukaista käyttöä
- hyödyntää digitaalisia järjestelmiä työsuojeluun, raportointiin, seurantaan ja tiedonhallintaan liittyvissä tehtävissä

Työsuojelun organisointi
Opiskelija

- selvittää organisaation työsuojelupäällikön, työsuojeluvaltuutettujen, työsuojelutoimikunnan sekä muiden työsuojelun yhteistoiminnan osapuolten tehtäviä, oikeuksia ja toimivallan
- tunnistaa tai käsittelee työsuojelun yhteistoiminnassa käsiteltäviä asioita oman tehtävänsä mukaisesti
- tunnistaa tai käsittelee työsuojelun yhteistoiminnassa vaarojen arviointiin, työkykyyn, perehdyttämiseen, työn järjestelyihin tai työhyvinvointia ja turvallisuutta kuvaaviin seurantatietoihin liittyviä asioita
- suunnittelee tai edistää henkilöstön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa

Yhteistoiminta
Opiskelija

- tunnistaa yhteistoiminnan eri muodot ja niissä käsiteltävät asiat sekä toimii yhteistoimintaa koskevien säädösten ja organisaation käytäntöjen mukaisesti huomioiden organisaation koon

Tuki ja arviointi
Opiskelija

- ohjaa tai tukee esihenkilöitä työsuojeluvastuiden, turvallisen työn organisoinnin, työhyvinvoinnin, työkyvyn, kuormituksen hallinnan, häirintätilanteiden käsittelyn, varhaisen tuen tai muutostilanteiden toimintamallien toteuttamisessa
- seuraa työsuojelun ja yhteistoiminnan sääntelyn muutoksia ja kehittää osaamistaan
- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä työsuojelun ja yhteistoiminnan tehtävissä työpaikan työympäristössä tai tukemalla esihenkilöitä, henkilöstöä ja organisaation johtoa työsuojelun ja yhteistoiminnan säädösten mukaisessa toteuttamisessa.

Jos ammattitaitoa ei voida kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.38. Kokeilu- ja innovaatiotoiminnan edistäminen, 30 osp

Ammattitaitovaatimukset

Kokeilu- ja innovaatiotoiminnan nykytila
Opiskelija

- arvioi vastuualueensa kokeilu- ja innovaatiotoiminnan toteuttamisedellytyksiä ja nykyisen kokeilu- ja innovaatiotoiminnan laajuutta, näkyvyyttä sekä vaikuttavuutta ja strategista merkitystä

- tunnistaa vastuualueellaan kokeilu- ja innovaatiotoiminnan vahvuuksia, kehittämiskohteita ja uudistumisen esteitä sekä tuo niitä näkyväksi yhteistyössä henkilöstön kanssa
- työskentelee osana monimuotoista työyhteisöä sujuvassa vuorovaikutuksessa, edistää toiminnallaan työhyvinvointia ja yhdenvertaisuutta sekä jakaa osaamistaan

Mahdollistavat rakenteet
Opiskelija

- suunnittelee, kehittää ja kokeilee tavoitteellisesti käytäntöjä, jotka tukevat vaikuttavan kokeilu- ja innovaatiotoiminnan toteuttamista organisaatiossa
- selkeyttää kokeilu- ja innovaatiotoiminnan päätöksentekokäytäntöjä, vastuita ja toimintatapoja
- arvioi vastuualueensa osalta kokeilu- ja innovaatiotoimintaa käytettävissä olevia resursseja sekä selvittää monipuolisesti eri rahoitusmahdollisuuksia
- rakentaa ja ylläpitää kokeilu- ja innovaatiotoimintaa tukevia yhteistyöverkostoja organisaation sisäisesti ja ulkoisesti
- varmistaa ohjeistuksella, että kokeilu- ja innovaatiotoimintaa toteutetaan säädösten, viranomaisohjeiden ja organisaation ohjeiden mukaisesti
- edistää vastuullisuutta ohjaamalla ympäristövastuun, sosiaalisen vastuun ja taloudellisen vastuun sekä hyvän hallintotavan periaatteiden huomioimiseen kaikessa kokeilu- ja innovaatiotoiminnassa

Osaaminen ja yhteistyö
Opiskelija

- arvioi vastuualueensa henkilöstön ja johdon kokeilu- ja innovaatio-osaamista sekä suunnittelee ja toteuttaa työtehtäviensä mukaisesti tarkoituksenmukaisia toimia osaamisen kehittämiseksi
- suunnittelee ja toteuttaa henkilöstölle erilaisia kannusteita toteuttaa kokeilu- ja innovaatiotoimintaan sekä uusien ratkaisujen ideointiin
- hyödyntää yhteiskehittämisen toimintamuotoja asiakkaiden, henkilöstön, kumppaneiden tai muiden sidosryhmien edustajien kanssa
- kannusta avoimeen vuorovaikutukseen, tiedon jakamiseen sekä kehittämistä tukevaan palautekulttuuriin

Kokeilu- ja innovaatiotoiminnan näkyväksi tekeminen ja hyödyntäminen
Opiskelija

- seuraa toimintaympäristöä ja tunnistaa avautuvia kehittämismahdollisuuksia ja kannustaa hyödyntämään niitä sekä sparraa kehittämistoimijoita kokeilujen suunnittelussa
- tunnistaa toiminnan kannalta relevantteja kehittyviä teknologioita, arvioi niiden vaikutuksia ja hyödyntämismahdollisuuksia perustellusti
- yhdistää kokeilu- ja innovaatiotoiminnassa tarvittavia osaajia tai törmäyttää verkostoja sekä jakaa ja välittää tietoa ja resursseja tavoitteiden saavuttamiseksi
- tunnistaa kokeilutoiminnan esteitä ja edistää niiden ratkaisemista yhteistyössä eri toimijoiden kanssa
- hyödyntää tai ottaa käyttöön vastuullisesti ja turvallisesti ja organisaation ohjeiden mukaisesti digitalisaation mahdollisuuksia, tekoälyratkaisuja ja dataa kokeilu- ja innovaatiotoiminnan tueksi
- kehittää ja ylläpitää kokonaiskuvaa sekä edistää organisaation kehittämis- ja kokeilualoitteiden läpinäkyvyyttä edistäviä käytäntöjä
- noudattaa työssään toimialan säädöksiä, viranomaisohjeita sekä organisaation ohjeita
- kokoaa, analysoi ja tulkitsee työtehtäviensä mukaisesti kokeilu- ja innovaatiotoiminnasta saatua tietoa päätöksenteon ja osaamisen kehittämisen tueksi sekä auttaa tunnistamaan toimivia käytänteitä
- tekee kehittämistoiminnassa syntyneet opit näkyviksi ja jakaa niistä tietoa tarkoituksenmukaisissa kanavissa tiedosta hyötyville

- tukee toimivien käytäntöjen käyttöönotossa, levittämisessä ja skaalaamisessa
- viestii ja raportoi toteuttamistaan kokeilu- ja innovaatiotoimintaa edistävistä käytännöistä työyhteisössä

Arviointi ja kehittyminen
Opiskelija

- hyödyntää saamansa palautetta ja kehittää toimintaansa
- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä edistämällä vastuualueensa kokeilu- ja innovaatiotoimintaa työpaikan työympäristössä.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.39. Muutos- ja uudistumisprosessin johtaminen, 30 osp

Ammattitaitovaatimukset

Muutoksen ja uudistumisen tarpeellisuus
Opiskelija

- hyödyntää saatavilla olevaa strategista tilannekuvatietoa ja strategisia kehittämistavoitteita sekä arvioi toimintaympäristön, asiakkaiden, markkinoiden, teknologian ja sääntelyn muutosten vaikutuksia organisaation toimintaan tai vastuualueensa liiketoimintaan
- hyödyntää ja tulkitsee saatavilla olevaa asiakas-, henkilöstö- tai sidosryhmäpalautetta, tunnuslukuja tai muuta toiminnan seurantatietoa
- tekee tietoon perustuen johtopäätöksiä muutostarpeista ja analysoi niiden vaikutuksia liiketoimintaan, asiakaskokemukseen, henkilöstöön ja toimintaprosesseihin vastuualueellaan
- arvioi muutokseen liittyviä mahdollisuuksia, riskejä ja riippuvuuksia
- tunnistaa organisaation tai työyhteisön muutosvalmiutta tukevia ja estäviä tekijöitä

Suunnittelu ja tavoitteet
Opiskelija

- perustelee muutostarpeen ja viestii henkilöstölle selkeästi muutostarpeista
- edistää psykologisesti turvallista toimintaympäristöä, jossa erilaisia näkemyksiä ja kehittämisehdotuksia käsitellään rakentavasti
- osallistaa työtehtäviensä mukaisesti henkilöstöä, asiakkaita tai muita sidosryhmiä yhteiseen suunnitteluun toiminnan uudistamiseksi ja hyödyntää tarkoituksenmukaisia yhteiskehittämisen menetelmiä
- hyödyntää yhteiskehittämisen tuloksia, arvioi niitä kriittisesti, tekee priorisointia ja perustelee valintansa
- suunnittelee toimenpiteiden toteutuksen säädösten ja viranomaisohjeiden mukaisesti

- huomioi suunnittelussa taloudellisen vastuun, ympäristövastuun, sosiaalisen vastuun ja hyvän hallintotavan periaatteet
- suunnittelee viestinnän, osallistamisen sekä mahdollisen osaamisen kehittämisen eri kohderyhmien tarpeisiin
- hyödyntää tarkoituksenmukaisesti organisaation digitaalisia palveluja ja tietojärjestelmiä suunnittelussa ja seurannassa
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa
- suunnittelee toimenpiteet muutoksen läpivientiin liittyvien riskien hallitsemiseksi ja mahdollisuuksien hyödyntämiseksi
- määrittelee muutoksen tavoitteet, keskeiset toimenpiteet, mittarit, vastuut, resurssit ja aikataulun ja laatii suunnitelman muutos- /uudistumisprosessin toteuttamisesta

Toteutus
Opiskelija

- johtaa muutos- ja uudistumisprosessia suunnitellusti ja tavoitteellisesti
- viestii muutoksen tavoitteista, tarpeesta, etenemisestä, vaikutuksista ja tuloksista selkeästi ja oikea-aikaisesti
- ohjaa eri toimijoiden yhteistyötä sekä tukee sitoutumista yhteisiin tavoitteisiin
- toteuttaa tai johtaa työtehtäviensä mukaisesti suunniteltuja kokeiluja tai muita kehittämistoimenpiteitä
- hyödyntää erilaisia tapoja vahvistaa resilienssiä, työkykyä sekä palautumista muutoksen eri vaiheissa
- seuraa tavoitteiden toteumaa ja arvioi tuloksia sekä reagoi poikkeamiin
- vahvistaa työtehtäviensä mukaisesti yksilöiden, työyhteisön tai organisaation muutosvalmiutta osallistamisen ja yhteisen ongelmanratkaisun avulla
- varmistaa vastuualueensa kehittämistoimenpiteiden toteuttamisen säädösten, viranomaisohjeiden ja organisaation ohjeiden mukaisesti
- toimii aloitteellisesti ja vastuullisesti sekä kehittää työskentelyään saamansa palautteen perusteella
- työskentelee osana monimuotoista työyhteisöä sujuvassa vuorovaikutuksessa, edistää toiminnallaan työhyvinvointia ja yhdenvertaisuutta sekä jakaa osaamistaan
- toimii johdonmukaisesti, ylläpitää luottamusta, tavoitteellisuutta ja yhteistyötä

Seuranta ja vakiinnuttaminen
Opiskelija

- seuraa muutos- ja uudistumisen etenemistä tavoitteiden, mittareiden ja tunnuslukujen avulla
- arvioi muutoksen vaikutuksia tuloksellisuuteen, asiakaskokemukseen, henkilöstökokemukseen, toiminnan laatuun ja organisaatiokulttuuriin
- arvioi organisaation, työyhteisön ja henkilöstön muutoskyvykkyyden sekä resilienssin kehittymistä
- tekee arviointitiedon perusteella tarvittavia korjaavia ja kehittäviä toimenpiteitä
- vakiinnuttaa osaksi perustoimintaa toimiviksi todetut toimintatavat
- raportoi muutos- ja uudistumisprosessin tuloksista ja vaikutuksista sovitusti

Arviointi ja kehittyminen
Opiskelija

- seuraa toimintaympäristön, sääntelyn ja työn muutosta toimialallaan sekä kehittää osaamistaan
- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä johtamalla organisaation, työyhteisön tai vastuualueensa muutos- ja uudistumisprosessia.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.40. Kiinteistöjen ja osakehuoneistojen arviokirjojen laatiminen, 45 osp

Ammattitaitovaatimukset

Arviointitoimeksiannon hallinta
Opiskelija

- vastaanottaa arviointitoimeksiannon ja määrittelee arvioinnin tarkoituksen, laajuuden, lähtötiedot ja toimeksiannon ehdot
- suunnittelee ja aikatauluttaa arviointiprosessin
- selvittää toimeksiantoon liittyvät esteellisyys-, riippumattomuus- ja eettiset näkökohdat hyvän arviointitavan mukaisesti
- noudattaa arviointityössä kiinteistönvälitysalan säädöksiä ja viranomaisohjeita
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa
- laatii toimeksiantosopimuksen arviointityöstä

Arviointiaineiston hankinta ja analysointi
Opiskelija

- hankkii arvioinnissa tarvittavat kiinteistöä tai osakehuoneistoa koskevat asiakirjat ja tiedot luotettavista tietolähteistä
- hyödyntää kiinteistönvälitysalan tietojärjestelmiä, digitaalisia rekistereitä ja digitaalisia arviointityökaluja tarkoituksenmukaisesti
- selvittää omistus-, hallinta-, kaavoitus-, rasite-, käyttö- ja rakennusoikeustiedot arvioinnin kannalta tarkoituksenmukaisesti
- arvioi kohteen sijainnin, ympäristön, saavutettavuuden ja palveluiden vaikutuksen kohteen arvoon
- arvioi kohteen teknisiä ominaisuuksia, kuntoa, korjaustarpeita ja niiden vaikutusta arvoon
- analysoi toteutuneita kauppahintoja, markkinatilannetta, hintakehitystä ja kysyntätekijöitä arviointikohteen näkökulmasta
- arvioi kohteeseen liittyviä riskejä, epävarmuustekijöitä ja niiden vaikutuksia arvonmääritykseen
- arvioi käyttämiensä tietolähteiden luotettavuutta ja ajantasaisuutta
- viestii toimeksiannon eri vaiheissa asiakkaan ja muiden osapuolten kanssa asiantuntevasti ja puolueettomasti
- huolehtii työkyvystään ja ergonomiasta sekä noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita työturvallisuudesta

Arvonmääritys
Opiskelija

- valitsee arviointitehtävään soveltuvat arviointimenetelmän tai menetelmät kohteen ominaisuuksien perusteella ja perustelee valintansa
- määrittää kohteen arvon hyödyntäen markkinalähestymistapaa, tuottolähestymistapaa tai kustannuslähestymistapaa tai niiden yhdistelmää
- muodostaa perustellun arviokäsityksen ja tunnistaa arvioinnin epävarmuustekijät ja kuvaa niiden merkityksen arviointitulokseen
- dokumentoi arviointiprosessin, laskelmat ja johtopäätökset siten, että arvioinnin perusteet ovat jälkikäteen todennettavissa

Arviokirjan laatiminen
Opiskelija

- laatii arviokirjan rakenteeltaan, sisällöltään ja esitystavaltaan arviointikäytännön vaatimusten mukaisesti
- kuvaa arviokirjassa arvioinnin lähtötiedot, menetelmät, oletukset, rajaukset ja johtopäätökset selkeästi
- perustelee arvonmäärityksen läpinäkyvästi ja johdonmukaisesti käytetyn aineiston perusteella
- laatii arviokirjan siten, että sen sisältö soveltuu asiakkaan käyttötarkoitukseen ja tukee päätöksentekoa
- esittää arviointituloksen täsmällisesti, ymmärrettävästi ja toimeksiannon tarkoituksen mukaisesti
- varmistaa arviokirjan oikeellisuuden, laadun ja dokumentoinnin ennen luovutusta
- tuottaa arviokirjan digitaalisessa muodossa ja asiakirjahallinnan vaatimukset huomioiden

Arviointi ja kehittyminen
Opiskelija

- seuraa kiinteistömarkkinoiden ja arviointimenetelmien sekä sääntelyn muutoksia
- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä laatimalla kiinteistön ja osakehuoneiston arviointitoimeksiantoihin perustuvat arviokirjat kiinteistönvälitysalan tai finanssialan työpaikan työympäristössä.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.41. Kiinteistönvälitysyrityksen vastaavana hoitajana toimiminen, 45 osp

Ammattitaitovaatimukset

Kiinteistönvälitysliikkeen johtaminen ja valvonta
Opiskelija

- noudattaa työssään kiinteistönvälitysliikkeen toimintaa ohjaavia säädöksiä, viranomaisohjeita sekä organisaation ohjeita ja hyvää välitystapaa
- vastaa välitystoiminnan lainmukaisesta järjestämisestä, ohjauksesta ja valvonnasta
- varmistaa, että välitysliikkeellä on toiminnan edellyttämät menettelyt, ohjeistukset ja valvontakäytännöt
- organisoi välitysliikkeen työprosessit tavoitteellisesti, tehokkaasti, tietoturvallisesti ja asiakaslähtöisesti
- seuraa toimintaympäristön muutoksia sekä arvioi niiden vaikutuksia liiketoimintaan
- arvioi toiminnan riskejä ja toteuttaa toimenpiteitä riskien hallitsemiseksi
- kehittää toimintatapoja toiminnan laadun, kannattavuuden ja asiakaskokemuksen parantamiseksi
- hyödyntää digitaalisia työvälineitä ja tietojärjestelmiä toiminnan seurannassa ja kehittämisessä
- työskentelee osana monimuotoista työyhteisöä sujuvassa vuorovaikutuksessa, edistää toiminnallaan työhyvinvointia ja yhdenvertaisuutta sekä jakaa osaamistaan

Lainsäädännön ja viranomaisvelvoitteiden varmistaminen
Opiskelija

- varmistaa kiinteistönvälitys-, asunto-, sopimus-, kuluttajansuoja- ja asuntokauppaa koskevan lainsäädännön noudattamisen välitystoiminnassa
- varmistaa välitysliikkeen rekisteröinnin, vastuuvakuutuksen ja vastaavan hoitajan tehtävään liittyvien vaatimusten täyttymisen
- varmistaa, että välitystehtäviä hoitavilla henkilöillä on tehtävien edellyttämä ammattitaito ja pätevyys
- huolehtii henkilöstön perehdyttämisestä lainsäädännön, hyvän välitystavan ja yrityksen toimintamallien mukaiseen toimintaan
- järjestää rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseen liittyvät toimintaperiaatteet, menettelytavat ja valvonnan
- huolehtii asiakkaan tuntemiseen, riskiperusteiseen arviointiin, selonottovelvollisuuteen ja ilmoitusvelvollisuuteen liittyvien velvoitteiden toteutumisesta
- varmistaa henkilötietojen käsittelyn sekä tietojärjestelmien käytön tietosuoja- ja tietoturvavaatimusten mukaisesti sekä edistää valmiutta toimia uhkatilanteissa
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa
- huolehtii asiakirjahallinnan, dokumentoinnin, tiedon säilyttämisen ja käyttöoikeuksien hallinnan vaatimusten toteutumisesta
- huolehtii viranomaisille annettavien tietojen, asiakirjojen ja selvitysten asianmukaisuudesta ja oikeellisuudesta

Välitystoiminnan laadunhallinta
Opiskelija

- ohjaa toimeksiantojen hoitamista siten, että tiedonantovelvollisuus, selonottovelvollisuus ja asiakirjojen laadinta toteutuvat huolellisesti
- varmistaa kohteita koskevien tietojen oikeellisuuden ja riittävyyden ennen markkinointia ja kaupantekoa
- valvoo toimeksiantojen, markkinoinnin ja sopimusprosessien laatua sekä lainmukaisuutta
- seuraa digitaalisten työprosessien toimivuutta sekä tietoturvallisten toimintatapojen toteutumista osana laadunhallintaa
- käsittelee reklamaatioita ja poikkeamatilanteita ratkaisukeskeisesti sekä hyödyntää niitä toiminnan kehittämisessä
- hyödyntää toiminnan tunnuslukuja, raportointia ja muuta analysoitua tietoa toiminnan arvioinnissa ja kehittämisessä
- varmistaa asiakasvarojen käsittelyn ja valvonnan voimassa olevien säännösten mukaisesti

Arviointi ja kehittyminen

Opiskelija

- hyödyntää saamaansa palautetta sekä kehittää toimintaansa palautteen perusteella
- seuraa kiinteistönvälitysalan ja sen sääntelyn kehitystä ja kehittää osaamistaan
- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä toimimalla kiinteistönvälitysliikkeen vastaavan hoitajan tehtävissä tai vastaavissa vastuullisissa johtamis-, valvonta- ja kehittämistehtävissä kiinteistönvälitysalan työpaikan työympäristössä.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.42. Kiinteistöjalostus ja toimitilojen käyttötarkoituksen muutos, 30 osp

Ammattitaitovaatimukset

Kohteen analysointi
Opiskelija

- analysoi kohteen kannalta tarkoituksenmukaista markkina-, käyttäjä-, kilpailija- ja kiinteistötietoa sekä arvioi kohteen kehittämismahdollisuuksia käyttäjien, markkinoiden, omistajien ja sijoittajien näkökulmasta
- selvittää ja arvioi kaavoituksen, rakennusoikeuden, suojelumääräysten, rasitteiden, maanvuokrasopimusten ja muiden käyttöä rajoittavien tekijöiden vaikutuksia kehittämismahdollisuuksiin
- arvioi omistus-, hallinta- ja päätöksentekorakenteiden vaikutuksia kehittämishankkeen toteuttamiseen
- vertailee eri kehitysvaihtoehtojen toteuttamiskelpoisuutta
- arvioi kehitysvaihtoehtojen vaikutuksia kohteen arvoon, vuokrattavuuteen, tuottopotentiaaliin ja markkina-asemaan

Suunnittelu
Opiskelija

- osallistuu kiinteistökehityshankkeen suunnitteluun yhteistyössä omistajien, käyttäjien, sijoittajien, viranomaisten ja muiden asiantuntijoiden kanssa
- selvittää käyttäjien toiminnallisia tarpeita ja arvioi niiden vaikutuksia tilaratkaisuihin
- arvioi tila- ja käyttötarkoitusmuutosten toteutettavuutta huomioiden rakennuksen ominaisuudet, tekniset järjestelmät sekä lainsäädännön vaatimukset
- huomioi kehittämisratkaisuissa rakenteisiin, talotekniikkaan, paloturvallisuuteen, esteettömyyteen, energiatehokkuuteen ja vähähiilisyyteen liittyvät vaatimukset
- arvioi rakennuksen kuntoa, korjaustarpeita ja tarvittavia teknisiä selvityksiä
- huomioi vuokrasopimusten, käyttöoikeuksien ja muiden sopimusten vaikutukset hankkeen toteutukseen
- yhteensovittaa käyttäjätarpeita ja kiinteistön kehittämistavoitteita huomioiden tekniset, taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristöön liittyvät reunaehdot

Laskelmat ja kannattavuus
Opiskelija

- arvioi kiinteistön arvoa hyödyntäen tarkoituksenmukaisia arviointimenetelmiä ja markkinatietoa
- laatii hankkeen alustavia kannattavuus-, investointi- tai tuottolaskelmia sekä arvioi hankkeen kustannuksia, tuottopotentiaalia ja taloudellisia riskejä
- huomioi laskelmissaan suunnittelu-, lupa-, rakentamis-, rahoitus-, vero-, markkinointi- ja ylläpitokustannukset
- arvioi markkina-, kustannus- ja käyttöasteriskien vaikutuksia hankkeen kannattavuuteen
- esittelee toteutusvaihtoehtoja ja niiden vaikutuksia kiinteistön arvoon, käyttöön ja tuottoon
- laatii toteuttamissuunnitelman, jossa määritellään tavoitteet, mittarit, aikataulu, resurssit ja vastuut

Toteutus
Opiskelija

- toteuttaa kiinteistökehitys- tai toimitilamuutoshanketta yhteistyössä omistajien, sijoittajien, käyttäjien, viranomaisten ja muiden sidosryhmien kanssa
- rakentaa ja ylläpitää hankkeen edellyttämiä yhteistyöverkostoja
- viestii hankkeen tavoitteista, ratkaisuista, vaikutuksista ja etenemisestä eri osapuolille
- hyödyntää digitaalisia tietojärjestelmiä, kiinteistötietoja ja hankeaineistoja tarkoituksenmukaisesti
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa
- edistää ympäristövastuullisia ratkaisuja huomioimalla energiatehokkuuden, materiaalitehokkuuden, vähähiilisyyden ja kiertotalouden periaatteet
- huomioi sosiaalisen vastuun toteuttamalla käyttäjien hyvinvointia, turvallisuutta, esteettömyyttä ja yhdenvertaisuutta tukevia ratkaisuja
- toimii taloudellisesti vastuullisesti huomioiden kiinteistön elinkaaren, resurssitehokkuuden ja kestävän arvonmuodostuksen
- huolehtii työkyvystään ja ergonomiasta sekä noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita työturvallisuudesta
- noudattaa kiinteistö-, rakentamis-, alueidenkäyttö-, ympäristö- ja sopimuslainsäädäntöä sekä muita toimialaa koskevia säädöksiä
- toimii oma-aloitteisesti, asiakaslähtöisesti ja yrittäjämäisesti kehittäen uusia ratkaisuja kiinteistöjen arvon ja käytettävyyden parantamiseksi
- seuraa hankkeen etenemistä, raportoi tuloksista sekä tekee perusteltuja muutosehdotuksia
- hyödyntää mittareita ja arvioi tavoitteiden saavuttamista

Arviointi ja kehittyminen
Opiskelija

- seuraa toimialan, sääntelyn ja teknologian muutoksia sekä ylläpitää ja kehittää osaamistaan
- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä työskentelemällä kiinteistönjalostus-, kehitys- tai toimitilamuutoshankkeen valmisteluun, suunnitteluun, toteutukseen, arviointiin ja raportointiin liittyvissä työtehtävissä.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.43. Kiinteistönvälitystoiminnan kehittäminen, 30 osp

Ammattitaitovaatimukset

Toiminnan nykytila ja kehittämissuunnitelma
Opiskelija

- seuraa analysoi asunto-, kiinteistö- ja toimitilamarkkinoiden kehityssuuntia ja tunnistaa kiinteistönvälitysalan toimintaympäristön, markkinatilanteen ja kilpailun muutosten vaikutuksia organisaation liiketoimintaan ja tunnistaa kehittämistarpeita
- analysoi asiakas- ja toimeksiantajapalautetta sekä toteutuneita, keskeytyneitä ja myymättä jääneitä toimeksiantoja ja tunnistaa toiminnan pullonkauloja
- analysoi ja arvioi toimeksiantojen hoitamiseen liittyviä toimintatapoja, vastuiden selkeyttä, asiakirjojen tarkistuskäytäntöjä, asiakkuuksien hallintaa ja asiakasviestintää palvelun laadun näkökulmasta sekä tunnistaa niiden kehittämiskohteita
- arvioi toiminnan kehittämistarpeita hyödyntäen kiinteistönvälitysalan lainsäädäntöä, hyvää välitystapaa, viranomaisohjeita ja muuta alan sääntelyä
- arvioi digitalisaation, tekoälyn, automaation ja datatalouden tarjoamia mahdollisuuksia kiinteistönvälitysliiketoiminnan, asiakkuuksien hallinnan ja asiakaskokemuksen kehittämisessä
- huomioi työturvallisuuden, työhyvinvoinnin, ergonomian sekä digitaalisen toimintaympäristön riskien hallinnan kehittämistoimenpiteiden suunnittelussa
- hyödyntää tietoa tunnistetuista strategisista kehittämiskohteista toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä
- määrittelee asiakasprosessin, palvelun laadun, tuottavuuden ja kannattavuuden kannalta keskeiset kehittämistavoitteet sekä priorisoi kehittämistoimenpiteet niiden vaikuttavuuden perusteella
- laskee kehittämistoimenpiteiden toteutuskustannuksia ja arvioi resurssitarpeen
- asettaa kehittämistyölle tavoitteet, mittarit, resurssit ja aikataulun ja sopii vastuista sekä laatii kehittämissuunnitelman

Kehittäminen
Opiskelija

- toteuttaa kehittämistyötä tavoitteellisesti ja suunnitellusti sekä seuraa tavoitteiden toteutumista sekä tekee tarvittaessa perusteltuja muutoksia
- toteuttaa kehittämistoimenpiteitä taloudellisesti kannattavasti sekä edistää ympäristövastuullisia ja sosiaalisesti vastuullisia toimintatapoja
- hyödyntää organisaation digitaalisia palveluita, automaatiota tai tekoälyratkaisuja vastuullisesti ja turvallisesti
- toimii sujuvassa yhteistyössä työyhteisön, asiakkaiden, viranomaisten tai muiden sidosryhmien kanssa kehittämistyön toteuttamisessa
- tunnistaa uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja ottaa käyttöön toimiviksi osoittautuneita toimintatapoja
- varmistaa kehittämistoimenpiteiden lainmukaisuuden sekä hyvän välitystavan toteutumisen toiminnassa
- viestii kehittämistoimenpiteistä, niiden tavoitteista ja tuloksista eri kohderyhmille
- raportoi kehittämistyön tuloksista suunnitellusti
- hyödyntää mittareita ja arvioi kehittämistyön lopputulosta ja vaikutuksia suhteessa asetettuihin tavoitteisiin

Arviointi ja kehittyminen

Opiskelija

- seuraa kiinteistönvälistysalan ja sääntelyn kehitystä sekä kehittää osaamistaan
- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä kehittämällä kiinteistönvälitystoimintaa työpaikan työympäristössä.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.44. Uudiskohteen myyntitoimeksianto, 45 osp

Ammattitaitovaatimukset

Rakennuttajayhteistyö ja myyntitoimeksiannon valmistelu
Opiskelija

- erottaa rakentamisvaiheen RS-kaupan ja valmiin uuden asunnon kaupan toisistaan sekä toimii niitä koskevien velvoitteiden mukaisesti
- arvioi uudiskohteen kaupallista toteuttamiskelpoisuutta ja soveltuvuutta eri asiakasryhmille
- perehtyy uudiskohteen toteuttajan liiketoimintatavoitteisiin, kohdekonseptiin, myyntistrategiaan ja kohteen kilpailutekijöihin
- selvittää uudiskohteen omistus-, hallinta-, kaava-, rakentamis- ja markkinointiedellytykset toimeksiannon tavoitteiden mukaisesti
- perehtyy kohteen mukaisesti perustamisvaiheen asiakirjoihin, taloussuunnitelmaan, yhtiöjärjestykseen, rakennustekniikkaan ja muun tyyppisiin uudiskohteen myynnin kannalta olennaisiin asiakirjoihin
- arvioi uudiskohteen markkina-aseman, kohderyhmät ja kysyntätekijät hyödyntäen ajantasaista markkinatietoa
- arvioi uudiskohteen hinnoittelun, maksuerärakenteen, yhtiölainaratkaisujen ja tontin hallintamuodon vaikutuksia myyntiin

Myyntitoimeksiantosopimuksen laatiminen
Opiskelija

- sopii rakentajayhteistyön tavoitteista, vastuista, päätösvallasta, palkkioista, raportoinnista ja tiedonkulusta
- suunnittelee uudiskohteen myynti- ja markkinointiprosessin yhteistyössä rakennuttajan, perustajaosakkaan tai rakennusliikkeen kanssa
- suunnittelee toimeksiannon aikataulun, resurssit ja seurannan taloudellisesti kannattavalla tavalla
- varmistaa myyntitoimeksiannon toteuttamisessa käytettävien tietojen oikeellisuuden, ajantasaisuuden ja riittävyyden sekä tunnistaa uudiskohteeseen liittyvät riskit
- todentaa toimeksiantajan oikeustoimikelpoisuuden ja henkilöllisyyden sekä huomioi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämiseksi säädettyjen lakien asettamat vaatimukset
- valmistelee myyntitoimeksiannon uudiskohdekauppaa, kuluttajansuojaa, rahanpesun estämistä ja hyvää välitystapaa sekä muuta toimialaa koskevaa lainsäädäntöä noudattaen

- esittelee toimeksiantajalle kohteen hinta-arvion, myyntiprosessin, markkinointiratkaisut, palvelusisällön ja palkkion selkeästi ja läpinäkyvästi
- neuvottelee sisällöstä toimeksiantajan kanssa ja solmii sopimuksen toimeksiannon hoitamisesta
- toimii aktiivisesti ja vastuullisesti rakentajayhteistyössä
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa

Uudiskohteen ennakkomarkkinointi ja markkinointi
Opiskelija

- tuottaa kohteen myyntiargumentit kohderyhmien tarpeiden ja kohteen kilpailuetujen perusteella
- erottaa ennakkomarkkinointi- ja markkinointivaiheen toisistaan ja toimii niitä koskevien velvoitteiden mukaisesti
- suunnittelee, aikatauluttaa ja toteuttaa uudiskohteen ennakkomarkkinointia ja markkinointia, jossa kohteen ominaisuudet ja tiedot esitetään totuudenmukaisesti, selkeästi, harhaanjohtamatta lainsäädännön, hyvän välitystavan ja toimeksiannon tavoitteiden mukaisesti
- hyödyntää havainnekuvia, visualisointeja, pohjapiirroksia ja muita digitaalisia esitystapoja kohteen markkinoinnissa sekä laatii markkinointi- ja myyntimateriaaleja ja varmistaa niiden tietojen oikeellisuuden sekä tekijänoikeudet ja saavutettavuuden
- varmistaa, että markkinoinnissa esitettävät tiedot vastaavat hyväksyttyjä suunnitelmia ja käytettävissä olevia asiakirjoja
- hyödyntää digitaalisia markkinointikanavia vastuullisesti
- kartoittaa potentiaalisten asiakkaiden kiinnostusta ja kerää markkinainformaatiota myynnin suunnittelun tueksi
- seuraa ja arvioi ennakkomarkkinoinnin ja markkinoinnin tuloksia ja kehittää toimenpiteitä tavoitteiden saavuttamiseksi
- ylläpitää asiakassuhteita tavoitteellisesti, raportoi rakentajalle myynnin etenemisestä ja myynnin esteistä sekä toimi taloudellisesti ja vastuullisesti

Asiakasneuvonta ja myyntityö
Opiskelija

- tarkistaa myynnissä käytettävien asiakirjojen keskinäisen johdonmukaisuuden ja riittävyyden
- arvioi taloussuunnitelman, tonttiehtojen, vakuuksien ja muiden uudiskohteeseen liittyvien asiakirjojen merkitystä asiakkaan näkökulmasta
- tulkitsee kaavaa, rakennustapaselostusta, pohjapiirustuksia ja energiatodistusta ja muita kohteen teknisiä asiakirjoja oikein sekä esittelee uudiskohteen rakennustekniset ratkaisut, materiaalit, energiatehokkuuden ja talotekniset järjestelmät ostajalle ymmärrettävästi
- arvioi yhtiölainaa, vastikkeita, maksueriä, tontin hallintamuotoa ja muita taloudellisia velvoitteita ostajan näkökulmasta ja selvittää ostajalle asumiskustannusten muodostumisen
- järjestää esittelyt turvallisesti ja esittelee kohdetta siten, että ostaja saa kokonaiskuvan kohteen ja asumisen ominaisuuksista
- viestii asiakkaille selkeästi hankkeen suunnittelutilanteesta, rakentamisen aikataulusta ja kohteeseen liittyvistä epävarmuustekijöistä
- neuvoo asiakasta kauppaan liittyvissä vaihtoehdoissa, kustannuksissa, vastuissa ja riskeissä puolueettomasti
- neuvottelee ja dokumentoi muutostyöt, asiakaskohtaiset valinnat, maksuerät sekä valmistumisaikatauluihin liittyvät muutokset
- ohjaa asiakasta varausvaiheen, kaupanteon ja rakentamisen aikaisten päätösten tekemisessä
- toimii vuorovaikutustilanteissa yhdenvertaisuutta, saavutettavuutta ja hyvää asiakaspalvelua edistäen

- tekee yhteistyötä rakennuttajan, taloyhtiön, isännöinnin, rahoittajien ja muiden asiantuntijoiden kanssa myyntiprosessin sujuvuuden varmistamiseksi
- seuraa rakennushankkeen etenemistä ja välittää olennaiset tiedot asiakkaille oikea-aikaisesti

Kaupan valmistelu ja toteuttaminen
Opiskelija

- tarkistaa varaus-, kauppa- ja luovutusasiakirjojen sisällön, oikeellisuuden ja keskinäisen yhdenmukaisuuden ja varmistaa niiden lainmukaisuuden
- varmistaa, että kaupan osapuolilla on käytettävissään kaikki päätöksenteon kannalta olennaiset tiedot sekä huolehtii ostajan ja myyjän oikeusturvan toteutumisesta
- selvittää asiakkaalle asunnon kokonaishinnan, yhtiölainan vaikutukset, vastikkeet, rahoituskustannukset sekä kustannusten muutokset esimerkiksi lyhennysvapaan päättymisen tai korkotason muutosten jälkeen
- dokumentoi muutostyöt, asiakaskohtaiset valinnat, maksuerät sekä valmistumisaikatauluihin liittyvät muutokset
- huomioi ja noudattaa asuntokauppalain, kuluttajansuojalainsäädännön, RS-järjestelmän, hyvän välitystavan ja muun uudiskohdekauppaa koskevan säädösten vaatimukset työssään
- huolehtii tiedonantovelvollisuuden, selonottovelvollisuuden ja asiakkaan tiedonsaantioikeuden toteutumisesta
- käsittelee asiakkaiden henkilötietoja tietosuojavaatimusten mukaisesti sekä hyödyntää digitaalisia järjestelmiä tietoturvallisesti
- tunnistaa perustellusti tilanteet, joissa kauppaprosessia ei tule edistää ennen epäselvyyksien tai riskien selvittämistä
- järjestää kaupanteon ja laatii joko rakentamisvaiheen kauppakirjan tai valmiin uuden asunnon kauppakirjan sekä hoitaa allekirjoitukset sekä muut kaupan jälkitoimet
- ohjeistaa asiakasta varainsiirtoveron maksukäytännöissä
- dokumentoi myyntiprosessin vaiheet ja huolehtii sähköisten asiakirjojen ja tietojen säilyttämisestä organisaation ohjeiden mukaisesti
- käsittelee reklamaatioita, virhetilanteita ja vastuukysymyksiä omaan tehtäväalueeseensa kuuluvilta osin

Asumisen alkuvaiheen neuvonta
Opiskelija

- opastaa ostajaa asunnon vastaanottoon ja käyttöön liittyvissä menettelyis
- osallistuu kohteen luovutusvaiheen asiakasviestintään ja jälkimarkkinointiin
- selvittää ostajalle huoltokirjan, käyttöohjeiden ja taloteknisten järjestelmien tuntemuksen merkityksen
- osaa neuvoa ostajaa takuuaikaisiin korjauksiin, yhteydenottomenettelyihin ja vuositarkastukseen liittyvissä käytännöissä
- neuvoo asiakkaita rahoitukseen, yhtiölainoihin, vastikkeisiin, verotukseen, omistuksen rekisteröintiin ja asumiskustannuksiin liittyvissä kysymyksissä
- ohjaa asiakasta hallinnon ja hallinnan luovutukseen, tarkastuksiin, vakuuksien vapautumiseen sekä rakentamisvaiheen jälkeisiin menettelyihin liittyvissä asioissa

Arviointi ja kehittyminen
Opiskelija

- seuraa toimialan kehitystä ja sääntelyn muutoksia sekä kehittää osaamistaan
- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä työskentelemällä uudiskohteiden rakannuttajayhteistyöhön, ennakkomarkkinointiin, markkinointiin, myyntiin ja välittämiseen liittyvissä työtehtävissä.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.45. Vuokraustoiminnan alustatalouden erityispiirteet, 30 osp

Ammattitaitovaatimukset

Alustatalouteen perustuvan vuokrausliiketoiminnan hallinta

Alustatalouteen perustuvan vuokrausliiketoiminnan hallinta
Opiskelija

- analysoi alustatalouden vaikutuksia vuokrausliiketoiminnan toimintamalleihin, kilpailuun ja asiakaskäyttäytymiseen
- arvioi digitaalisten alustojen liiketoimintamalleja, ansaintalogiikoita ja soveltuvuutta vuokraustoimintaan
- tunnistaa vuokrausliiketoiminnan kehittämismahdollisuuksia hyödyntämällä markkina-, asiakas- ja käyttödataa
- kehittää vuokrausliiketoimintaa organisaation strategisten tavoitteiden mukaisesti

Digitaalisten vuokrauspalvelujen toteuttaminen
Opiskelija

- suunnittelee ja toteuttaa asiakaslähtöisiä vuokrausprosesseja digitaalisissa palveluympäristöissä
- hallinnoi vuokrattavien kohteiden saatavuus-, hinta- ja varaustietoja digitaalisissa järjestelmissä
- varmistaa digitaalisten palvelukanavien käytettävyyttä, saavutettavuutta ja palvelun laatua
- hyödyntää digitaalisia työvälineitä, automaatiota ja tekoälyratkaisuja palveluprosessien tehostamisessa
- käsittelee asiakas-, sopimus- ja liiketoimintatietoja tietoturvallisesti sekä tietosuojavaatimusten mukaisesti
- huolehtii digitaalisten palvelujen käyttöoikeuksien, tunnistautumisen ja tiedonkäsittelyn turvallisuudesta
- noudattaa säädöksiä ja organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta sekä tunnistaa kyber- ja tietoturvauhkia ja osaa toimia uhkatilanteessa
- kehittää palveluja asiakaspalautteen, käyttödatan ja liiketoimintatiedon perusteella

Vuokrauspalvelujen markkinointi, myynti ja asiakkuudet
Opiskelija

- toteuttaa asiakashankintaa hyödyntämällä digitaalisia alustoja ja monikanavaista markkinointia

- tuottaa vuokrauskohteiden markkinointisisältöjä eri digitaalisille alustoille
- hyödyntää sosiaalista mediaa, hakupalveluja ja muita digitaalisia kanavia asiakasvirran kasvattamisessa
- tunnistaa asiakkaiden tarpeita ja tarjota niihin soveltuvia vuokrausratkaisuja
- neuvottelee vuokraukseen liittyviä ratkaisuja asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa
- rakentaa pitkäjänteisiä asiakassuhteita sekä ylläpitää luottamusta digitaalisissa palveluympäristöissä
- kehittää omaa ja organisaation asiantuntijanäkyvyyttä digitaalisissa kanavissa

Vuokraustoiminnan juridinen hallinta
Opiskelija

- laatii, tarkistaa ja hallinnoi vuokraustoimintaan liittyviä sopimuksia voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti
- noudattaa vuokraustoimintaa, välitystoimintaa, kuluttajansuojaa, sopimuksia, digitaalisten palvelujen tarjoamista, rahanpesun estämistä sekä tietosuojaa koskevaa lainsäädäntöä työssään
- varmistaa asiakirjojen, henkilötietojen ja muiden tietojen oikeellisuuden, ajantasaisuuden sekä asianmukaisen käsittelyn
- huolehtii asiakkaiden oikeusturvasta sekä toiminnan läpinäkyvyydestä

Arviointi ja kehittyminen
Opiskelija

- seuraa vuokraustoiminnan ja sääntelyn kehitystä sekä kehittää osaamistaan
- arvioi työskentelynsä tuloksellisuutta ja omaa osaamistaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan sekä perustelee ne

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä vuokraustoiminnan alustatalouteen liittyvissä asiantuntijatehtävissä kiinteistönvälitysalan työpaikan työympäristössä.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.46. Digitalisaation edistäminen, 30 osp (107656)

Ammattitaitovaatimukset

Nykytilan analyysi ja mahdollisuuksien tunnistaminen
Opiskelija

- hankkii ja soveltaa monipuolisesti tietoa alansa kehityssuunnista ja mahdollisuuksista hyödyntää digitalisaatiota
- noudattaa toimialan säädöksiä ja organisaation ohjeita
- noudattaa säädöksiä sekä organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta
- selvittää, mitä digitalisaation edistämisestä on linjattu organisaation strategiassa
- selvittää, miten ja kuinka laajasti organisaatiossa hyödynnetään digitaalisia ratkaisuja

- tunnistaa vastuualueensa keskeisiä toimintoja, työprosesseja, tietolähteitä ja -varantoja
- arvioi vastuualueensa digitaalisten ratkaisujen käyttöä tietosuojan, tietoturvan ja vastuullisen toiminnan näkökulmasta
- tunnistaa vahvuuksiaan ja kehittämiskohteitaan vastuualueensa digitalisaation edistäjänä

Kehittämis- ja kokeilukulttuurin edistäminen
Opiskelija

- kannustaa avoimeen keskusteluun ja viestii digitalisaation hyödyntämismahdollisuuksista
- kerää palautetta nykyisten digitaalisten ratkaisujen toimivuudesta ja kehittämistarpeista
- kehittää vastuualueellaan tiedon hankkimisen ja hyödyntämisen prosesseja
- selvittää vastuualueensa osalta, mitkä ovat henkilöstön osaamisen ja digitalisaation hyödyntämisen keskeisiä vahvuuksia ja kehittämiskohteita
- sopii vastuualueellaan digitalisaatiota edistävien kehittämistoimien toteuttamisesta
- hyödyntää eri keinoja vahvistaa henkilöstön valmiuksia ottaa käyttöön digitaalisia ratkaisuja
- kehittää toimintatapaa kokeilu- ja kehittämistoimien systemaattiseen suunnitteluun, toteutukseen, arviointiin sekä jatkokehittämiseen
- raportoi digitalisaatiota edistävistä toimenpiteistä ja tekee kehittämisehdotuksia
- arvioi onnistumistaan kehittämis- ja kokeilukulttuurin edistäjänä

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toteuttamalla digitalisaatiota edistäviä toimenpiteitä vastuualueellaan alansa työpaikan työympäristössä.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.47. Kehittyvien teknologioiden kokeilu, 30 osp (107657)

Kehittyvien teknologioiden kokeilulla tarkoitetaan yhden tai useamman teknologian kokeilua, jonka tavoitteena on tuottaa organisaatiolle lisäarvoa. Työyhteisö tarkoittaa tässä yhteydessä opiskelijan pienintä työn tekemisen yksikköä, eli ryhmää tai tiimiä, jossa opiskelija työskentelee.

Ammattitaitovaatimukset

Kehittyvien teknologioiden hyödyntämismahdollisuudet
Opiskelija

- tuntee työyhteisön tai yhteistyötahon työskentelytapoja ja toimintakulttuuria
- hankkii monipuolisesti tietoa teknologioiden hyödyntämismahdollisuuksista alallaan
- tunnistaa työprosessiin tai sen osaan liittyvän kehittämistarpeen, jossa kehittyvää teknologiaa on mahdollista kokeilla
- vertailee käyttökohteeseen soveltuvia vaihtoehtoisia teknologioita ja selvittää niiden lisäarvoa organisaatiolle
- arvioi vaihtoehtoisten teknologioiden käyttöönoton kustannuksia saatavaan hyötyyn nähden
- arvioi vaihtoehtoisten teknologioiden käyttöönoton vastuullisuutta

Kokeilun suunnittelu ja toteutus
Opiskelija

- suunnittelee kokeilun tavoitteet ja toteutuksen yhdessä työyhteisön tai yhteistyötahon kanssa
- suunnittelee kokeilun resursointia ja laatii kokeilulle aikataulun
- ehdottaa käyttötarkoitukseen parhaiten soveltuvaa teknologiaa tai niiden yhdistelmää ja perustelee ehdotuksensa
- esittelee suunnitelman ja sopii kokeilun toteuttamisesta
- toteuttaa teknologiakokeilun suunnitelman mukaisesti
- noudattaa toimialansa säädöksiä ja organisaation ohjeita
- noudattaa säädöksiä sekä organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta
- tunnistaa yleisimpiä kyber- ja tietoturvariskejä ja osaa uhkatilanteessa toimia roolinsa mukaisesti
- dokumentoi kokeilun edistymistä säännöllisesti digitaalisuutta hyödyntäen
- varmistaa työn eri vaiheissa, että kehittämistyö vastaa sille asetettuja tavoitteita

Kokeilun arviointi
Opiskelija

- kerää ja analysoi palautetta teknologiakokeilusta
- jakaa kokemukset teknologiakokeilusta työyhteisössä tai yhteistyötaholle
- arvioi mahdollisuuksia teknologian tai teknologioiden laajempaan käyttöönottoon
- tekee jatkokehittämisehdotuksia kokeilun perusteella

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä toteuttamalla kehittyvien teknologioiden kokeilun alansa työpaikan työympäristössä.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.48. Kiertotaloustoiminnan kehittäminen, 30 osp (107658)

Kiertotaloudella tarkoitetaan tuotanto- ja kulutusmallia, jossa materiaalit ja tuotteet hyödynnetään mahdollisimman pitkälle vuokraamalla, jakamalla, uudelleen käyttämällä ja pidentämällä käyttöikää, korjaamalla, kunnostamalla ja kierrättämällä. Kiertotaloudessa tuotteet ja materiaalit ovat mahdollisimman tehokkaassa käytössä mahdollisimman pitkään, ja käytöstä poistetut tuotteet ja materiaalit kiertävät uusiksi tuotteiksi ja materiaaleiksi. Näin tuotteiden elinkaari pitenee ja uusien luonnonvarojen käytön tarve vähenee.

Kiertotalouden tavoitteena on, että talous toimii ympäristön kantokyvyn rajoissa. Kiertotalous auttaa hillitsemään ilmastonmuutosta, luontokatoa ja luonnonvarojen ylikulutusta.

Ammattitaitovaatimukset

Kiertotalouden lähtökohdat

Opiskelija

- ymmärtää kiertotalouden käsitteet, periaatteet ja soveltamisen toimialalla
- tunnistaa kiertotalouden merkityksen luonnon monimuotoisuuden, luonnonvarojen kestävän käytön ja hiilineutraaliuden mahdollistamisessa
- tuntee kiertotalouteen liittyvät keskeiset säädökset, kansainväliset tavoitteet, standardit ja digitaalisen tuotepassin
- tuntee erilaisia kiertotalouden liiketoimintamalleja: materiaalitehokkuus ja talteenotto, kierrättäminen, jakamistalous, tuote palveluna ja tuotteen elinkaaren pidentäminen

Kiertotalousratkaisujen suunnittelu
Opiskelija

- tunnistaa tarpeet ja mahdollisuudet kehittää kiertotalousratkaisuja
- suunnittelee toimet kiertotalousasteen parantamiseksi ja resurssitehokkuuden vahvistamiseksi
- ottaa kehittämisessä huomioon kestävyyden, korjattavuuden ja kierrätettävyyden
- varmistaa kehitystyössään tuoteturvallisuuden ja -vastuun
- tunnistaa miten kiertotalousratkaisut liittyvät organisaation strategiaan, arvoihin ja liiketoimintaan
- tekee kustannusarvion kiertotalousratkaisujen toteuttamisesta
- selvittää tarvittavat yhteistyötahot
- määrittää tavoitteet kiertotalousratkaisujen kannattavuudelle ja vaikuttavuudelle
- arvioi mahdollisuuksia kiertotalousratkaisujen laajentamiselle

Kiertotalousratkaisujen toteutus
Opiskelija

- toteuttaa suunniteltuja kiertotalousratkaisuja
- hyödyntää tarvittaessa uudenlaisia teknologioita ja digitaalisia ratkaisuja
- kokoaa toimenpiteiden toteuttamiseen tarvittavat yhteistyötahot
- arvioi kiertotalousratkaisujen vaikutuksia
- viestii kiertotalousratkaisuista eri tahoille

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä kiertotaloustoiminnan kehittämistehtävissä. Kehittämistyö kohdistuu materiaalitehokkuuden ja kierrätettävyyden, jakamistalouden, tuote palveluna -konseptin kehittämiseen tai tuote-elinkaaren pidentämiseen. Toimenpiteitä voidaan tehdä valitun tuote- tai palvelukokonaisuuden, yrityksen liiketoiminnan tai sen määrätyn toimintaprosessin kehittämiseksi.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

2.49. Kyberturvallisuuden edistäminen, 30 osp (107659)

Ammattitaitovaatimukset

Kyberturvallisuuden nykytilan analyysi
Opiskelija

- tunnistaa kyberturvallisuuden osa-alueita, käsitteitä ja yhteiskunnan keskeisiä toimijoita
- seuraa ajankohtaisia kyberturvallisuusriskejä ja niihin varautumista
- selvittää ja hyödyntää kyberturvallisuuteen liittyviä säädöksiä ja ohjeita
- noudattaa säädöksiä sekä organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta
- tuntee organisaation eri toimijatasojen vastuut ja velvollisuudet kyberturvallisuuden näkökulmasta
- selvittää organisaation kyberturvallisuuden keskeisiä teknisiä ratkaisuja ja merkityksellisiä tietoja vastuualueensa näkökulmasta
- analysoi vastuualueensa nykyisiä työprosesseja ja -käytäntöjä kyberturvallisuuden näkökulmasta
- tunnistaa vastuualueensa kyberturvallisuuden nykytilan vahvuuksia ja kehittämiskohteita

Kyberturvallisuuskulttuurin edistäminen
Opiskelija

- kannustaa avoimeen keskusteluun ja viestii vastuualueellaan kyberturvallisuuden merkityksestä sekä keskeisistä kyberturvallisuuden edistämisen toimenpiteistä
- edistää tietojen käsittelyn ja säilyttämisen turvallisia käytäntöjä
- arvioi oman vastuualueensa kyberturvallisuusriskejä, niiden todennäköisyyttä ja varautumiskeinoja
- havainnoi toimintaa ja osaa raportoida poikkeamista
- osaa toimia kyberuhkatilanteessa roolinsa mukaisesti
- luo ja päivittää vastuualueensa suunnitelmia ja toimintaohjeita kyberuhkatilanteiden varalle yhteistyössä työyhteisön kanssa sekä seuraa niiden toteutumista
- selvittää henkilöstön kyberturvallisuusosaamisen tasoa eri tapoja hyödyntäen
- suunnittelee ja toteuttaa toimenpiteitä henkilöstön kyberturvallisuusosaamisen kehittämiseksi
- suunnittelee kyberturvallisuutta edistävän harjoituksen
- seuraa ja arvioi koulutus- ja kehittämistoimenpiteiden vaikutuksia
- hankkii ja hyödyntää palautetta kehittääkseen omaa kyberturvallisuusosaamistaan
- raportoi kyberturvallisuuden edistämisen toimenpiteistä ja tekee kehittämisehdotuksia

Arviointi

Opiskelijan suoritus on hyväksytty, kun hän osaa tehdä tutkinnon osan työtehtävät ammattitaitovaatimusten mukaisesti.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä edistämällä vastuualueensa kyberturvallisuutta alansa työpaikan työympäristössä.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

3. Kaupan, myynnin ja markkinoinnin osaamisala

Kaupan, myynnin ja markkinoinnin osaamisalan suorittanut osaa tunnistaa liiketoiminnan strategisia kehittämistarpeita ja määrittää tavoitteita organisaation kasvun, kilpailukyvyn ja asiakasarvon vahvistamiseksi. Hän analysoi toimintaympäristön muutoksia, hyödyntää asiakas- ja liiketoimintatietoa päätöksenteossa sekä suunnittelee, priorisoi, toteuttaa ja arvioi kehittämistoimenpiteitä tavoitteiden saavuttamiseksi. Tutkinnon suorittanut toimii tavoitteellisesti yhteistyössä asiakkaiden, henkilöstön ja muiden sidosryhmien kanssa sekä kehittää liiketoimintaa asiakaslähtöisesti muuttuvassa toimintaympäristössä.

Valitsemiensa valinnaisten tutkinnon osien mukaisesti tutkinnon suorittanut voi syventää osaamistaan myynnin kehittämiseen ja johtamiseen, markkinoinnin strategiseen kehittämiseen sekä asiakaskokemuksen johtamiseen. Hän osaa kehittää myyntiä, asiakkuuksia ja kaupallisia toimintamalleja liiketoiminnan tavoitteiden mukaisesti sekä vahvistaa markkinoinnin vaikuttavuutta ja asiakkaiden sitoutumista. Hän hyödyntää tietoa asiakkaiden tarpeista, käyttäytymisestä ja odotuksista kehittäessään asiakaskokemusta ja rakentaessaan pitkäaikaisia asiakassuhteita.

Osaaminen voi suuntautua myös palveluliiketoiminnan kehittämiseen, jolloin tutkinnon suorittanut osaa tunnistaa asiakkaiden tarpeita, kehittää asiakaslähtöisiä palveluratkaisuja sekä parantaa palveluiden kannattavuutta, kilpailukykyä ja vaikuttavuutta. Hän ymmärtää palveluiden merkityksen liiketoiminnan kasvun ja asiakasarvon tuottamisen näkökulmasta sekä osaa kehittää palvelukokonaisuuksia muuttuvien asiakastarpeiden mukaisesti.

Digitaalisen kaupan kehittämiseen suuntautuneena tutkinnon suorittanut osaa hyödyntää digitaalisia kanavia ja teknologioita liiketoiminnan kasvattamisessa. Hän kehittää digitaalisen kaupan monikanavaisia toimintamalleja ja sujuvia asiakaspolkuja sekä hyödyntää tiedolla johtamista kaupallisen toiminnan kehittämisessä. Yksikön myynnin ja valikoiman kehittämiseen erikoistuneena hän osaa suunnitella ja kehittää valikoimaa, seurata liiketoiminnan tunnuslukuja sekä toteuttaa toimenpiteitä myynnin, asiakastyytyväisyyden ja kannattavuuden parantamiseksi.

Valitsemiensa tutkinnon osien perusteella tutkinnon suorittaneella voi olla myös valmiuksia toimia kaupan alan esihenkilönä. Hän osaa johtaa tiimin toimintaa, tukea henkilöstön osaamisen kehittämistä sekä edistää tavoitteellista, tuloksellista ja asiakaslähtöistä toimintakulttuuria.

Kaupan, myynnin ja markkinoinnin osaamisalan suorittanut voi toimia myynnin, markkinoinnin, asiakkuuksien, digitaalisen kaupan tai palveluliiketoiminnan kehittämisen asiantuntija-, päällikkö- tai esihenkilötehtävissä. Työnimikkeitä voivat olla esimerkiksi myyntipäällikkö, markkinointipäällikkö, asiakkuuspäällikkö, Key Account Manager, verkkokauppapäällikkö, digitaalisen kaupan asiantuntija, asiakaskokemuksen kehittäjä, palveluliiketoiminnan asiantuntija, tuoteryhmäpäällikkö, myynnin kehittämispäällikkö, kaupan alan esihenkilö tai muu kaupallisen toiminnan kehittämisestä vastaava asiantuntija. Tutkinnon suorittanut voi työskennellä monipuolisesti eri toimialojen yrityksissä ja organisaatioissa, joissa kehitetään myyntiä, markkinointia, asiakkuuksia, palveluita ja liiketoimintaa.

4. Kansainvälisen liiketoiminnan osaamisala

Kansainvälisen liiketoiminnan osaamisalan suorittanut tunnistaa vastuualueensa strategisia kehittämistarpeita, analysoi toimintaympäristön muutoksia ja määrittää kehittämistavoitteita. Hän osaa suunnitella, priorisoida, toteuttaa ja arvioida kehittämistoimenpiteitä sekä hyödyntää työssään tietoa, analytiikkaa ja erilaisia kehittämisen menetelmiä. Hän kehittää organisaation kansainvälistä liiketoimintaa ja toimii asiantuntijana kansainväliseen kauppaan, myyntiin, markkinointiin, hankintaan ja ostotoimintaan sekä toimitusketjuihin liittyvissä kehittämistehtävissä. Työssään hän edistää organisaation kilpailukykyä, kasvua ja menestymistä kansainvälisillä markkinoilla.

Valitsemiensa valinnaisten tutkinnon osien mukaisesti tutkinnon suorittaneella on osaamista tuotteiden ja palvelujen viennistä ja tuonnista, kansainvälisen digitaalisen kaupan kehittämisestä sekä kansainvälisen myynnin ja markkinoinnin kehittämisestä. Hän voi erikoistua myös kansainvälisten jakelu- ja toimitusketjujen johtamiseen ja kehittämiseen, kansainvälisen hankinta- ja ostotoimen kehittämiseen sekä asiakaskokemuksen johtamiseen. Osaamisensa avulla hän edistää asiakaslähtöisten toimintamallien, kansainvälisten kumppanuuksien ja liiketoimintaprosessien kehittämistä sekä vahvistaa organisaation valmiuksia toimia muuttuvassa kansainvälisessä toimintaympäristössä.

Kansainvälisen liiketoiminnan osaamisalan suorittanut voi toimia kansainvälisen liiketoiminnan vaativissa asiantuntija-, kehittämis-, esihenkilö- ja johtotehtävissä. Tyypillisiä työtehtäviä ovat vientipäällikön, vienti- ja tuontiasiantuntijan, kansainvälisen myynnin ja markkinoinnin asiantuntijan, Key Account Managerin, liiketoiminnan kehittäjän, kansainvälisen kaupan asiantuntijan, hankintapäällikön, ostajan, ostopäällikön, tuoteryhmä- tai valikoimapäällikön, toimitusketjujen kehittämisestä vastaavan asiantuntijan tai kansainvälisen digitaalisen kaupan kehittäjän tehtävät.

Valinnaisten tutkinnon osien mukaisesti osaamisalan suorittanut voi työskennellä myös kansainvälisten jakelu- ja toimitusketjujen johtamisen, kansainvälisen hankintatoimen, viennin ja tuonnin kehittämisen, kansainvälisen myynnin ja markkinoinnin sekä asiakaskokemuksen johtamisen tehtävissä. Lisäksi hän voi vastata organisaation kansainvälisen liiketoiminnan kehittämisestä, uusien markkinoiden kartoittamisesta, kansainvälisten kumppanuuksien rakentamisesta sekä liiketoiminnan kasvua, kilpailukykyä ja kansainvälistymistä tukevien strategisten kehittämistoimenpiteiden suunnittelusta ja toteutuksesta.

5. Liiketoiminnan kehittämis- ja asiantuntijapalveluiden osaamisala

Liiketoiminnan kehittämis- ja asiantuntijapalveluiden osaamisalan suorittanut toimii liiketoiminnan kehittämistehtävissä. Hän analysoi toimintaympäristön muutoksia, tunnistaa vastuualueensa strategisia kohteita. Hän osaa suunnitella, priorisoida, toteuttaa ja arvioida kehittämistoimenpiteitä, joilla vahvistetaan organisaation kilpailukykyä, tuloksellisuutta ja uudistumiskykyä. Hän hyödyntää työssään tietoa, analytiikkaa ja erilaisia kehittämisen menetelmiä. Tutkinnon suorittanut toimii asiantuntijana yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa ja tukee organisaation tavoitteiden saavuttamista muuttuvassa toimintaympäristössä.

Valitsemiensa valinnaisten tutkinnon osien mukaisesti tutkinnon suorittaneella on osaamista esimerkiksi strategisesta yrityskehittämisestä, kokeilu- ja innovaatiokulttuurin edistämisestä, jatkuvasta parantamisesta ja laadunvarmistuksesta sekä muutos- ja uudistumisprosessien johtamisesta. Lisäksi hänellä on valintojensa mukaisesti osaamista vastuullisuusraportoinnin suunnittelusta ja toteuttamisesta sekä tiedolla johtamisen kehittämisestä tai tekoälyä käytöstä ja elinkaaren hallinnasta liiketoiminnassa tai digitalisaation edistämisestä.

Osaaminen voi suuntautua myös talouden ja hallinnon asiantuntijatehtäviin. Tällöin tutkinnon suorittaneella voi olla valmiuksia yrityksen talouden hallintaan, liiketoiminnan kannattavuuden kehittämiseen, hankintojen suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä kansainvälisen palkkahallinnon tehtäviin. Lisäksi hän voi hankkia osaamista yritysten myyntikunnostamiseen, yritysverotukseen, osakeyhtiöiden toimintaan liittyviin erityiskysymyksiin sekä yritysasiakkaiden rahoitus- ja rahaliikennepalveluihin.

Liiketoiminnan kehittämis- ja asiantuntijapalveluiden osaamisalan suorittanut voi toimia esimerkiksi liiketoiminnan kehittämisen, projektien ja muutoshankkeiden, liiketoiminta-analytiikan, tiedolla johtamisen, laadunhallinnan, vastuullisuuden, taloushallinnon, hankintatoimen, yritysneuvonnan tai strategisen yrityskehittämisten työtehtävissä tai finanssialan asiantuntija- ja kehittämistehtävissä. Tehtävänimikkeinä voivat olla esimerkiksi kehittämisasiantuntija, liiketoiminta-asiantuntija, projektipäällikkö, kehityspäällikkö, laatuasiantuntija, vastuullisuusasiantuntija, hankinta-asiantuntija, taloushallinnon asiantuntija, yritysneuvoja, liiketoimintakonsultti tai rahoitusalan asiantuntija. Tutkinnon suorittanut voi työskennellä niin yksityisen, julkisen kuin kolmannen sektorin organisaatioissa erilaisissa kehittämis-, asiantuntija- ja esihenkilötehtävissä.

6. Henkilöstön ja työyhteisön kehittämisen osaamisala

Henkilöstön ja työyhteisön kehittämisen osaamisalan suorittanut tunnistaa vastuualueensa strategisia kehittämistarpeita, analysoi toimintaympäristön muutoksia ja määrittää kehittämistavoitteita. Hän osaa suunnitella, priorisoida, toteuttaa ja arvioida kehittämistoimenpiteitä sekä hyödyntää työssään tietoa, analytiikkaa ja erilaisia kehittämisen menetelmiä. Hän toimii johdon ja esihenkilöiden tukena sekä henkilöstöasioiden kehittämisen asiantuntijana edistäen työyhteisön toimivuutta ja organisaation kilpailukykyä, tuloksellisuutta ja uudistumiskykyä.

Valitsemiensa valinnaisten tutkinnon osien mukaisesti tutkinnon suorittaneella on osaamista esimerkiksi johdon strategisesta HR-kumppanuudesta, henkilöstöhallinnosta ja palvelussuhdeasioiden hoitamisesta, henkilöstön osaamisen tai rekrytointi- ja perehdytysprosessien kehittämisestä. Hänellä voi olla valintojensa mukaisesti myös erikoistuneempaa osaamista työhyvinvoinnin ja työntekijäkokemuksen tai työsuojelun ja yhteistoiminnan kehittämisestä, muutos- ja uudistumisprosessien johtamisestä, kokeilu- ja innovaatiokulttuurin edistämisestä tai kansainvälisen palkkahallinnon käytännöistä sekä tekoälyn käytön ja elinkaaren hallinnasta.

Henkilöstön ja työyhteisön kehittämisen osaamisalan suorittanut voi toimia henkilöstöalan vaativissa asiantuntija-, kehittämis-, esihenkilö- ja johtamistehtävissä. Tyypillisiä työtehtäviä ovat HR-asiantuntijan, henkilöstöpäällikön, HR Business Partnerin, henkilöstön kehittämisasiantuntijan, osaamisen kehittämisen asiantuntijan, rekrytointi- ja perehdytysasiantuntijan, työhyvinvoinnin kehittäjän sekä työsuojelun ja yhteistoiminnan asiantuntijan tehtävät.

Valinnaisten tutkinnon osien mukaisesti osaamisalan suorittanut voi toimia myös HR:n strategisena kehittäjänä, muutos- ja uudistumisprosessien vetäjänä, henkilöstöhallinnon ja palvelussuhdeasioiden asiantuntijana, työntekijäkokemuksen kehittäjänä, palkkahallinnon kansainvälisten tehtävien asiantuntijana, neuvottelu- ja työmarkkina-asioiden asiantuntijana sekä tekoälyn hyödyntämisen ja hallinnan kehittämistehtävissä. Lisäksi hän voi vastata henkilöstötoimintojen ja työyhteisön toimintatapojen kehittämisestä sekä tukea johtoa ja esihenkilöitä strategisten tavoitteiden saavuttamisessa.

7. Kiinteistönvälityksen osaamisala

Kiinteistönvälitysalan osaamisalan suorittanut osaa määrittää kiinteistönvälitysliiketoiminnan strategisia kehittämiskohteita ja edistää niiden toteuttamista. Hän analysoi toimintaympäristöä, tunnistaa liiketoiminnan kehittämistarpeita sekä suunnittelee ja toteuttaa toimenpiteitä, joilla vahvistetaan toiminnan tuloksellisuutta, kilpailukykyä ja asiakaskokemusta. Hänellä on valmiuksia johtaa muutoksia, kehittää palveluja ja toimintamalleja sekä toimia vastuullisesti ja tavoitteellisesti kiinteistönvälitysalan erilaisissa asiantuntija-, kehittämis- ja esihenkilötehtävissä.

Valitsemiensa valinnaisten tutkinnon osien mukaisesti tutkinnon suorittaneella on osaamista esimerkiksi kiinteistöjen ja osakehuoneistojen arviokirjojen laatimisesta, kiinteistönvälitysliikkeen vastaavan hoitajan tehtävissä toimimisesta sekä vuokraustoiminnan alustatalouden erityispiirteiden hyödyntämisestä liiketoiminnassa. Hän voi erikoistua myös kiinteistönvälitystoiminnan kehittämiseen, uudiskohteiden rakentajayhteistyöhön ja myyntitoimeksiantoihin sekä kiinteistökehitykseen ja toimitilamuutoksiin.

Kiinteistönvälitysalan osaamisalan suorittanut voi toimia kiinteistönvälitysalan vaativissa asiantuntija-, kehittämis- tai esihenkilötehtävissä tai yrittäjänä. Tyypillisiä työtehtäviä ovat kiinteistönvälittäjän*, kiinteistönvälitysliikkeen vastaavan hoitajan*, arviointiasiantuntijan, myyntipäällikön ja liiketoiminnan kehittäjän tehtävät. Osaamisensa mukaan hän voi vastata kiinteistönvälitysliikkeen toiminnan kehittämisestä, strategisesta suunnittelusta, henkilöstön ohjaamisesta sekä välitysliiketoiminnan laadun ja lainmukaisuuden varmistamisesta. Lisäksi hän voi työskennellä kiinteistöjen ja osakehuoneistojen arvioinnin, uudiskohteiden myynnin ja rakentajayhteistyön, vuokrausliiketoiminnan tai kiinteistökehityksen, kiinteistöjen jalostamisen ja toimitilamuutosten suunnittelu- ja kehittämistehtävissä.

*Edellyttää LKV-pätevyyden.

8. Liite. Arvoperusta

Ammatillisen koulutuksen tavoitteena on kehittää ja uudistaa yksilöiden ammatillista osaamista, työelämää ja yhteiskuntaa. Ammatillinen koulutus antaa valmiuksia toimia ammatillisesti sekä tehdä ratkaisuja eettisen ja kriittisen pohdinnan ja tietoon perustuvan harkinnan pohjalta.

Ammatillisen koulutuksen lähtökohtina ovat ihmisoikeuksien kunnioittaminen ja monimuotoisuuden arvostaminen. Ammatillinen koulutus edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta, hyvinvointia ja demokratiaa. Osallisuus, aktiivinen toimijuus, avoimuus ja yhteisöllisyys korostuvat ammatillisen koulutuksen toiminnassa.

Ammatillinen koulutus vastaa yksilöiden, työelämän ja yhteiskunnan osaamistarpeiden muutoksiin joustavasti ja vaikuttavasti. Urasuunnittelutaidot ja valmiudet jatkuvaan oppimiseen korostuvat toimintaympäristöjen muuttuessa. Koulutus perustuu työelämän osaamistarpeisiin ja tarjoaa opiskelijan tavoitteisiin, elämäntilanteeseen ja tarpeisiin sopivia osaamisen kehittämisen tapoja. Turvallinen työskentely, yrittäjämäinen työote ja talouden hallinta ovat osa ammattitaitoa.

Ammatillisessa koulutuksessa ymmärretään kestävän elämäntavan välttämättömyys ja rakennetaan osaamisperustaa ympäristön ja kansalaisten hyvinvointia edistävälle taloudelle. Ammatillinen koulutus lisää ymmärrystä luonnonvarojen kestävästä käytöstä, ilmastonmuutoksen hillinnästä ja siihen sopeutumisesta sekä luonnon monimuotoisuuden säilyttämisestä. Ammatillinen koulutus tukee kansainvälistymistä ja globaalia vastuuta.

Arvoperusta toteutuu ammatillisen koulutuksen toimintakulttuurissa sekä osaamisen hankkimisessa ja osoittamisessa eri oppimisympäristöissä.